ბიბლიოთეკა

პრეზიდენტი

გამოძიების ფედერალური ბიუროს წარმომადგენელი მაღალ შეფასებას აძლევს ქართველი სამართალდამცველების მუშაობას გიორგი სანაიას მკვლელობის საქმის გამოძიებასთან დაკავშირებით

2 აგვისტოს საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე შეხვდა გამოძიების ფედერალური ბიუროს აგაშეს ანკარიდან მაიკლ დორასსა და საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის მოვალეობის შემსრულებელს ფილიპ რემლერს. პირისპირ საუბარი დახურულ კარს მიღმა მიმდინარეობდა.

იხ. მე-2 გვ.

გუშინ

ვინ მართავს ოპოზიციას?

გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთმა წევრმა კოტე კემულარიამ განაცხადა, რომ პარლამენტის რიგგარეშე სხდომაზე ოპოზიციის მიერ გამოყენებული პროტესტის ფორმა ნაკარნახევი იყო აჭარიდან და პირადად ასლან აბაშიძისაგან. როგორც მან თქვა, მოქალაქეთა კავშირს არ მიეცა საშუალება, ოპოზიციისათვის აეხსნა, რომ თვითმმართველობის კანონპროექტის კენჭისყრაზე გატანით, პარლამენტში უმრავლესობასა და ოპოზიციას შორის დაიწყებოდა სრულიად ახალი, თანხმობის ეტაპი. ამიტომაც მან განაცხადა, რომ ამ კანონპროექტის ჩავარდნისათვის პასუხისმგებლობა მთლიანად დაეკისრება ოპოზიციას, მის ლიდერს ასლან აბაშიძეს, რომელიც დააფრთხო თვითმმართველობის აბსოლუტურად შეთანხმებული კანონპროექტის მიღებამ. თუმცა, როგორც პარლამენტარმა აღნიშნა, კანონპროექტის მიღება უდავოდ წინგადადგმული ნაბიჯი იქნება.

საქინფორმი.

ანონსი

ხვალ გაზეთში წაიკითხავთ:

- **ნათელა ფაილოძე – „იმერეთის მხარე რეფორმას ფეხდაფეხ მიჰყვება“.**
- **რუბრიკით „პრესა“ ბონდო მძინარაშვილი შემოგვთავაზებს მიმოხილვას „მშვიდობა თქვენდა, მშვიდობა ყოველთა“.**

ჩვენი გაზეთი ინტერნეტში: http://www.opentext.ge/sakartvelos-respublika

ოთხ დღეში ჩვენს გაზეთს ინტერნეტით გაეცნო 10474 მკითხველი. მათ შორის, 55% აშშ-დან, 22% – გერმანიიდან.

„დილა ამ გაზეთის გადაშლით დაიწყეთ...“
ე. შევარდნაძე

საქართველოს რესპუბლიკა

სნსკ
საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია
Georgian International Oil Corporation

გაზეთი დაარსებულია 1918 წლის 25 ივლისს, აღდგენილია 1990 წელს. №191 (3932) პარასკევი. 3 აგვისტო. 2001 წელი. ფასი 50 თეთრი.

კანონმდებლები

პირველი მოსმენით მიიღეს

2 აგვისტოს გამართულ საქართველოს პარლამენტის დილის პლენარულ სხდომაზე იურიდიულ საკითხთა, კანონიერებისა და ადმინისტრაციული რეფორმების კომიტეტმა დეპუტატებს განსახილველად წარუდგინა „საქართველოს საარჩევნო კოდექსის“ კანონპროექტი.

ოპოზიცია არც ამ სხდომაზე გამოცხადდა, მაგრამ პარლამენტმა, სხდომისათვის საჭირო კვორუმის საფუძველზე, მიიღო გადაწყვეტილება საკითხის განხილვის თაობაზე.

წარმოდგენილი კანონპროექტი განმარტეს ინტერფრაქციული ჯგუფის ხელმძღვანელმა, ვიცე-სპიკერმა გიგი წერეთელმა და იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარემ ზურაბ ადეიშვილმა.

შენიშვნების, წინადადებების და მთელ რიგ საკითხებზე საჭირო განმარტებების მიღების შემდეგ, პარლამენტარებმა საქართველოს საარჩევნო კოდექსის კანონპროექტი, დაჩქარებული წესით, კენჭისყრის შედეგად, პირველი მოსმენით მიიღეს.

საქინფორმი.

ოპოზიციამ ისიც დაკარგა, რაც უმრავლესობამ აჩუქა

არა, ოპოზიცია აქამდეც უთვალავჯერ გაჯიუტებულა, დარბაზში არ შესულა, მაგრამ უმრავლესობა ასე არ გამძვინვარებულა. ბოლოს და ბოლოს, ალბათ, საზღვარი ყველაფერსა აქვს. უმრავლესობის მამრებს ვინ ჩივის, რაც უმრავლესობის ქალბატონებმა 1 აგვისტოს „ბუტიებს“ დღე აყარეს, მტრისას: კაცები არა ხართ? სიტყვის ფასი არ იცით? როგორც ხალხში ამბობენ ხოლმე, ასეთ სიტყვებს ჩიტის გულიც ვერ მოითმენს, მაგრამ ოპოზიციის გული ითმენს, რადგანაც ამ გულს (და, ალბათ, გონებასაც) სხვა მართავს. თავადაც იციან, რომ ამ ღუმილს ოქროს ფასი ნამდვილად არა აქვს, მაგრამ...

მაინც რამ გაამწვავა სიტუაცია? რამ და ისევ და ისევ თვითმმართველობის კანონპროექტმა, რომელიც ოპოზიციამ ლამის ქრისტეს პერანგად აქცია. 8-9 თვის განუწყვეტელი დავის, კამათის, შეჯერების, შეთანხმების შემდეგ თითქოს ყველაფერს წერტილი დაესვა, მაგრამ არა... ბოლო მომენტში, იგი მაინც დარბაზის გარეთ დარჩა და ღვსპანის პირით ახალ-ახალი ულტიმატუმები წამოაყენა: მოდით, ჯერ საარჩევნო კოდექსზე ვიმსჯელოთ და თვითმმართველობის კანონპროექტებს კენჭი მერე ვუყაროთო. დღეს თქვენსას გაიაღლებთ და ხვალ ჩვენსას აღარ დაიჯერებთო. ამდენი კონსულტაციის, ამდენი კირკიტის შემდეგ კიდევ ასეთი უნდობლობა უკვე მეტისმეტი კი არა, ბრეგისბრეგი იყო. ამიტომ ალაპარაკდნენ არა მარტო სიტყვის გატეხის უზნეობაზე, არამედ შიშის სინდრომის მკურნალობაზეც...

შექმნილ ვითარებასთან დაკავშირებით კომენტარი ვთხოვე საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარეს ზურაბ ღუდუშაურს.

– თვითმმართველობის კანონი, ეს ასე ძღერს, თორემ სინამდვილეში იგი არის ქვეყნის მოწყობის ერთ-ერთი სერიოზული მექანიზმი, – თქვა მან. – ამიტომ მის მიღებას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი მომავლისათვის. სამწუხაროდ, კარგა ხნის ერთობლივი მუშაობის შემდეგაც ვერ მოხერხდა ამ საბოლოო აქტზე ოპოზიციის იმ ნაწილის დასწრება, რომლის მოსაზრებებიც ამ კანონპროექტში ობიექტურად გაიაზრებულია. ამ საკითხის თაობაზე უკვე ორჯერ გამოვედი, ერთხელ ოპოზიციის ლიდერებთან უმრავლესობის შეხვედრაზე, მეორედ კი – პარლამენტის სხდომაზე. მე ვთქვი, რომ მართვის სისტემა უნდა აკმაყოფილებდეს იმას, ვინც ქვეყანას მართავს. დღეს კი ქვეყანას მართავს საქართველოს პრეზიდენტი და მას, ღვთის წყალობითა და ხალხის ნებით, წინ კიდევ ოთხი წელი აქვს. მისი შემოთავაზებული სქემა, ალბათ, არის ის ოპტიმალური ვარიანტი,

იხ. მე-2 გვ.

დაჯილდოება

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

2001 წლის 1 აგვისტო ქ. თბილისი

მ. გუგუშვილის ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ

ქართული ლიტერატურათმცოდნეობის განვითარებაში, რუსთველოლოგიის პრობლემატიკის კვლევას და „ვეფხისტყაოსნის“ საიუბილეო გამოცემის მეცნიერულ-კრიტიკული ტექსტის მომზადებაში შეტანილი პირადი დიდი წვლილისა და ნაყოფიერი საზოგადოებრივ-პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის წამყვანი მეცნიერი თანამშრომელი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **მერი გუგუშვილი** დაჯილდოვდეს ღირსების ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

გიხაროდენ!

ათ დღეში 192 ბავშვი დაიბადა

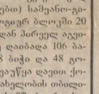

თითოეული ცნობა უტყუარია. ის ეყრდნობა სამშობიარო სახლებში არსებულ „სიმართლის წიგნის“ მონაცემებს.

– ვემსახურებით თემქის, გლდანისა და მუხიანის დასახლებებს, სოფელ გლდანს, საძალადეევისა და გლდანის რაიონებს; მოდიან ჩუღურეთიდან და ქალაქის ცენტრიდანაც, ჩვენთან მელოგინეთა მუდმივი სიმრავლეა. 20 ივლისიდან პირველ აგვისტომდე დაიბადა 86 ბავშვი – 40 გოგონა 46 ბიჭი – გვაცნობა თბილისის №5 სამშობიარო სახლის უფროსმა მეღდამ იამზე ერისთავმა.

– ჩვენთან მარტო №1 (სულ 3 ბლოკია, დანარჩენების მონაცემებს ხვალ გაცნობებთ) სამეანო-გინეკოლოგიურ ბლოკში 20 ივლისიდან პირველ აგვისტომდე დაიბადა 106 ბავშვი: 58 ბიჭი და 48 გოგონა, გვაუწყა ლავით ქორიძის სახელობის თბილისის №4 სამშობიარო სახლის პრესცენტრიდან ექთანმა თამუნა შტაუბერმა.

გაიზარდონ!

ჩვენი ტელეფონებია: 93-34-04; 99-73-24.

გამოფენა

გიორგი ბოხუა და მისი „რეალობის ილუზია“

„რეალობის ილუზია“ – ასე ჰქვია ახალგაზრდა შემოქმედის გიორგი ბოხუას ფოტო და ელექტრონული მედიის გამოფენას, რომელიც თბილისში, გაეროს სახლში 1 აგვისტოს გაიხსნა. სახელწოდება „რეალობის ილუზია“ კი, როგორც თავად გიორგი ბოხუა ამბობს, იმიტომ შეარჩია, რომ „გამოფენა აერთიანებს რეალობასა და სიურეალიზმს“. ამას ისიც ადასტურებს, რომ გამოფენაზე წარმოდგენილი ფერწერული ტილოების – პორტრეტების, პეიზაჟების პარალელურად ექსპონირებულია ფოტოგრაფიითა და ელექტრონული გრაფიკით შექმნილი ძალზე მრავალწახნაგოვანი კომპოზიციები.

ელექტრონული გრაფიკის ხელოვნებას გიორგი ბოხუა ვაშინგტონის შტატის უნივერსიტეტში უკვე ოთხი წელია ეუფლება. სწორედ ამ უნივერსიტეტის დავალებით შექმნა მან თავისი ნამუშევარი „თბილისი და თბილისელები“ თემიდან – „კავკასიის ხალხთა სახე და ყოფა“.

იხ. მე-2 გვ.

მოვლენის კვალზე

ერთი კულტურის ამეტყველება

ჩვენმა მკითხველმა უკვე იცის, რომ საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ თავის 17 ივლისის რადიოინტერვიუში ისაუბრა როგორც ნეკრესში აღმოჩენილ წინაქრისტიანული ხანის წარწერაზე (ამის თაობაზე ჩვენი გაზეთის 24 ივლისის ნომერში დაიბეჭდა ვრცელი საუბარი ბატონ ლევან ჭილაშვილთან), ისე სინას მთაზე წმიდა ეკატერინეს მონასტერში აღმოჩენილი ალბანური ტექსტის გამო. კერძოდ, ზემოხსენებულ რადიოინტერვიუში მან განაცხადა: *„ძალიან მსურს, ვეწვიო კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტს, სადაც ალბანური დამწერლობის წარმოშობასთან დაკავშირებით სრულიად ახლებური და პრინციპული შეხედულებანი ჩამოყალიბდა“.*

ჩვენი რედაქციის თხოვნით, ახალგაზრდა მეცნიერ-მუშაკი მამუკა ასათიანი შეხვდა კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტის დირექტორს, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს, პროფესორ ზაზა ალექსიძეს და სთხოვა „საქართველოს რესპუბლიკის“ მკითხველისთვის პოპულარულად მოეთხრო იმ ქართულ-ალბანური პალიმფსესტის ქვედა, ალბანურ ტექსტზე, რომელიც მან გამოავლინა და ამოიკითხა.

ქვემოთ გთავაზობთ მამუკა ასათიანის ამ მასალას.

ისტორიულ აღმოჩენათა ხანა ჯერ კიდევ არ დამთავრებულა. დღეს ჩვენს წინ კავკასიის დაკარგული ქვეყნის დაკარგული მწიგნობრული კულტურა წარმოჩნდება.

მიმდინარე წლის აპრილში საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის სხდომაზე საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, პროფესორი ზაზა ალექსიძე სენსაციური მოხსენებით გამოვიდა: 1975 წელს სინას მთაზე წმ. ეკატერინეს მონასტერში მის მიერ აღმოჩენილი ალბანური ტექსტი მის მიერვე იდენტიფიცირებულია და გაშიფრული. ანუ 1) დადგინდა ტექსტის რაობა – იგი წარმოადგენს ღვთისმსახურებისთვის გამოკრებილ საკითხავებს საღმრთო წერილიდან, ე. წ. ლექციონარს. თავისი შედგენილობით იგი წარმოადგენს ლექციონარის ადრეულ რედაქციას და IV-V საუკუნეებით უნდა დათარიღდეს. 2) გაიშიფრა ალბანური დამწერლობა – აღდგა მსოფლიოს ერთ-ერთი ორიგინალური დამწერლობის ანბანის უმეტეს ასო-ნიშანთა ზუსტი მოხაზულობა და მათი ფონეტიკური მნიშვნელობა.

იხ. მე-5 გვ.

შტრიხი

გადაადგილების საშუალება

სულ ახლახან „მერსედეს-ბენცის“ კომპანიამ გამოაცხადა, რომ მსოფლიოში მისი მარკის ავტომობილების გაყიდვის მაჩვენებელი საშუალოდ 5 პროცენტით გაიზარდა.

სულ უფრო მეტ „მერსედესებს“ ყიდულობენ თბილისშიც. ნახმარს, მაგრამ მაინც ამ მარკას. და ეს ნიშნავს, რომ არც ისე ცუდად არის საქმე. ესე იგი, მდიდრდება არა მარტო გერმანული კომპანია, არამედ ჩვენი „საშუალო“ მოქალაქეც.

ბოლოს და ბოლოს ავტომობილი გადაადგილების საშუალებაა და არა ფუფუნების საგანი.

ინფორმაცია

თავმჯდომარემ დავით რამიშვილმა.

დაგეგმილი 44 მილიონ 760 ათასი ლარის ნაცვლად, აჭარის გარეშე, მობილიზებულია 44 მილიონ 790 ათასი ლარი. აჭარის ჩათვლით კი 46 მილიონი ლარი იქნება“, – აცხადებს იგი.

ივლისის გეგმა – გადაჭარბებით

საგადასახადო დეპარტამენტმა, ოპერატიული მონაცემებით, ივლისის თვის გეგმა 12 პროცენტის გადაჭარბებით შეასრულა, განაცხადა საგადასახადო დეპარტამენტის

„ზღვის ლომები“ – საქართველოში

გუშინ საქართველოში ჩამოვიდა აშშ საზღვაო ქვეითების – ეგრეთ წოდებული „ზღვის ლომების“ ექსკავაციანი ჯგუფი.

ამერიკელი ინსტრუქტორები ოცეულის მეთაურის დონეზე ქართველ ოფიცრებს მომზადების ერთკვირიან კურსს და ლექცია-სემინარებს ჩაუტარებენ.

ბარაქიანი ალოობა

ოპერატიული მონაცემებით, თავთავიანი კულტურები კახეთში 712 17 ათას ჰექტარზეა აღებული, მიღებულია 220790 ტონა მარცვალი, ქვემო ქართლში აღებულია 16263 ჰექტარი და მიღებულია 29712 ტონა. შიდა ქართლში აღებულია 15918 ჰექტარი და მიღებულია 32108 ტონა. მცხეთა-მთიანეთში აღებულია 2635 ჰექტარი და მიღებულია 5058 ტონა.

საქართველოში 106614 ჰექტარზე მიღებულია 287293 ტონა მარცვლეული, საშუალო ჰექტარობრივმა მოსავლიანობამ 2,7 ტონა შეადგინა.

პაპანაქება მალარიასაც იწვევს

გასულ კვირას მალარიის 136 შემთხვევა დაფიქსირდა. საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტის თავმჯდომარის რამაზ ურუშაძის განმარტებით, ბოლო წლების განმავლობაში მსოფლიოში მალარიით დაავადებულთა რიცხვი მატულობს.

ინფორმაციები მოგვაწოდეს: საქინფორმმა, ინტერ-პრესმა და პრაიმ-ნიუსმა.

უკანასკნელ საათს

__პალესტინის__ ლიდერი იასირ არაფატი იტალიის პრემიერ-მინისტრს სილვიო ბერლუსკონის შეხვდა. მათი საუბრის დეტალები უცნობია. არაფატი რომში ვიზიტისას მიიღო რომის პაპმა იოანე პავლე II.

არაფატი ცდილობს კონფლიქტის ზონაში საერთაშორისო მეთვალყურეთა განთავსებას მიაღწიოს.

__ჩინეთის__ ხელისუფლებამ დაადასტურა, რომ შპიონაჟის ბრალდებით დაპატიმრებულია ამერიკელი ჟურნალისტი.

ამინდი დღეს

დასავლეთ საქართველოში		
დაბლობში:	ღამით +18+23;	დღისით +31+36;
მთაში:	ღამით +15+20;	დღისით +29+34.
აღმოსავლეთ საქართველოში		
ბარში:	ღამით +19+24;	დღისით +32+37.
მთაში:	ღამით +16+21;	დღისით +31+36.
თბილისში		

ღამით და საღამოს საათებში ხანმოკლე წვიმა.
ღამით: +22+24; დღისით: +35+37.

საქართველოს ჰიდრომეტდეპარტამენტი.

ლარის კურსი

3 აგვისტოდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის შემდეგი კურსები:

ინგლისური გირვ.	1	2.9606	ლარი
გერმანული მარკა	1	0.9307	ლარი
აშშ დოლარი	1	2.0650	ლარი
ევრო	1	1.8203	ლარი
რუსული რუბლი	1	0.0703	ლარი.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია, მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე, აცხადებს კონკურსს 8-6-4 (რვა-ექვსი-ოთხი) კოდის გამოყენებით საერთაშორისო სატელეფონო კავშირით მომსახურებაზე ლიცენზიის მისაღებად.

გამარჯვებული გამოვლინდება აუქციონის წესით. სალიცენზიო გადასახდელის საწყისი ოდენობა განისაზღვრა ცხრა ათას სამასი (9300) ლარით;

ლიცენზიის მაძიებლის განცხადებები მიიღება 2001 წლის 1 სექტემბრამდე (10-დან 17 საათამდე);

აუქციონი გაიმართება 2001 წლის 7 სექტემბრამდე (10-დან 17 საათამდე);

დამატებითი ინფორმაციისათვის მოგვმართეთ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიაში, მისამართზე: თბილისი, გიორგი ჭანტურიას ქ. №12 ტელ: 92-16-67 ფაქსი: 92-16-25.

ინტერპანორამა

მას შემდეგ, რაც ჯორჯ ბუში აშშ პრეზიდენტი გახდა, გუშინ პირველად შეხვდნენ ამ ქვეყნისა და მოძრაობა თალიბანის წარმომადგენლები. აშშ სახელმწიფო მდივნის მოადგილემ კრისტინ როკამ მულა სალამ ზაეფს განუცხადა, რომ ვაშინგტონის პოლიტიკა ქაბულის მიმართ არ შეიცვლება, სანამ თალიბები მხარს უჭერენ უსამა ბენ ლადენს და სხვა უცხოელ ექსტრემისტებს.

ჰააგის საერთაშორისო ტრიბუნალმა ბოსნიელ სერბთა არმიის ყოფილ გენერალს რადისლავ კრსტიჩს 46 წლით პატიმრობა მიუსაჯა 1995 წელს ბოსნიურ ქალაქ სრებრენიცაში ათასობით მუსულმანის გენოციდისა და მკვლელობებისათვის.

ირანის უმაღლესმა სულიერმა ლიდერმა აიათოლა ჰამენეიმ მხარი დაუჭირა პრეზიდენტ მუჰამედ ჰათამის მეორედ 4-წლიანი ვადით არჩევას.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ – ავიაკომპანია „აირზენა-საქართველოს ავიახაზების“ თვითმფრინავებში.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 191. პარასკევი, 3 აგვისტო, 2001 წელი.

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ

გამოძიების ფედერალური ბიუროს წარმომადგენელი მაღალ შეფასებას აძლევს ქართველი სამართალდამცველების მუშაობას გიორგი სანაიას მკვლელობის საქმის გამოძიებასთან დაკავშირებით

(პირველი გვერდიდან)

მეხვედრის შემდეგ ჟურნალისტებთან საუბრისას გამოძიების ფედერალური ბიუროს აგამ მაღალი შეფასება მისცა საქართველოს სამართალდაცვის ორგანოების მუშაობას გიორგი სანაიას მკვლელობის საქმის გამოძიებასთან დაკავშირებით. კერძოდ, მან აღნიშნა, რომ გამოძიება მაღალპროფესიულ დონეზე მიმდინარეობს, დანაშაულის ადგილი მაღალკვალიფიციურად არის შესწავლილი.

ქართველი სპეციალისტების მიერ მოპოვებული მტკიცებულებანი საბოლოო დასკვნისათვის ამერიკის შეერთებული შტატების ლაბორატორიებში გაიგზავნება.

და ბოლოს, მაიკლ დორასმა რწმენა გამოთქვა, რომ ფედერალური გამოძიების ბიუროსა და ქართველი სამართალდამცველების თანამშრომლობა კვლავ გაგრძელდება.

საქინფორმი.

ᲓᲝᲙᲣᲛᲔᲜᲢᲘ

საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება

2001 წლის 25 ივნისი ქ. თბილისი

თბილისის ეკონომიკურ ურთიერთობათა სახელმწიფო ინსტიტუტის შესახებ

„განათლების შესახებ" საქართველოს კანონის მე-15 მუხლის პირველი პუნქტისა და „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად:

1. თბილისის ეკონომიკურ ურთიერთობათა სახელმწიფო ინსტიტუტი ჩამოყალიბდეს საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად.
2. დამტკიცდეს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – თბილისის ეკონომიკურ ურთიერთობათა სახელმწიფო ინსტიტუტის თანდართული წესდება.
3. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – თბილისის ეკონომიკურ ურთიერთობათა სახელმწიფო ინსტიტუტის საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი განახორციელოს საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა. კარტოზია).

ე. შევარდნაძე.

ᲓᲐᲯᲘᲚᲓᲝᲔᲑᲐ

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

2001 წლის 1 აგვისტო ქ. თბილისი

ა. გაღელიას ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს გამოვლენილი მაღალი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობისათვის, ნაყოფიერი საქველმოქმედო და აქტიური საზოგადოებრივი საქმიანობისათვის სრულიად საქართველოს დავით აღმაშენებლის საქველმოქმედო საზოგადოების პრეზიდიუმის წევრი **აპოლონ გაღელია** დაჯილდოვდეს ღირსების ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება

2001 წლის 1 აგვისტო ქ. თბილისი

ს. ნანიტაშვილისა და ტ. სულხანიშვილის ღირსების ორდენით დაჯილდოების შესახებ

საქართველოს პარლამენტის ანტიკორუფციულ დროებით საგამოძიებო კომისიაში მუშაობისას გამოვლენილი მაღალი პროფესიონალიზმისა და ნაყოფიერი საზოგადოებრივი საქმიანობისათვის საქართველოს დამსახურებული იურისტი **სოლომონ (სულიკო) ნანიტაშვილი** და ლვაწლმოსილი იურისტი **ტერენტი სულხანიშვილი** დაჯილდოვდნენ ღირსების ორდენით.

ე. შევარდნაძე.

ᲙᲐᲓᲠᲔᲑᲘ

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით **გიორგი წკრიალაშვილი** დაინიშნა საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილედ.

საქინფორმი.

ოთხმხრივი შეხვედრა ჭუბურხინჯში

გუშინ გალის რაიონის სოფელ ჭუბურხინჯში გაიმართა ოთხმხრივი სამუშაო ჯგუფის მორიგი შეხვედრა. სხდომაზე ნიკოლოზ სიდორიჩევმა აღნიშნა, რომ გალის რაიონში გაუარესდა ვითარება, გახშირდა მკვლელობები, ყაჩაღური თავდასხმები, ადამიანთა გატაცება.

ქართულ-აფხაზური (ერთობლივი) საგამოძიებო ჯგუფის წევრებს მიეცათ დავალება, დაადგინონ გამტაცებლები და გამოიძიონ აღნიშნული ფაქტი.

ითქვა, რომ გალის რაიონის ტერიტორიაზე უნდა გაძლიერდეს პატრულირება კრიმინოგენური სიტუაციის განსამუხტავად. რუსეთის მხარის განცხადებით, შეიქმნება მოძრავი ჯგუფები. ქართულმა მხარემ უკმაყოფილება გამოთქვა იმის გამო, რომ აფხაზები გარკვეულ გადასახადს ახდევინებენ ცეცხლის შეწყვეტის ხაზის გადალახვისას და გაეროს წარმომადგენლებს მოსთხოვა, დააყენონ ეს საკითხი.

დეპუტატის აზრით

დუშეთის რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატის მარინა მოლოდინის განცხადებით, რაიონში დაუსჯელობის სინდრომმა კულმინაციას მიაღწია. მისი თქმით, ამას ისიც ადასტურებს, რომ 29 ივლისს, სადამოს დუშეთის პოლიციის შენობის მახლობლად ე.წ. ჯაბანაშვილისა და ჯანგირაშვილის დაჯგუფებებს შორის მომხდარ შეიარაღებული შეტაკების დროს ხუთი ადამიანი მძიმედ დაიჭრა. ჩემი ინფორმაციით რაიონში ბევრი უკანონო იარაღი ტრიალებს. პოლიცია კი წესრიგის დასამყარებლად თითქმის არაფერს აკეთებს, – აცხადებს მოლოდინი.

მივა საქმე სასამართლომდე?

იუსტიციის სამინისტრო განიხილავს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მოთხოვნას ამერიკის „ეი-ი-ეს კომპანიისათვის სააქციო საზოგადოება თელასის" აქციათა 75 პროცენტის მიყიდვის შესახებ ხელშეკრულებაში ცვლილებათა შეტანის თაობაზე. მისი არსია ის, რომ სტრატეგიულმა ინვესტორმა იკისროს თბილისისათვის ელექტროენერგიის სადღეღამისო რეჟიმით მიწოდების უზრუნველყოფისათვის პასუხისმგებლობა. სემეკის ეს მოთხოვნა „ეი-ი-ეს თელასმა" იმავე იუსტიციის სამინისტროში გააპროტესტა, რომელსაც ჯერჯერობით არ მიუღია საბოლოო გადაწყვეტილება ამ საკითხის თაობაზე.

მხარეებს შორის ამ საკითხის თაობაზე დავის წარმოქმნის შემთხვევაში, მას განიხილავს ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლო.

ინფორმაციები მოგვაწოდა საქინფორმმა.

ᲙᲐᲜᲝᲜᲛᲓᲔᲑᲚᲔᲑᲘ

ოპოზიციამ ისიც დაკარგა, რაც უმრავლესობამ აჩუქა

(პირველი გვერდიდან)

რომლითაც საქართველომ თავისი განვითარება უნდა გააგრძელოს. მით უმეტეს, პრეზიდენტმა პირდაპირ განაცხადა, რომ ეს არის ნაბიჯი რეგიონალიზაციის გზაზე, რომ ამ არჩევნების შემდეგ ქვეყანამ უნდა დაიწყოს აქტიური ფიქრი საქართველოს მოწყობის თაობაზე.

სამწუხარო მაგალითები გვაქვს: რეგიონალიზაცია ბევრჯერ ცუდად გაიგეს, ჩვენი პოლიტიკური უკულტურობისა და აგრესიულობის გამო დაიწყეს დაპირისპირება რეგიონსა და ცენტრს შორის. საქართველოს ისტორია სავსეა ანალოგიური მოვლენებით. პატარა საერისთავოებისა და ერისთავების ცნება ჩვენთან ჯერ კიდევ არ გამქრალა. თითქოს სულში გვიზის წინააღმდეგობის მუხტი ცენტრალური ხელისუფლების მიმართ. ეს არც გასაკვირია. ჩვენ ცოტა ხანს თუ გვქონდა ძლიერი ცენტრალური ხელისუფლება. ამის გამოვლინება იყო საბჭოეთის პერიოდშიც, როცა საუბარი მიდიოდა გურულობაზე, მეგრელობაზე, კახელობაზე... ჩვენ უნდა შეგვეკრას პოლიტიკურმა კულტურამ, ეროვნულმა თვითშეგნებამ და ერთიანი სახელმწიფოებრიობის გრძნობამ. ჩვენი თაობის ვალია ისტორიული პარადოქსების „ამოგდება" საერთო აზროვნებიდან, ჩვენი ყოველდღიურობიდან.

სწორედ ამიტომ, მე მხარს ვუჭერ პარლამენტში წარმოდგენილი კანონპროექტის იმ ვარიანტს, რომელიც შეჯერებულია პრეზიდენტთან და რომელიც წარმოადგენს მართვის ოპტიმალურ ფორმას. მინავანად მიმაჩნია, რომ ყველა დანარჩენი ჰგავს შენი ტანისამოსის მორგებას სხვის სხეულზე. ვიმეორებ, ჩვენ ვართ საპრეზიდენტო ქვეყანა და მართვის სისტემა, უპირველესად, უნდა აკმაყოფილებდეს მას.

– ბატონო ზეზვა, თქვენი აზრით, მაინც რა იწვევს ოპოზიციის პოზიციის ამდენ ცვლას?

– მე პროფესიით ექიმი ვარ და არ მაქვს იმდენი ინფორმაცია, რომ დიაგნოზი დავუსვა ოპოზიციის ამგვარ უცნაურ ქმედებას. საერთოდ, ჩემთვის წარმოუდგენელია პარლამენტარის ბოიკოტი. პარლამენტარი უნდა ესწრებოდეს სხდომას, ან მხარს უჭერდეს საკითხს, ან ეწინააღმდეგებოდეს, ან თავს იკავებდეს. ამდენ გადატრიალებას, ამდენ ულტიმატუმს, ამდენ მენიშნას ვინ გაუძლებს, ვინ მოიწონებს? 1 აგვისტოს ჩვენ უნდა განგვეხილა ოპოზიციასთან შეთანხმებული ვარიანტი. ჩვენ ხმას ვაძლევდით ამ ვარიანტს. სწორედ აქ უღალატეს სიტყვას და ოპოზიციამ ისიც დაკარგა, რაც აქამდე მოპოვებული ჰქონდა. კენჭი ეყარა არა მასთან, არამედ პრეზიდენტთან შეთანხმებულ ვარიანტს. დრო აღარ არის. პარლამენტი დაიღალა, დაიღალა, ალბათ, ხალხიც. არ შეიძლება მსგავს მოვლენებს ჰქონდეს მუდმივი, სისტემატური ხასიათი. ეძებენ მიზეზებს, თავს გვახვევენ კაპრიზებს. ამას ბოლო უნდა მოეღოს.

მე ვიცი, რომ საქართველოში გაიმართება არჩევნები და ეს არჩევნები ბევრს აუხელს თვალს. არ ვამტკიცებ, რომ ქვეყანა აყვავებულია, ყველა პრობლემა მოგვარებულია, მაგრამ ბოლო ხანს იმდენი რამ გაკეთდა, რომ მათი დაუნახაობა უმადურობაა. თანაც, რას ვეძიძგილავებით ერთმანეთს – მე ამ პარტიის ვარ, მე იმ პარტიისა, მე ეს მინდა, მე ის მინდა... ეს ქვეყანა ყველა პარტიისაა, ყველა მისი მცხოვრებისაა. არა სჯობია, ერთად ვიმუშაოთ და წინაც ერთად წავიწიოთ?

ესაუბრა
გონდო გულიაშვილი.

ᲙᲝᲜᲢᲐᲥᲢᲔᲑᲘ

„ორსა" – ბათუმში

31 ივლისს ქ. ბათუმს მეგობრული ვიზიტით ესტუმრა იტალიის სამხედრო-საზღვაო ძალების ფრეგატი „ორსა" – პროგრამით „თანამშრომლობა მსოფლიოს სახელით". სამდღიანი ვიზიტისას ფრეგატის წევრებმა დაათვალიერეს გაერთიანებული საზღვაო აკადემია, სადაც შედგა შეხვედრა ეკიპაჟის წევრებსა და აკადემიის კურსანტებს შორის. აქვე გაიმართა „ორსას" კაპიტნის ჟან პოლო ბლაზისა და საზღვაო აკადემიის უფროსის გენადი გეიდაროვის ერთობლივი პრესკონფერენცია. აკადემიის კურსანტები მიიწვიეს გემზე, სადაც ისინი გაეცნენ სამხედრო გემის ტექნიკურ მხარეს.

ვიზიტის პროგრამის მიხედვით, 2 აგვისტოს ჩატარდება ერთობლივი სამხედრო-საზღვაო სწავლება ღია ზღვაში.

დავით ხიზანიშვილის ფოტო.
(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ᲕᲔᲢᲔᲠᲐᲜᲗᲐ ᲒᲣᲚᲘᲡᲗᲥᲛᲐ

ბოროტება არ დარჩება დაუსჯელი

საქართველოს ომის და სამხედრო ძალების ვეტერანები ღრმა მწუხარებას გამოთქვამენ ნიჭიერი და გამორჩეული ჟურნალისტის გიორგი სანაიას ვერაგული მკვლელობის გამო. უთანაგრძნობენ მის ოჯახს და მთელ ჟურნალისტურ საზოგადოებას. გამოითქვა მრავალი ვერსია ამ მკვლელობასთან დაკავშირებით. საზოგადოების ერთ ნაწილს მიაჩნია, რომ ეს საზარელი დანაშაული ჩაიდინეს საქართველოსადმი მტრულად განწყობილმა ძალებმა და დესტრუქციულმა ელემენტებმა, რომელთაც არ აწყობთ დამოუკიდებელი საქართველოს აღორძინება, დემოკრატიის განვითარება და საერთაშორისო ავტორიტეტის განმტკიცება. მათ სურდათ ამ საშინელი მკვლელობით ქვეყანაში გამოეწვიათ მღელვარება და ქაოსი, შეეფერხებინათ საქართველოში სახელმწიფო მშენებლობა.

საყურადღებოა, რომ ეს საზარელი აქცია დაემთხვა იმ პერიოდს, როდესაც მოსკოვში მიმდინარეობდა მოლაპარაკებები გუდაუთის სამხედრო ბაზის საქართველოს ტერიტორიიდან გატანის თაობაზე, ხოლო ბაქოში საქართველოს პრეზიდენტს ხელი უნდა მოეწერა მნიშვნელოვან ეკონომიკურ ხელშეკრულებაზე.

არ არის გამორიცხული, რომ გიორგი სანაიას მკვლელობა დაკავშირებულია კრიმინალურ შემთხვევასთან ან სხვა რაიმე გარემოებებთან.

ერთი კი ცხადია, რომ ბოროტმოქმედმა უდიდესი ტკივილი მიაყენა ქართველ ხალხს და საქართველოს საერთაშორისო ავტორიტეტს, იგი ერის მტერია.

ჩვენ, მრავალი ომების ქარცეცხლში გამოვლილ ვეტერანებს გვწამს, რომ ბოროტმოქმედის ეს მზაკვრული დანაშაული არ დარჩება დაუსჯელი.

დღეს საჭიროა საქართველოს მთელი საზოგადოებრიობა, განურჩევლად მისი პოლიტიკური მრწამსისა, შეიკრას ერთ მუშტად, გვერდში ამოუდგეს სამართალდამცავ ორგანოებს და მაშინ ნათელი მოეფინება, რა ძალები დგას პოპულარული ჟურნალისტის მკვლელობის უკან, ვინ არის დამკვეთი და ორგანიზატორი.

ჩვენ, საქართველოს ვეტერანები, მზად ვართ საჭიროების შემთხვევაში, ჩვენი პროფესიონალური გამოცდილებით დავეხმაროთ კოლეგებს ჩადენილი საზარელი დანაშაულის გახსნაში.

ამასთანავე, თხოვნით მივმართავთ საზოგადოებრიობას, პრესას, არასამთავრობო და პოლიტიკურ ორგანიზაციებს, დანაშაულის გახსნაზე მუშაობის პერიოდში ხელი შეუწყოთ სამართალდამცავ ორგანოებს, რათა მათ შეძლონ კვალიფიციურად, მშვიდ გარემოში, შეასრულონ თავისი პროფესიული მოვალეობა.

გვწამს, რომ საზოგადოებრიობის მხარდაჭერით დანაშაული გაიხსნება, ჭეშმარიტება დადგინდება და ნათელი მოეფინება დანაშაულის ხელშემწყობ მიზეზებს და პირობებს, მაშინ შესაძლებელი იქნება საზოგადოებრიობამ გამოუტანოს მკაცრი განაჩენი ყველა იმ პიროვნებას, ორგანიზაციას თუ სახელმწიფო მოხელეს, რომელთა ხელშეწყობით, დაუდევრობით თუ გულგრილობით მოხდა ჩვენს ქვეყანაში ეს უმძიმესი დანაშაული.

განცხადება მიღებულია საქართველოს ვეტერანთა საქმეების სახელმწიფო დეპარტამენტის კოლეგიის სხდომაზე, 2001 წლის 30 ივლისს.

საქართველოს ვეტერანული ორგანიზაციების სახელით:

გიორგი ციციშვილი, საქართველოს ვეტერანთა საქმეების სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი; ბორის ყურაშვილი, საქართველოს ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა საბჭოს თავმჯდომარე, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი; თეიმურაზ თოფურია, საქართველოს ომის ინვალიდთა და ვეტერანთა კავშირის თავმჯდომარე, პოლკოვნიკი; ზურამ გვეტაძე, ომის ინვალიდთა და ვეტერანთა ეროვნული ფონდის თავმჯდომარე, გენერალ-ლეიტენანტი.

ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ

პარლამენტში მხოლოდ ღირსეულები უნდა მოვიდნენ

პარლამენტის 1 აგვისტოს სხდომის შემდეგ ჩვენი კორესპონდენტი შეხვდა ვანის რაიონიდან მაჟორიტარ დეპუტატს მელორ ტყემელაშვილს და მიღებული გადაწყვეტილების კომენტარი სთხოვა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის არჩევნების წესებში ცვლილებების შეტანის საპარლამენტო განხილვამ, ამ საკითხებზე მწვავე და ხანგრძლივმა დისკუსიებმა, უმრავლესობის და ოპოზიციის ჩვეული დაპირისპირების უფრო გამძაფრებამ ერთხელ კიდევ დაადასტურა პრეზიდენტის მიერ წარმოდგენილი თავდაპირველი პროექტის გონივრულობა, წინდახედულობა და სიცოცხლისუნარიანობა. ეს იმითაც გამოიხატა, რომ პარლამენტის 1 აგვისტოს სხდომამ მიიღო იგი კიდეც პირველი მოსმენით.

თქვენს ყურადღებას მივაპყრობთ ამ ცვლილებების ერთ-ერთ მთავარ ასპექტს, რასაც, ჩვენი აზრით, სამომავლო მნიშვნელობაც აქვს. ესაა ძირეულ და რაიონულ რგოლებში არჩევნების მაჟორიტარული წესით ჩატარებისათვის უპირატესობის მინიჭება. საქმე ისაა, რომ პარტიული სიებით არჩევნებისას წინა პლანზე არ არის წამოწეული თითოეული კანდიდატის პირადული ნიშნები, საქმიანი და ზნეობრივი ღირსებები, რაც გზას უხსნის შემთხვევითობას და ზრდის ამომრჩევლის შეცდომაში შეყვანის რისკს. ამის ნათელი მაგალითები საკმაოზე მეტია ყველა დონის არჩევნების შედეგების ანალიტიკური განხილვის დროს. შორს რომ არ წავიდეთ, ამის მკაფიო დამადასტურებელია ის გაუთავებელი დიფერენციაცია და სხვადასხვა ჯგუფად გამოყოფა, რაც საქართველოს პარლამენტის ცალკეულ ფრაქციებში მიმდინარეობს და უარყოფითად მოქმედებს საკანონმდებლო ორგანოს საქმიანობაზე. ჩვენ მცირერიცხოვანი ხალხი ვართ, არც თუ მოჭარბებულად გვყავს სახელმწიფოებრივი განსჯისა და მართვის ნამდვილად ღირსეული ადამიანები და მათი არჩევა, უპირატესად, ინდივიდუალური წესით უნდა ხდებოდეს.

იმედი მაქვს, რომ მომავალი საპარლამენტო არჩევნების წინაც განხორციელდება სათანადო ცვლილებები, რის საფუძველზეც უპირატესობა მიენიჭება არჩევნების მაჟორიტარულ წესსა და ინდივიდუალურ შერჩევას, დიდი ილიას სიტყვებით რომ ვთქვათ, პიროვნების კაცურკაცობით დაფასებას, რაც სასიკეთოდ წაადგება ჩვენს ქვეყანასა და ხალხს.

ამირან სახვაძე.

ᲒᲕᲬᲔᲠᲔᲜ

თბილისს უხდება მწვანე გაზონი

ვაჟა-ფშაველას გამზირის დასაწყისში, ვიდრე მეტროპოლიტენის სადგურ „სამედიცინო ინსტიტუტთან" მიხვიდოდეთ, თვალს მოგტაცებთ კოხტად შეკრეჭილი მწვანე გაზონი, რომელიც პატარა ფანტანებით ირწყვება. აქ ყოველ დილით შეხვდებით გამწვანების მუშაკებს. ისინი თავს დასტრიალებენ მწვანე ზოლს.

გულმა არ მომითმინა და მადლობის სიტყვებით მივმართე ერთ-ერთ მათგანს, რომელიც უფროსად შევიცანი. იგი აღმოჩნდა ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამწვანების თანამშრომელი რაჟდენ ენუქიძე. მადლობა გადამიხადა მათი შექებისთვის და დასძინა: „რაც არ უნდა გადაუდებელი საქმე მქონდეს, რომ არ მოვიდე, დავხედო, გული არ მიზამს"...

ნეტავ, ასეთი გულშემატკივარი ჰყავდეს ყველა ქუჩასა და გამზირს, მერედა, როგორ უხდება თბილისს მწვანე ნარგავები და გაზონები...

კუკური ბუხრაშვილი.

ᲒᲐᲛᲝᲤᲔᲜᲐ

გიორგი ბოხუა და მისი „რეალობის ილუზია"

(პირველი გვერდიდან)

ამ მეტად მრავალფეროვანი ნაშრომის მეშვეობით გიორგიმ ამერიკელებს გააცნო ქართველი ხალხის მდიდარი ტრადიციები, კულტურა, მრავალსაუკუნოვანი არქიტექტურა.

გაეროს სახლში გამართულ ამჟამინდელ გამოფენაზე, რომელიც ოფიციალურად გაეროს განვითარების პროგრამის კოორდინატორმა საქართველოში მარკო ბორზოტიმ გახსნა, გიორგიმ დამთვალიერებელთა სამსჯავროზე 45-მდე ის ნამუშევარი წარმოადგინა, რომელთა უმრავლესობა ამერიკის შეერთებულ შტატებშია შექმნილი.

ამჟამად ახალგაზრდა ხელოვანი გატაცებულია ფოტოგრაფიაში ორ და სამგანზომილებიანი სივრცის შერწყმის ილუზიის შექმნით. ახლო მომავალში იგი თანამედროვე ფოტოგრაფიის მოყვარულთ ბევრ სასიამოვნო და საინტერესო სიურპრიზს შესთავაზებს.

გამოფენა 13 აგვისტომდე გასტანს.

საქინფორმი.

სურათებზე: გიორგი ბოხუა; გამოფენაზე.

(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ᲦᲕᲐᲬᲚᲘ

„კარს შემოაღებს და გული გამინათდება"

ახლახან დამსახურებულ პედაგოგს პლატონ ემხვარს აკაკი წერეთლის სახელობის პრემია მიენიჭა.

პლატონ ემხვარი დაიბადა 1918 წელს სამურზაყანოს მაზრის (გალის რაიონი) სოფელ ხუმუშქურში.

1937 წელს დაამთავრა გალის საშუალო სკოლა, ოთხი წლის შემდეგ კი – სოხუმის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტი ისტორიის განხრით.

1941 წლის სექტემბერში მუშაობა დაიწყო სოფელ ნაბაკევის საშუალო სკოლაში მასწავლებლად სპეციალობის მიხედვით. ერთი წლის შემდეგ გადაიყვანეს სოფელ ოქუმის საშუალო სკოლაში დირექტორის მოადგილედ სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის დარგში. მალე დააწინაურეს გალის რაიონის განათლების განყოფილების გამგის მოადგილე-ინსპექტორად.

ქალაქის № 1 და № 2 საშუალო სკოლებში დირექტორის მოადგილედ იმუშავა ნახევარი საუკუნის აქედან, მე-2 საშუალო სკოლაში, რომელსაც ამ ბოლო ხანს ილია ჭავჭავაძის სახელი მიეკუთვნა და გიმნაზიად გადაკეთდა, – 47 წელი. სულ აქვს პედაგოგიური მუშაობის 53 წლის სტაჟი.

პლატონ ემხვარი რაიონული მასშტაბით ხელმძღვანელობდა ისტორიის მასწავლებელთა მეთოდურ გაერთიანებას, იყო მშობლიურ სკოლაში მოქმედი მშობელთა უნივერსიტეტის რექტორიც, აქტიურად მონაწილეობდა პედაგოგიურ კითხვებში. მისი მუშაობის პერიოდში ბევრი კურსდამთავრებული გახდა მეცნიერი, საზოგადო მოღვაწე.

აფხაზეთის რესპუბლიკის დამსახურებული მასწავლებელი, 1989 წლიდან პერსონალური პენსიონერი პლატონ ემხვარი დაჯილდოებულია არაერთი მედლითა და სიგელით, მინიჭებული აქვს უმაღლესი კატეგორიის მასწავლებლის წოდება...

ამ პატარა წერილს რომ ვწერდი, თვალწინ მედგა ჩემი ბავშვობა, როდესაც ზუგდიდიდან ლტოლვილი ბიჭი გალის მეორე საშუალო სკოლაში ვსწავლობდი. მაშინ ამ სკოლას ხელმძღვანელობდა დიდი პიროვნება, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, შემდგომში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი, სახელოვანი შვილების მამა გრიგოლ გამსახურდია. ბატონ გრიგოლს მხარს უმშვენებდნენ ჩინებული პედაგოგები – ბაგრატ ხორავა, გიორგი ტორუა, მარიამ ბოხუა, როდიონ ეხვაია (დაუვიწყარი როდიონი პოეტიც ბრძანდებოდა, როდიონ თაკუშვილის სახელით აქვეყნებდა მშვენიერ ლექსებს)...

ბატონი პლატონ ემხვარი დღესაც რომ შემოაღებს ჩემი კაბინეტის კარებს, გული მინათდება და ძმურად გადავეხვევი ხოლმე.

ძვირფასო, ბატონო პლატონ! დიდხანს სიცოცხლეს და მალე შინ მშვიდობით დაბრუნებას გისურვებთ!

ხუტა ბერულავა.

ᲕᲣᲚᲝᲪᲐᲕᲗ

ნინო ქვანიას სახელობის პრემიის ახალი ლაურეატი

საქართველოს საბავშვო ფონდის გამგეობის პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით, გამოჩენილი ქართველი მოღვაწის **60-ნო ქვანიას სახელობის პრემია** მიენიჭა თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოცენტს, საბავშვო ფონდის კახეთის განყოფილების თავმჯდომარეს **ლამარა იანვარაშვილს.**

ᲒᲐᲛᲝᲘᲬᲔᲠᲔᲗ, ᲘᲧᲘᲓᲔᲗ, ᲘᲙᲘᲗᲮᲔᲗ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ „ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐ"!

№ 191. პარასკევი, 3 აგვისტო, 2001 წელი.

საქართველოს კანონი

ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროს სახელმწიფო მართვისა და რეგულირების წესის შესახებ

ეს კანონი ადგენს საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროს სახელმწიფო მართვისა და რეგულირების სამართლებრივ, ორგანიზაციულ და ეკონომიკურ საფუძვლებს.

თავი I
ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. კანონში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტება

ამ კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) ტრანსპორტი – საავტომობილო, სარკინიგზო, საზღვაო, საჰაერო, საბაგირო, სამდინარო, სპეციალური, მილსადენი ტრანსპორტი;

ბ) კომუნიკაციები – კავშირგაბმულობა და ფოსტა;

გ) სატრანსპორტო სისტემა – სატრანსპორტო საშუალებათა, ხელოვნურ სატრანსპორტო ნაგებობათა, შესაბამისი ინფრასტრუქტურის, საავტომობილო გზებისა და მათი მართვის სისტემათა ერთობლიობა;

დ) სატრანსპორტო პროცესი – პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ღონისძიებათა კომპლექსი, რომელიც მიმართულია მგზავრების გადაყვანასა და ტვირთების გადატანაში მოსახლეობის მოთხოვნილების დაკმაყოფილებისაკენ;

ე) სატრანსპორტო საქმიანობა (ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობა) – სატრანსპორტო პროცესთან დაკავშირებული საქმიანობა;

ვ) სატრანსპორტო საშუალება – მგზავრების გადასაყვანად და ტვირთების გადასატანად გამოყენებული მოძრავი სატრანსპორტო ერთეული: საავტომობილო, სარკინიგზო, საზღვაო, საჰაერო, საბაგირო, სამდინარო, სპეციალური, მათ შორის, პნევმატური ტრანსპორტი, საქალაქო ელექტროტრანსპორტი, მათ შორის, მეტროპოლიტენი და საქართველოს ტერიტორიაზე განლაგებული მილსადენი ტრანსპორტი;

ზ) სატრანსპორტო საწარმო – ფიზიკური ან იურიდიული პირი, მიუხედავად მისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმისა, რომელიც ახორციელებს მგზავრების გადაყვანას, ტვირთების გადატანას ან/და სხვა სატრანსპორტო საქმიანობას;

თ) ტრანსპორტის მოძრაობა – სატრანსპორტო საშუალებათა გადაადგილება სატრანსპორტო ქსელში;

ი) სატრანსპორტო ქსელი – მიმოსვლის გზათა ერთობლიობა, რომელიც წარმოადგენს სივრცის ნაწილს და მოწყობილია სატრანსპორტო პროცესის განსახორციელებლად;

კ) ტრანსპორტის სახეობა – მგზავრების გადასაყვანად და ტვირთების გადასატანად გამოყენებულ სატრანსპორტო საშუალებათა კონკრეტული ტიპის მოძრავი შემადგენლობა. ტრანსპორტის სახეობა განისაზღვრება იმ სატრანსპორტო საშუალებით ან ინფრასტრუქტურით, რომლითაც ხორციელდება მგზავრების გადაყვანა და ტვირთების გადატანა;

ლ) გადაზიდვა – კანონით დადგენილი წესით მგზავრების გადაყვანა და ტვირთების გადატანა სატრანსპორტო ქსელში ტრანსპორტის სახეობით. გადაზიდვის სახეებია: სატრანზიტო, შერეული, შიდა და საერთაშორისო;

მ) სატრანზიტო გადაზიდვა – სხვადასხვა ქვეყანაში განლაგებულ ორ პუნქტს შორის ერთი და იმავე სატრანსპორტო საშუალებით განხორციელებული გადაზიდვა, როდესაც სატრანსპორტო საშუალება აუცილებლად გადაკვეთს მესამე (ერთი ან რამდენიმე) ქვეყნის ტერიტორიას მარშრუტის მთელ სიგრძეზე დატვირთვის/ჩასხდომის და გადმოტვირთვის/გადმოსხდომის გარეშე;

ნ) შერეული (მულტიმოდალური, კომბინირებული) გადაზიდვა – ერთი მულტიმოდალური ხელშეკრულების საფუძველზე არანაკლებ ორი ტრანსპორტის სახეობითა და ერთიანი სატრანსპორტო დოკუმენტით განხორციელებული გადაზიდვა;

ო) შიდა გადაზიდვა – საქართველოს ტერიტორიის ფარგლებში განხორციელებული გადაზიდვა (დატვირთვა/ჩასხდომა და გადმოტვირთვა/გადმოსხდომა);

პ) საერთაშორისო გადაზიდვა – სხვადასხვა ქვეყანაში განლაგებულ ორ პუნქტს შორის განხორციელებული გადაზიდვა (დატვირთვა/ჩასხდომა და გადმოტვირთვა/გადმოსხდომა), მათ შორის, ტრანზიტი ერთი ან რამდენიმე ქვეყნის გავლით;

ჟ) მომხმარებელი – ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც სატრანსპორტო საწარმოსთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე სარგებლობს სატრანსპორტო მომსახურებით;

რ) ტვირთი – სატრანსპორტო საწარმოს მიერ გადატანილი ყველანაირი ქონება, ცხოველთა სამყაროს ცოცხალი ობიექტების, მათი დერივატებისა და ცხოველქმედების პროდუქტების ჩათვლით, აგრეთვე კონტეინერები, პალეტები და ანალოგიური საგნები;

ს) სახიფათო ტვირთი – რომელიც ოფიციალურად, საერთაშორისო ნორმებით კლასიფიცირებულია როგორც სახიფათო;

ტ) ტრანსპორტის სფერო – სატრანსპორტო სისტემისა და სატრანსპორტო პროცესის ერთობლიობა;

უ) სატრანსპორტო საქმიანობის რეგულირების ყოველწლიური საფასური – ამ კანონის საფუძველზე საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს ნორმატიული აქტით განსაზღვრული საფასური, რომელიც სატრანსპორტო ადმინისტრაციის ბიუჯეტის შექმნის ერთ-ერთი ძირითადი წყაროა, დაკავშირებულია საქართველოს კანონმდებლობით ადმინისტრაციისათვის მინიჭებული მარეგულირებელი ფუნქციების შესრულებასთან, მათ შორის, სანებართვო და სარეგისტრაციო საქმიანობასთან, ტარიფის შემუშავებასთან, სატრანსპორტო საქმიანობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე ზედამხედველობისა და კონტროლის განხორციელებასთან და არ წარმოადგენს ეკონომიკური საქმიანობით მიღებულ შემოსავალს;

ფ) ადმინისტრაციის სანებართვო საქმიანობა – ამ კანონის მიზნებისათვის, ფიზიკურ ან იურიდიულ პირზე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ერთჯერადი ან/და ვადიანი საქმიანობის განხორციელების უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტის – ნებართვის გაცემასთან დაკავშირებით სატრანსპორტო ადმინისტრაციის მიერ გაწეული საქმიანობა;

ქ) ადმინისტრაციის სარეგისტრაციო საქმიანობა – ამ კანონის მიზნებისათვის, ტრანსპორტის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით სატრანსპორტო სისტემისა და საშუალებების აღნუსხვა-აღრიცხვასთან დაკავშირებით სატრანსპორტო ადმინისტრაციის მიერ გაწეული საქმიანობა;

ღ) ადმინისტრაციის მიერ ტარიფის შემუშავება – ამ კანონის საფუძველზე ტრანსპორტის სფეროში ტარიფის დადგენისათვის სატრანსპორტო ადმინისტრაციის მიერ გაწეული საქმიანობა;

ყ) ადმინისტრაციის მიერ სატრანსპორტო საქმიანობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე ზედამხედველობისა და კონტროლის განხორციელება – ამ კანონის მიზნებისათვის, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით სატრანსპორტო ადმინისტრაციის მიერ განხორციელებულ ღონისძიებათა კომპლექსი, რომელიც მიმართულია სატრანსპორტო საქმიანობისა და მასში მონაწილე ფიზიკური და იურიდიული პირების უსაფრთხოების უზრუნველყოფისაკენ.

მუხლი 2. კანონის მიზნები და ამოცანები

1. ამ კანონის მიზანია:

ა) საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს დააკისროს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შემუშავება და მათი განხორციელების კოორდინაცია და გაათავისუფლოს იგი მარეგულირებელი და ოპერატიულ-სამეურნეო ფუნქციებისგან;

ბ) საჯაროობისა და თანასწორუფლებიანობის პრინციპების საფუძველზე განსაზღვროს ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის რეგულირების ძირითადი პრინციპები სატრანსპორტო სისტემაში მონაწილე ფიზიკური და იურიდიული პირებისა და მომხმარებლების მიმართ და ამ მიზნით შექმნას საავტომობილო, სარკინიგზო, საზღვაო და საჰაერო ტრანსპორტის დარგების მარეგულირებელ ორგანოთა ჩამოყალიბების სამართლებრივი საფუძველი;

გ) უზრუნველყოს სატრანსპოტო და საკომუნიკაციო ბაზარზე ჯანსაღი კონკურენციის განვითარება.

2. ამ კანონის ამოცანაა:

ა) კონკურენციის განვითარების საფუძველზე და არაკონკურენტული ბაზრის რეგულირების მექანიზმების გამოყენებით უზრუნველყოს სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურებისა და სარგებლობის ხარჯების ზუსტი ასახვა სატარიფო სისტემაში;

ბ) ხელი შეუწყოს ადგილობრივი და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას სატრანსპორტო და საკომუნიკაციო სისტემების რეაბილიტაციისა და განვითარებისათვის.

მუხლი 3. ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების დანიშნულება

ტრანსპორტი და კომუნიკაციები წარმოადგენს საქართველოს მეურნეობის ინფრასტრუქტურის განუყოფელ ნაწილს, რომელიც უზრუნველყოფს სატრანსპორტო და საკომუნიკაციო სისტემებით, ქსელებითა და საშუალებებით მომსახურებასა და სარგებლობაზე ფიზიკური და იურიდიული პირების მოთხოვნათა დაკმაყოფილებას.

მუხლი 4. კანონმდებლობა ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროში

1. ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროში ურთიერთობები წესრიგდება საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების, ამ კანონისა და სხვა ნორმატიული აქტების საფუძველზე.

2. ეს კანონი ვრცელდება:

ა) ტრანსპორტის სფეროში მონაწილე ყველა სუბიექტზე;

ბ) საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფ ყველა სატრანსპორტო საშუალებაზე;

გ) სხვა სახელმწიფოში მყოფ საქართველოს სატრანსპორტო საშუალებებზე, თუ ამ სახელმწიფოს კანონმდებლობით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

3. კომუნიკაციების სფეროში სახელმწიფო მართვისა და რეგულირების საკითხები წესრიგდება „კავშირგაბმულობისა და ფოსტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

4. ეს კანონი არ ვრცელდება „სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზირების შესახებ“, „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“, „საავტომობილო გზების შესახებ“ და „საგზაო ფონდის შესახებ“ საქართველოს კანონებით მოწესრიგებულ სამართლებრივ ურთიერთობებზე, ნახშირწყალბადების ტრანსპორტირებისა და ტრანზიტისათვის განკუთვნილ და სხვა დანიშნულების მილსადენებზე და მათთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურაზე. ნახშირწყალბადების ტრანსპორტირების, მიწოდების, განაწილებისა და მოხმარების სფეროში სახელმწიფო მართვისა და რეგულირების საკითხები წესრიგდება საქართველოს შესაბამისი საკანონმდებლო აქტებით. საქართველოს ტერიტორიის გავლით ნახშირწყალბადების ტრანზიტი და მასთან დაკავშირებული საკითხები რეგულირდება იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და სხვა საერთაშორისო სამართლებრივი აქტებით, რომელთა მონაწილეც არის საქართველო.

თავი II
ტრანსპორტის სფეროს სახელმწიფო მართვა და რეგულირება

მუხლი 5. ტრანსპორტის სფეროს სახელმწიფო მართვისა და რეგულირების განმახორციელებელი ორგანოები

1. ტრანსპორტის სფეროში სახელმწიფო მართვას ახორციელებს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტრო (შემდგომში – სამინისტრო).

2. ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობას არეგულირებენ სატრანსპორტო ადმინისტრაციები, კერძოდ, საავტომობილო ტრანსპორტში – საავტომობილო ტრანსპორტის ადმინისტრაცია, სარკინიგზო ტრანსპორტში – სარკინიგზო ტრანსპორტის ადმინისტრაცია, საზღვაო ტრანსპორტში – საზღვაო ტრანსპორტის ადმინისტრაცია, ხოლო საჰაერო ტრანსპორტში – სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაცია.

3. აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკებში ტრანსპორტის სფეროს სახელმწიფო მართვა ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

4. ტრანსპორტის სფეროში ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა ფუნქციებია:

ა) ადგილობრივი გადაზიდვების რეგულირება;

ბ) სატრანსპორტო სისტემის მონაწილე ფიზიკური და იურიდიული პირების ხელშეწყობა სატრანსპორტო მომსახურების ბაზრის განვითარებაში;

გ) სატრანსპორტო სისტემის განვითარების ადგილობრივი პროგრამების შემუშავება და განხორციელება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

დ) საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ფუნქციები.

მუხლი 6. სამინისტრო. ტრანსპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება

1. სამინისტრო არის აღმასრულებელი ხელისუფლების სამთავრობო დაწესებულება, რომელიც საქართველოს კონსტიტუციით, საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით, ამ კანონით, „აღმასრულებელი ხელისუფლების სტრუქტურისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონითა და სამინისტროს დებულებით განსაზღვრული უფლებამოსილების ფარგლებში უზრუნველყოფს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შემუშავებას და კანონით დადგენილი წესით დამტკიცების შემდეგ კოორდინაციას უწევს მათ განხორციელებას.

2. სამინისტროს ძირითადი ფუნქციები განისაზღვრება ამ კანონით, საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებითა და სამინისტროს დებულებით. სამინისტროს ძირითადი ფუნქციებია:

ა) სატრანსპორტო სისტემის განვითარების მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი სტრატეგიის, პრიორიტეტებისა და მათზე დაფუძნებული პროგრამების შემუშავება, აგრეთვე ამ პროგრამების განხორციელების ხელშეწყობა და კონტროლი;

ბ) ტრანსპორტის დარგების რაციონალური განვითარების, ქვეყნის მოსახლეობისა და ეკონომიკის ინტერესების შესაბამისად „ტრასეკასა“ და საინფორმაციო დერეფნების მაქსიმალური ამოქმედებისა და მაღალი კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა;

გ) ტრანსპორტის სფეროში სამართლებრივი ბაზის შექმნისა და განვითარების უზრუნველყოფა, დარგების ეკონომიკური მდგომარეობისა და საბიუჯეტო შენატანების მონიტორინგი;

დ) სატრანსპორტო სისტემის რეაბილიტაციისა და განვითარების მიზნით მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ე) საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში ეკონომიკური რეფორმების განხორციელება, შესაბამის უწყებებთან ერთად ინსტიტუციური მშენებლობის, კომერციალიზაციის, რესტრუქტურიზაციისა და პრივატიზაციის პროცესების ოპტიმალურად წარმართვისა და ბაზარზე კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა;

ვ) ტრანსპორტის სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი, საპროექტო-საკონსტრუქტორო და საგანმანათლებლო მიმართულებების განვითარების ხელშეწყობა;

ზ) ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურაში ინფორმაციული და ინტერნეტტექნოლოგიების, გეოპოზიციური და ინტელექტუალური სისტემების დანერგვის ხელშეწყობა;

თ) ტრანსპორტის სფეროში გარემოს დაცვის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, სატრანსპორტო პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების დროს ეკოლოგიური ასპექტის მაქსიმალურად გათვალისწინება;

ი) საომარი ან/და საგანგებო მდგომარეობისათვის სახელმწიფო სატრანსპორტო სტრატეგიის შემუშავება;

კ) სატრანსპორტო სისტემის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სტრატეგიის დამტკიცება;

ლ) ადმინისტრაციების საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობისა და კონტროლის განხორციელება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

3. სამინისტრო არ ახორციელებს მარეგულირებელ და ოპერატიულ-სამეურნეო ფუნქციებს.

4. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული ფუნქციების შესასრულებლად, სამინისტროს მოთხოვნის საფუძველზე ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროს საწარმოები ვალდებული არიან 7 დღის ვადაში მიაწოდონ სამინისტროს სტატისტიკურ სამუშაოთა სახელმწიფო პროგრამით გათვალისწინებული სტატისტიკური მონაცემები.

მუხლი 7. ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის პრინციპები

ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობა ხორციელდება შემდეგი პრინციპების საფუძველზე:

ა) ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა თანასწორუფლებიანობა;

ბ) მონოპოლიური საქმიანობის დაუშვებლობა, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა;

გ) საკონკურენციო გარემოს შექმნა;

დ) თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და მართვის გამოცდილების გამოყენება, აგრეთვე ფინანსური და მატერიალური რესურსების მოზიდვა და ეფექტიანად გამოყენება;

ე) უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

ვ) ტექნიკური ნორმების შესაბამისი მომსახურების სფეროს გაფართოება და მომსახურების ხარისხის ამაღლება;

ზ) მომხმარებელთა უფლებებისა და ინტერესების დაცვა დემოკრატიულობის, საჯაროობისა და გამჭვირვალობის პრინციპების შესაბამისად.

მუხლი 8. საერთაშორისო თანამშრომლობა

1. ტრანსპორტის საერთაშორისო ორგანიზაციებში ტრანსპორტის სფეროსთან დაკავშირებულ საკითხებზე საქართველოს წარმოადგენენ სამინისტრო და თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში შესაბამისი სატრანსპორტო ადმინისტრაციები.

2. ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობა ხორციელდება საქართველოს მიერ დადებული საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების და საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე.

3. სხვა სახელმწიფოთა სატრანსპორტო ადმინისტრაციებთან და ტრანსპორტის საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთობისას სამინისტრო და თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში შესაბამისი სატრანსპორტო ადმინისტრაციები იცავენ საქართველოს ინტერესებს.

თავი III
ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის მარეგულირებელი ორგანოები

მუხლი 9. ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის მარეგულირებელ ორგანოთა სტატუსი და ფუნქციები

1. ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის მარეგულირებელი ორგანოები – საავტომობილო, სარკინიგზო და საზღვაო ტრანსპორტისა და სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციები (შემდგომში – ადმინისტრაცია) არიან საჯარო სამართლის იურიდიული პირები, რომელთა საქმიანობაზე ზედამხედველობასა და კონტროლს ახორციელებს სამინისტრო. კონკრეტული ადმინისტრაციის უფლებამოსილება ვრცელდება მხოლოდ შესაბამის დარგში.

2. ადმინისტრაციის საქმიანობის სამართლებრივი საფუძველია საქართველოს კონსტიტუცია, საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები, საქართველოს საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტები და ეს კანონი.

3. ადმინისტრაცია იქმნება ამ კანონის შესაბამისად. მის დებულებასა და სტრუქტურას ამტკიცებს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრი.

4. ადმინისტრაციის ძირითადი ფუნქციებია:

ა) სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურებაზე ზღვრული ან ფიქსირებული ტარიფების შემუშავება და სამინისტროს მიერ დამტკიცების შემდეგ მათი რეგულირება;

ბ) საკონკურენციო გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

გ) ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის ნებართვების პირობებისა და სხვა შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნათა დაცვის ზედამხედველობა და მათი დარღვევისას საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების გატარება;

დ) ტრანსპორტის სფეროში „მონოპოლიური საქმიანობისა და კონკურენციის შესახებ“ და „მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონების შესაბამისი ნორმების შესრულებაზე ზედამხედველობისა და კონტროლის განხორციელება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ე) ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების პროექტების შემუშავებაში მონაწილეობა;

ვ) ტრანსპორტის სფეროში მკაცრი აღრიცხვა-ანგარიშგების დარგობრივ-სპეციფიკური ფორმების და დოკუმენტების ბლანკების დამზადებისა და მიწოდების ორგანიზება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ზ) ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებების პროექტების შემუშავებაში მონაწილეობა;

თ) ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე ზედამხედველობა;

ი) საომარი ან/და საგანგებო მდგომარეობისათვის „მობილიზაციის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა გატარების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

კ) სატრანსპორტო სისტემისა და საშუალებების რეგისტრაცია.

5. სატრანსპორტო საწარმო ადმინისტრაციას უხდის სატრანსპორტო საქმიანობის რეგულირების ყოველწლიურ საფასურს, რომლის ოდენობა და გადახდის წესი დგინდება საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის ნორმატიული აქტით. საფასური უნდა იყოს მართლზომიერი და არადისკრიმინაციული.

მუხლი 10. ადმინისტრაციის თავმჯდომარე

1. ადმინისტრაციას ჰყავს თავმჯდომარე, რომელსაც თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრი.

2. ადმინისტრაციის თავმჯდომარის უფლებამოსილება წყდება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

3. ადმინისტრაციის თავმჯდომარის მოქმედების შეზღუდვის, თანამდებობრივი შეუთავსებლობისა და ეკონომიკური ინტერესების დეკლარირების წესები განისაზღვრება „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

მუხლი 11. ადმინისტრაციის თავმჯდომარის უფლება-მოვალეობანი

1. ადმინისტრაციის თავმჯდომარე ამ კანონისა და ადმინისტრაციის დებულების ფარგლებში მოქმედებს დამოუკიდებლად.

2. თავმჯდომარეს უფლება აქვს თავისი არყოფნის შემთხვევაში ადმინისტრაციის თავმჯდომარის მოვალეობის შესრულება დააკისროს თავის მოადგილეს.

3. თავმჯდომარე ერთპიროვნულად უძღვება ადმინისტრაციის საქმიანობას, არის მისი წარმომადგენელი და პერსონალურად აგებს პასუხს ადმინისტრაციის საქმიანობის სწორად წარმართვაზე, მის მფლობელობაში არსებულ ქონებაზე და ფულადი სახსრების მიზნობრივად და სწორად ხარჯვაზე.

4. თავმჯდომარე ანგარიშვალდებულია საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის წინაშე.

მუხლი 12. ადმინისტრაციის თავმჯდომარე და აპარატის თანამშრომლები

1. ადმინისტრაციას თავისი ფუნქციების განსახორციელებლად ჰყავს აპარატი. მხოლოდ ადმინისტრაციის თავმჯდომარეს აქვს უფლება, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით დანიშნოს და გაათავისუფლოს აპარატის თანამშრომლები.

2. ადმინისტრაციის თავმჯდომარისა და აპარატის თანამშრომლების შრომით ურთიერთობებზე ვრცელდება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისი ნორმები.

3. ადმინისტრაციის თავმჯდომარის, სხვა ხელმძღვანელი პირებისა და აპარატის თანამშრომლების თანამდებობაზე დანიშვნისა და კომპეტენციის საკითხები განისაზღვრება ადმინისტრაციის დებულებით.

4. ადმინისტრაციის თავმჯდომარესა და აპარატის თანამშრომლებს უფლება აქვთ მათი განთავისუფლების შესახებ გადაწყვეტილებები საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით გაასაჩივრონ სასამართლოში.

მუხლი 13. ადმინისტრაციის თავმჯდომარის სამართლებრივი აქტი

ადმინისტრაციის თავმჯდომარის სამართლებრივი აქტია გადაწყვეტილება.

მუხლი 14. ადმინისტრაციის ბიუჯეტი

1. ადმინისტრაცია ვალდებულია ყოველი წლის 1 სექტემბრისთვის მოამზადოს და გამოაქვეყნოს მომავალი წლის ბიუჯეტი, რომელშიც ასახული უნდა იყოს ადმინისტრაციის ყველა შემოსავალი და ხარჯი, მათ შორის, ადმინისტრაციის თავმჯდომარისა და აპარატის თანამშრომლების ხელფასი.

2. ადმინისტრაციის ბიუჯეტის წყაროებია:

ა) სატრანსპორტო საქმიანობის რეგულირების ყოველწლიური საფასური;

ბ) „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული დაფინანსების სხვა წყაროები.

3. სატრანსპორტო საქმიანობის რეგულირების ყოველწლიური საფასური მთლიანად ჩაირიცხება ადმინისტრაციის ანგარიშზე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით. ადმინისტრაცია ამ თანხას განკარგავს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

4. ადმინისტრაცია ვალდებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით აწარმოოს საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის აღრიცხვა-ანგარიშგება, შეადგინოს წლიური ბალანსი და დასამტკიცებლად წარუდგინოს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების და ფინანსთა სამინისტროებს.

5. ადმინისტრაციის ბიუჯეტს შესაბამის დასაბუთებასთან ერთად ამტკიცებს საქართველოს ფინანსთა მინისტრი საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის წარდგინებით.

6. ადმინისტრაციის წლიურ ბალანსს ამოწმებს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების და ფინანსთა სამინისტროების მიერ ერთობლივად დანიშნული დამოუკიდებელი აუდიტორი. აუდიტორის საქმიანობისათვის საჭირო თანხას გაიღებს ადმინისტრაცია.

7. ადმინისტრაციის შემოსავლის 20 პროცენტამდე ირიცხება სამინისტროს ანგარიშზე, სამინისტროს თანამშრომელთა მატერიალური წახალისებისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესების მიზნით.

მუხლი 15. ადმინისტრაციის ანგარიში

ადმინისტრაცია თავისი საქმიანობის შესახებ ადგენს ყოველწლიურ ანგარიშს, რომელსაც წარუდგენს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების და ფინანსთა სამინისტროებს. ანგარიში ხელმისაწვდომი უნდა იყოს საზოგადოებისათვის.

მუხლი 16. ადმინისტრაციის სახელმწიფო კონტროლი

1. ადმინისტრაცია ექვემდებარება სახელმწიფო კონტროლს, რაც გულისხმობს მისი საქმიანობის, მათ შორის, საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის კანონიერების, მიზანშეწონილობისა და ეფექტიანობის ზედამხედველობას.

2. ადმინისტრაციის სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს სამინისტრო, რომელსაც უფლება აქვს მოითხოვოს ამისთვის საჭირო მასალები და ინფორმაცია.

3. საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრი უფლებამოსილია შეაჩეროს ან/და გააუქმოს ადმინისტრაციის თავმჯდომარის არამართლზომიერი გადაწყვეტილება.

იხ. მე-4 გვ.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 191. პარასკევი, 3 აგვისტო, 2001 წელი.

საქართველოს კანონი

ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სფეროს სახელმწიფო მართვისა და რეგულირების წესის შესახებ

(მესამე გვერდიდან)

თავი IV
ტრანსპორტის სფეროში სანებართვო და სასერტიფიკაციო საქმიანობა და უსაფრთხოების ნორმების დაცვა

მუხლი 17. ტრანსპორტის სფეროში სანებართვო საქმიანობის ორგანიზება

1. ტრანსპორტის სფეროში ფიზიკური ან იურიდიული პირის საქმიანობა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევაში ხორციელდება ამ საქმიანობის უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტის – ნებართვის საფუძველზე.
2. ნებართვის გაცემის წესი და პირობები, აგრეთვე, სანებართვო საქმიანობის სახეები განისაზღვრება საქართველოს შესაბამისი ნორმატიული აქტებით.
3. ტრანსპორტის სფეროში სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზირებასთან დაკავშირებული საკითხები წესრიგდება „სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზირების შესახებ" საქართველოს კანონით.

მუხლი 18. ტრანსპორტის სფეროში პროდუქციისა და მომსახურების სერტიფიცირება

1. ტრანსპორტის სფეროში პროდუქცია და მომსახურება სერტიფიცირებული უნდა იყოს.
2. ტრანსპორტის სფეროში პროდუქციისა და მომსახურების სერტიფიცირება ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 19. სატრანსპორტო საქმიანობის განხორციელებისას გარემოს დაცვისა და სატრანსპორტო პროცესის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა

1. საქართველოში საექსპლუატაციოდ დაიშვებიან ის სატრანსპორტო საშუალებები, რომლებიც აკმაყოფილებენ გარემოზე მავნე ზემოქმედების დასაშვებ, კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებს.
2. ტრანსპორტის სფეროში საქმიანობის განმახორციელებელი ფიზიკური ან იურიდიული პირი ვალდებულია მიიღოს ყველა ზომა, რომელიც გამორიცხავს გარემოზე სატრანსპორტო საშუალების მავნე ზემოქმედების ნორმების გადამეტებას, და უზრუნველყოს მოსახლეობის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, აგრეთვე, სხვა სატრანსპორტო საშუალებათა მოძრაობის უსაფრთხოება და გარემოს დაცვა.
3. სატრანსპორტო საშუალებები და ტრანსპორტის მუშაობის უზრუნველმყოფი ტექნიკური საშუალებები უნდა შეესაბამებოდეს ეროვნული საერთაშორისო სტანდარტით დადგენილ უსაფრთხოების მოთხოვნებს, რაც დადასტურებული უნდა იყოს შესაბამისი დოკუმენტით.
4. პირებს, რომლებიც უშუალოდ უზრუნველყოფენ ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოებას, უნდა ჰქონდეთ შესაბამისი პროფესიული მომზადების დამადასტურებელი დოკუმენტი.
5. სატრანსპორტო საქმიანობის უსაფრთხოებაზე სახელმწიფო ზედამხედველობას ახორციელებს სამინისტრო ადმინისტრაციების მეშვეობით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
6. საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარი სატრანსპორტო შემთხვევის გამო საძებნ-სამაშველო სამუშაოებისა და შესაბამისი საინსპექციო მოკვლევის განხორციელების წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.
7. სტიქიური უბედურების, ეპიდემიისა და სხვა განსაკუთრებული შემთხვევების შედეგების სალიკვიდაციო სამუშაოების დაფინანსების წესი, აგრეთვე, სატრანსპორტო საშუალებათა მფლობელებისა და მესაკუთრეებისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

თავი V
სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურება

მუხლი 20. მომსახურების ხარისხი და მომხმარებელთა უფლებების დაცვა

1. მომხმარებელს აქვს სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურების სახის არჩევის უფლება.
2. მომსახურების ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო და ეროვნულ ტექნიკურ ნორმებს.
3. აკრძალულია მომსახურების გაწევა იმ სატრანსპორტო სისტემით ან საშუალებით, რომლის შესაბამისობა დაწესებულ მოთხოვნებთან სერტიფიკატით არ არის დადასტურებული.

მუხლი 21. პასუხისმგებლობა ტრანსპორტის სფეროში კანონმდებლობის დარღვევისათვის

ტრანსპორტის სფეროში ფიზიკური და იურიდიული პირების მიერ ამ კანონისა და სხვა საკანონმდებლო აქტების მოთხოვნათა დარღვევა გამოიწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი VI
ტარიფები

მუხლი 22. ტრანსპორტის სფეროში სატარიფო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები და ამოცანები

1. ტრანსპორტის სფეროში სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურების ტარიფები:

ა) იცავს მომხმარებელს მონოპოლიური ფასებისაგან;

ბ) მოიცავს მომსახურებისათვის საჭირო, ეკონომიკურად გამართლებულ ყველა დანახარჯს, მათ შორის, ექსპლუატაციის, მიმდინარე და კაპიტალური შეკეთების ხარჯებს, საბრუნავი კაპიტალის სახით აღებული სესხების ძირითადი ნაწილისა და პროცენტის გადასახადებს, სატრანსპორტო საქმიანობის რეგულირების ყოველწლიურ საფასურს. ამასთან, ტარიფი უნდა ითვალისწინებდეს კაპიტალდაბანდებების ამონაგების ოდენობას, რომელიც საკმარისია სატრანსპორტო საწარმოს რეაბილიტაციისა და განვითარებისათვის ინვესტიციების მოსაზიდად.

2. სატარიფო პოლიტიკის პრინციპები და ამოცანებია:

ა) ხელი შეუწყოს სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით საზოგადოების ყველა ფენის ეფექტიან მომსახურებას და მომხმარებელზე ორიენტირებული მომსახურების სახეების განვითარებას;

ბ) სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურების პროცესში უზრუნველყოს რეგიონის, ქვეყნის ცალკეული რეგიონების განსხვავებული მახასიათებლების გათვალისწინება;

გ) სათანადო პირობები შექმნას სამეწარმეო გარემოსა და ჯანსაღი კონკურენციის განვითარების, ხარისხიანი მომსახურებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისათვის;

დ) უზრუნველყოს სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურების ხელმისაწვდომობა;

ე) უზრუნველყოს, რომ სატარიფო სისტემა იყოს მარტივი და გასაგები;

ვ) არ დაუშვას მომხმარებელთა რომელიმე კატეგორიის სატარიფო შეღავათების სუბსიდირება სატრანსპორტო საწარმოთა ან მომხმარებელთა სხვა კატეგორიის ხარჯზე.

3. მომსახურების სახეების მიხედვით სხვადასხვა ტარიფის შემუშავება შეიძლება პიკური სიდიდის, საშუალო სიდიდის, საერთო მოხმარების სეზონურობის, მოხმარების სადღეღამისო ცვლილებების, მომსახურების ტიპის ან ანალოგიური პარამეტრების მიხედვით. ადმინისტრაციას შეუძლია გამოიყენოს უახლესი სატარიფო მეთოდოლოგიები, რომლებიც ითვალისწინებს მოგების ინდექსაციას, ფასთა ინდექსაციას და სხვა ფაქტორებს, თუ იგი მიიჩნევს, რომ ასეთი მეთოდოლოგიების გამოყენება შეესაბამება სატრანსპორტო საწარმოსა და მომხმარებლის ინტერესებს.

მუხლი 23. ადმინისტრაციისა და სამინისტროს უფლებამოსილება ტარიფების შემუშავებასა და დამტკიცებაში

1. ტრანსპორტის სფეროში სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურების ტარიფების შემუშავების მეთოდოლოგია და პროცედურა მტკიცდება საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის ნორმატიული აქტით.
2. ადმინისტრაცია ტარიფების შემუშავების მეთოდოლოგიისა და პროცედურის შესაბამისად ტრანსპორტის სფეროში სატრანსპორტო სისტემითა და საშუალებებით მომსახურებისათვის შეიმუშავებს და სამინისტროს დასამტკიცებლად წარუდგენს ზღვრულ ან ფიქსირებულ ტარიფებს, თუ:

ა) მომსახურების კონკრეტულ სახეზე ტარიფი ექვემდებარება სახელმწიფო რეგულირებას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად;

ბ) ადმინისტრაცია დაასაბუთებს, რომ მომსახურების კონკრეტულ სახეზე გარკვეულ პერიოდში შექმნილია არაკონკურენტუნარიანი გარემო.

3. ადმინისტრაციის მიერ შემუშავებული ტარიფი მტკიცდება საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის ნორმატიული აქტით.
4. ტარიფების შემუშავებისა და დამტკიცების დროს გათვალისწინებულ უნდა იქნეს აღიარებული საერთაშორისო პრაქტიკა და გამოცდილება, აგრეთვე, ტრანსპორტის სფეროში სატარიფო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები და ამოცანები.
5. სატრანსპორტო საწარმოები ვალდებულნი არიან ადმინისტრაციას წარუდგინონ ინფორმაცია ზღვრული ტარიფის ფარგლებში მათ მიერ შემოღებულ მომსახურების ტარიფზე, სათანადო გაანგარიშებით, ადმინისტრაციის მიერ შემუშავებული და საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის ნორმატიული აქტით დამტკიცებული ფორმების მეშვეობით.

თავი VII
გარდამავალი და დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 24. გარდამავალი დებულებანი

1. ადმინისტრაციებმა თავიანთი უფლებამოსილების განხორციელება დაიწყონ 2002 წლის 1 იანვრიდან.
2. აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ ამ კანონს შეუსაბამოს კანონქვემდებარე აქტები და საქართველოს ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებული წესით 2002 წლის 1 იანვრამდე მიიღოს ყველა საჭირო ზომა ადმინისტრაციების სრული ამოქმედებისათვის.
3. 2002 წლის 1 იანვრამდე ადმინისტრაციების უფლებამოსილება განახორციელონ საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს შესაბამისმა სტრუქტურულმა ერთეულებმა.
4. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ამ კანონის მე-14 მუხლის მე-7 პუნქტში აღნიშნული თანხის აკუმულირების მიზნით უზრუნველყოს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროსთვის ანგარიშის გახსნა სახაზინო სამსახურში.

მუხლი 25. კანონის ამოქმედება

ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი
ედუარდ შევარდნაძე.
თბილისი, 2001 წლის 20 ივლისი.

მოულოდნელი რაკურსი

პატიოსნება, წესიერება, ქვეყნისთვის სიკეთის კეთება დღეს ზოგიერთებისთვის სალანძღავ სიტყვებად იქცა

ჩვენი ქვეყნის ავკარგიანობას მართალი და თავდადებული ჟურნალისტებისაგან ვიგებთ. დღეს მსოფლიოში არსებული ინფორმაციის წყარო ჟურნალისტია – მძიმე და პასუხისაგებ საქმეს შეჭიდებული, ქვეყნისა და ხალხისათვის ქომაგად მოვლენილი, მაგრამ თავად – ყველაზე დაუცველი.

ცნობილი ჟურნალისტის გიორგი სანაიას დაღუპვის გამო ამ წერილის გამოქვეყნება შეჩერდა, რედაქციასთან შეთანხმებით. როცა ქვეყნად ჯერ ტკივილი არ განელებულა, შესაძლებელია, ჩემი გულისწყრომა ვინმეს უადგილოდ ეჩვენოს. არა! უტაქტობა სხვისი მძულს. ჭეშმარიტების აღიარება ცოდვა არაა.

ქართველ ჟურნალისტებზე აუგი სიტყვა არასდროს მითქვამს და არც არასოდეს ვიკადრებ. მათ თავიანთი დამოკიდებულება სამშობლოსადმი ქართველ ხალხს დაუმტკიცეს 9 აპრილის ტრაგედიის დროს, ასევე აფხაზეთისა და სამაჩაბლოში ომებისა და უბედურების დროს. ბევრი მათგანი სამშობლოს შეეწირა კიდეც, რისი დავიწყების უფლება არავის აქვს. ბევრჯერ მითქვამს და ახლაც ვამბობ, ისინი სიყვარულს იმსახურებენ, ხოლო ვინც მათ სახელებს შეურაცხყოფს, იმათ სიავეზე ვიტყვი, ვინც ჭეშმარიტ ჟურნალისტთა შემართებას და თავგანწირვას თბილი საკარძლის გვერდით (კუნჭულში) მოკალათებას ამჯობინებს! ვიტყვი იმათზე, ვინც ადამიანის ღირსების ხელყოფა წესად გაიხადეს. იმასაც ვიტყვი, რომ ადამიანს მარტო გულით არ კლავენ!!!

სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია: უზნეოს სურვილი აქვს, იმ ჭეშმარიტ ჟურნალისტს მიეტმასნოს, რომელიც სიყვარულითა და უმაღლესი ემსახურება საკუთარ ქვეყანას, და მის გვერდით, ქვეყნის მოამაგის როლში მოფუმა, წერის სტატიები დაკვეთით, სადაც სიუხეშეს, სიცრუეს, უპასუხისმგებლობას და უზრდელობას საზღვარი არა აქვს. ეს ფორმა დასტურია იმისა, რომ საქართველოში კორუმპირებულია ნება იმდენად დიდა, რომ მათი სურვილისამებრ, მთელს ქვეყანაში სუფთა ადამიანი აღარ უნდა არსებობდეს, ყველანი ერთნაირნი უნდა იყვნენ. ეს იმათი სურვილია, ვინც დღეს საქართველო ასეთ უკიდურესად მძიმე მდგომარეობაში ჩააგდო. ასეთი ადამიანების სამსახურში ლდომა კარგს არავის უქადის, მით უმეტეს ახალგაზრდებს, რომელთაც სურთ ამ გზით მოიპოვონ პოპულარობა (არ კი იციან, რას სჩადიან).

სიუხეშითა და უმადურობით სავსე წერილები ჩემზეც დაიწერა. ამის გამო „საქართველოს რესპუბლიკასა" და „კავკასიონში" საქართველოს პრეზიდენტს მივმართე ღია წერილით, რომელშიც საზოგადოებას დავანახე, თუ რა აპირობებდა ამ სიუხეშეს.

მართალია, ისეთი სახის ვაიჟურნალისტებს, რომლებიც ტყუილზე აგებულ სენსაციურ-სკანდალური ამბის მოტრფიალენი არიან, სხვისი აზრი არ აინტერესებთ, მაგრამ მე მაინც შევეცდები, გავაგებინო და შევახსენო, რაც მივიწყებული აქვთ, რომ ჩემი თაობა, რომელიც საბჭოთა წლების დროს დახშულ-ჩაკეტილ კედლებს ანგრევდა და მაღალ სულიერ ხელოვნებას ამკვიდრებდა, მაშინ ისინი პატარები იყვნენ. ეს ის დროა, როცა ყველაფერი იკრძალებოდა, გარდა ხელისუფლებასთან მონური სამსახურისა (საგანგებოდ რომ ეძებოთ ჩემსა და ჩემს გვერდით მყოფი კოლეგების ხელოვნებაში, ვერ აღმოაჩენთ იმდროინდელ ბელადთა სახეებს). დიახ, მაშინ, თქვენ, პატარები, იმ მძაფრ დროში ნაძვის ხის წინ, სკამზე შემდგარნი, გამოთქმით ლექსებს ამბობდით ბელადებზე და ბედნიერ ცხოვრებაზე. თქვენ მაშინ პატარები იყავით. ასეთებს ზოგიერთებს გიცნობთ კიდეც, ბრალს ვერაფერში დაგდებთ „ნორჩებს"! მაგრამ როცა გაიზარდეთ და გაგიჩნდათ სურვილი ემსახუროთ სამშობლოს, გზა, რომელსაც დადგომიხართ, არ ემთხვევა არცერთი იმ ადამიანის გზას, რომელმაც ქვეყნის სამსახურს, სამშობლოს კეთილდღეობას თავი შესწირა. თქვენი გზა ვერასოდეს მიგიყვანთ „ტაძართან", თქვენი ქმედება, სავალალოდ, 1937 წლის სულდაცემულ ადამიანთა მოქმედებას ჰგავს, ერთმანეთს რომ ასწრებდნენ სიავის გაკეთებაში, დაბეზღებაში. თქვენ, უბრალოდ, ახლებური ყაიდის დამბეზღებლები ხართ, რომელნიც დაკვეთილ დავალებას ასრულებთ. თქვენ დრომ საშუალება მოგცათ, აშკარად გამოხატოთ ტყუილზე აგებული სათქმელი. თორემ, ის წლები რომ განმეორდეს ჩუმად დაბეზღებისა, თქვენ საქართველოს ყველა შესანიშნავ შვილს დაახვრეტინებდით. როცა სხვის სულში ძვრებით, არ ფიქრობთ, რომ ამის უფლება თქვენთვის არავის მოუცია, ხოლო, ვინც თქვენ ამას გავალდებულებთ, ის უზნეოა! თქვენ ჯიბეებსაც უხსრეკთ ადამიანებს – ეს კი ჯიბგირობაა! ვითომ სამშობლოზე, ვითომ ხალხზე მოფიქრალნო, ჟურნალისტებად წოდებულნო, ყველაფერი ვითომ არ შეიძლება – ეს ცრუპენტელობაა!

ჭეშმარიტებაზე წერა მაღალი ღმერთობით იწყება, რაც, თქვენ, სამწუხაროდ, არა გაქვთ, თქვენი წუთიერი ალგუნება მძაფრად გამოხატული ადამიანის სიძულვილია. თორემ, ამდენ სიმახინჯეს არ ჩაიდენდით, გამოურკვევლად, განუსჯელად ადამიანს, რომელსაც ქვეყნის წინაშე ღვაწლი მიუძღვის, უსაფუძვლოდ არ გალანძღავდით. სავალალოდ, თქვენთვის არ არსებობს მორალი. თქვენი დადებითი მხარე ის არის, რომ ახალგაზრდები ხართ. ეს დიდებული დროა ადამიანთა ცხოვრებაში. ეჭვხარ, რომ ვერ იგრძნობთ. დიდი ილიას სიტყვებით რომ ვთქვათ, „ვაი, იმ ჭაბუკს, ჭაბუკობისას ჭაბუკი რომ არ არისო".

მე შეგნებულად არ ვასახელებ გვარებს, იქნებ იფიქრონ, რას სჩადიან, იქნებ იწამონ და შეიგრძნონ ეს დიდებული აზრი:

„ვინც უარს ამბობს იყოს ის, რაც უნდა იყოს, ბოლოს და ბოლოს აუცილებლად დაკარგავს საკუთარი ღირსების გრძნობას და თავიდან ვერ აიცილებს მორალურ დაცემას. მიუხედავად ამისა, მისი ჭეშმარიტი „მე" მაინც არ კვდება, არამედ ერთგვარ უზინარ ბრალმდებლად, აჩრდილად თუ ლანდად იქცევა, რომელიც გამუდმებით შეახსენებს მისი არსებობის სიმდაბლეს" (ხოსე ორტეგა ი გასეტი).

* * *

ჩემი ცხოვრების მანძილზე ჩემი ფიქრი საქართველო იყო და რჩება დღესაც. როგორც შეეძლო, ისე ვემსახურე ჩემს ხალხს, გულწრფელად, თავდადებული შრომით. ბედნიერი ვარ იმით, რომ ხშირად მიგრძნია ხალხის ჩემდამი დამოკიდებულება – სიყვარული.

დრო იცვლება, მაგრამ ჩემში არაფერი შეცვლილა. ერთი ეგაა, რომ წლები მომემატა და სწორედ ხანდაზმულობის ჟამს, ვიღაცას სურს ჩემთვის ყველაზე ძვირფასი – ხალხის სიყვარული დაარღვიოს, მოშალოს. ჩემი ღირსება შეურაცხყოს იმისთვის, რომ საკუთარი ამბიციები დაიკმაყოფილოს (ძველებურად პარტიულ მუშაკებს რომ სჩვეოდათ). დიდი ხანია პრესაში და არც ტელევიზიის ეკრანზე არ გამოჩენილვარ, ჩემი სათქმელი აღარ მითქვამს მთელი რიგი მიზეზების გამო, რასაც წლების უკან ხშირად ვაკეთებდი. გულწრფელად რომ ვთქვა, არც ახლა მაქვს დიდი სურვილი ამ წერილის წერისა, მით უმეტეს, როცა საკუთარ თავზე მიხდება საუბარი (იმ წამსვე რომ განაწყენების ფაქტორს მიაწერენ), თუმცა, მე განაწყენებული კი არა, აღშფოთებული ვარ! იმის გამო, რომ პატიოსნება, წესიერება, ქვეყნისთვის სიკეთის კეთება დღეს ზოგიერთებისთვის სალანძღავ სიტყვებად იქცა. ვინ დასცინის ხელოვანის ათწლიან თავდაუზოგავ შრომას და ვინ იგდებს თბილისელ მოქალაქეს აბუჩად, ამას მე წარმოგიჩენთ!

მამ ასე, იმისათვის, რომ ყველაფერს ნათელი მოეფინოს, იძულებული ვარ, ჯერ ჩემი წერილი გაგაცნოთ, რომელიც თბილისის მერს და პრემიერს მივწერე. მათ ეს წერილი ფარაგინა ქაღალდად მიიჩნიეს და უპასუხოდ დამტოვეს (ეთიკურ ნორმებს რომ თავი დავანებოთ, კანონით პასუხი უნდა მომსვლოდა).

**„ქალაქ თბილისის მერს ბატონ *ვანო ზოდელავას*
ქალაქ თბილისის პრემიერს ბატონ *გია შერაძეს***

ბატონო ვანო, ქალაქ თბილისის მერიასა და ჩემს შორის 1996 წლის 26 ივნისს დადებული ხელშეკრულება № 26/2 ითვალისწინებდა მეფე „დავით აღმაშენებლის" მონუმენტური სკულპტურული ძეგლის შექმნას. მოგეხსენებათ, იგი შეიქმნა და 1997 წლის 26 მაისს საზეიმოდ გაიხსნა. ჩემი მხრივ ყველა პირობა პირნათლად შესრულდა, რაც შეეხება მერიას, იგი არღვევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას, რასაც მძიმე ფინანსურ მდგომარეობას მიაწერს.

მინდა გულწრფელად გითხრათ, როცა ბატონ გია შერაძეს შევხვდი და მან პირობა მომცა, რომ „მიუხედავად მძიმე ფინანსური მდგომარეობისა", იგი შეეცდებოდა, მოეცათ ჩემთვის კუთვნილი თანხის ნაწილი მაინც, ვირწმუნე და ჩავთვალე, რომ ეს თქვენი ნება იყო. მას შემდეგ დიდი დრო გავიდა, მაგრამ არავის გაეხსენებივარ. თქვენს წარმომადგენლებს თავისი მიზნების მოსაგვარებლად მაშინ გავახსენდი, როდესაც მერიამ ქანდაკების კომბინატთან სასამართლო წააგო, ხოლო ჩემთან, ჩემი საქმის გამო მეხვედრისათვის არავის მოუცლია, მიუხედავად იმისა, რომ თქვენს ერთ-ერთ წერილზე საქართველოს პრეზიდენტმა, ბატონმა ედუარდ შევარდნაძემ რეზოლუციის სახით წააწერა – „იქნებ მოგვეხერხებინა და მერაბ ბერძენიშვილთან სასამართლოს მეშვეობით არ გველაპარაკა?! გამოელაპარაკეთ ბატონ მერაბს და ერთად გამოძებნოთ გამოსავალი". გამოლაპარაკების ნაცვლად, თბილისის პრემიერმა ბატონმა გია შერაძემ ქალაქ თბილისის საგადასახადო ინსპექციის უფროსს ბატონ ვ. ჩახნაშვილს წერილობით დაავალა 2000 წლის 18 აგვისტოს 4-24/5-3, რომ შეისწავლონ „დავით აღმაშენებლის" ძეგლის ავტორის მერაბ ბერძენიშვილის აღნიშნული თანხიდან გადასახადების დაბეგვრის საკითხები. მართალი გითხრათ, გამაკვირვა ბატონი გია შერაძის ასეთმა მოქმედებამ, რადგან ეს ხდება მას შემდეგ, როდესაც ქანდაკების კომბინატის დირექციასთან მოლაპარაკება მედგა, სადაც ბატონ გია შერაძის თხოვნა იყო, რომ კომბინატს ყადაღა არ დაედო მერიისათვის. ეს თხოვნა კომბინატის ხელმძღვანელობამ შეასრულა და სასამართლო გადაწყვეტილებით უფლებამოსილმა მერიამ ყადაღა არ დაადებინა. ხოლო, ყოველივე ამის შემდეგ თათბირზე გამოთქმული დაპირებების და აზრების უგულებელყოფა არაეთიკურია. მით უმეტეს, ამ საკითხზე მე თქვენთან საუბარიც კი არ მქონია. მე დღემდე მჯეროდა იმისა, რასაც წლების მანძილზე მერია მპირდებოდა. მეც ყოველთვის გულწრფელად ვუწევდი ანგარიშს

ყოველივეს. იქნებ ვინმეს ჰგონია, რომ ჩემი სიჩუმე გამოწვეული იყო იმით, რომ მე დამნაშავე ვარ და რამე მაშინებს, მე საქართველოს პრეზიდენტმა, ბატონმა ედუარდმა წერილი მომწერა, შესაძლოა წაიკითხეთ კიდეც, იგი პრესაში იყო გამოქვეყნებული, რომელშიც ძალიან დელიკატური ფორმით თავის წუხილს გამოხატავს, რომ ვერ გვიკეთებს და ვერ გვაძლევს იმას, რაც გვეკუთვნის, მაგრამ მომავალით გვაიმედებს. აი, ამიტომ ვდუმვარ, მე ამას ვუწევ ანგარიშს. თქვენ კი, როგორც ვხედავ, არაფრად მიგაჩნიათ არც პრეზიდენტის აზრი, არც ჩემი ღვაწლი და დამსახურება, ისე მექცევით, როგორც დამნაშავე მევახშეს. მერიის დამჟღავნებულ შეცდომებს მე რატომ მაწერთ?! თქვენი ქვემდგომნი ყველანაირ ვერსიებს ეძებენ, რათა დამალონ საკუთარი შეცდომა (როგორც თავის დროზე სახელმწიფოს დაუმალეს გადასახადი).

ბატონო ვანო, თქვენ ვიღაცამ განგაწყოთ ჩემს მიმართ მტრულად (რასაც ნამდვილად არ ვიმსახურებ). თქვენ შეიძლება არც იცით, რომ ქალაქში ჩემი მრავალი ქანდაკებაა საკუთარი ხარჯებით ბრინჯაოში ჩამოსხმული და უსასყიდლოდ დადგმული. რა თქმა უნდა, ამაზე არავინ არაფერს გეტყოდათ.

ამდენი ხნის მანძილზე მერიისაგან რაღაც ინფორმაცია რომ მიმეღო, ასე მწვავედ არ იდგებოდა ეს საკითხი. როგორც ვხედავ, მერია იძულებულს მხდის მივმართო სასამართლოს (არ მიჩივლია და დამაბრალეს), რისი სურვილი არასოდეს მქონია და, თუ ამას არ ჩამადენინებთ, ბედნიერი ვიქნები.

საქართველოს სახალხო მხატვარი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, რუსეთის სამხატვრო აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი, საქართველოს სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, სსრკ სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, სსრკ სახალხო მხატვარი, ქ. თბილისის საპატიო მოქალაქე, პროფესორი

მერაბ ბერძენიშვილი.

ცნობისათვის: ყველა ეს რეგალია ათეული წლების მანძილზე ტიტანური შრომის შედეგად მაქვს დამსახურებული (აღარ აღვნიშნავ აუარებელ უცხოურ ჯილდოს).

აკი მოგახსენეთ, ეს ყველაფერი ცნობისათვის, თორემ, სხვა შემთხვევაში, ჩემი ხელის მოწერა აღინიშნება უბრალოდ: მოქანდაკე მერაბ ბერძენიშვილი.

22.09.2000 წ."

ვფიქრობ, მკითხველი მიხვდა, რომ ჩემი კუთვნილი თანხის გადახდის სურვილი მერიას არა აქვს. ამიტომ ყველაფერს ცდილობს, როგორმე მე დამნაშავედ გამომაცხადოს, რომ, მე, გაჭირვების ჟამს, ვითხოვ კუთვნილ თანხას (საქმე ის გახლავთ, არც მომითხოვია, არც მიჩივლია და დამაბრალეს, რათა ჩემი გალანძღვის საბაბი ჰქონოდათ, თუმცა ყველა უფლებას მაძლევს კანონი და არსებული ხელშეკრულება, მოვითხოვო). ვინ არის მართალი და ვინ მტყუანი, საგაზეთო სტატიაში ამაზე ლაპარაკი უაზრობაა, ეს სასამართლოს პრეროგატივაა. მე აქ მინდა გავარკვიო სხვა რამ.

ვეკითხები ქალაქის მერს და პრემიერს, ხომ არ შეგეშალათ რამე, ბატონებო? ნუთუ ჩემი სიჩუმე სიგლახეში ჩამომართვით, მე ხომ გარკვევით აგიხსენით, რატომ ვდუმვარ. რახან არა გსურთ ჩემი ისმინოთ და თქვენსას აგრძელებთ, მაშინ გავარკვიოთ, თუ ვინ ვინ არის! უპირველესად, მინდა გაგახსენოთ, რომ მე თქვენი ყოფილი კომკავშირელი არა ვარ, უფროსების შიში დღემდე რომ შემორჩა, ამიტომ, სამარცხვინოა და სასაცილო თქვენი მოქმედება, როცა მუქარას მითვლით, რომ თქვენ გაქვთ ძალა, რომ თქვენ საშინელ წერილებს დააწერინებთ ჩემზე, რომ ხალხს ჩემს თავს შეაჯაერებთ, დავით აღმაშენებლის ძეგლზე იტყვით, რომ სხვათა ძეგლების ბრინჯაოთი ჩამოისხა თურმე და ასე შემდეგ. ყველაფერთან ერთად, თქვენ ისიც კი არ გგონიათ, რომ ჯერ კიდევ დიდგორის მემორიალის კეთების პერიოდში, კომუნისტების დროს, დავით აღმაშენებლის ძეგლის ჩამოსასხმელი ბრინჯაო მთავრობის მიერ იყო გამოყოფილი. შეძენილი მქონდა და ქანდაკების კომბინატში ინახებოდა. ამიტომ, იქნებ გაიხსენოთ ისინი, ვისაც „სხვათა" ძეგლები თურქეთში გაჰქონდა, როგორც ფერადი ლითონი! მე ის არა ვარ, ვინც გინდათ, რომ ვიყო, მე თბილისელი მოქალაქე ვარ, პროფესიით მოქანდაკე, რომელმაც საქართველოს გაუკეთა ბევრი სიკეთე და არა მარტო საქართველოს. ჩემი მოღვაწეობით ძალიან შორს მივიტანე ჩემი სამშობლოს სახელი (ვფიქრობ, ზედმეტი არაფერი მითქვამს).

თქვენი მოღვაწეობა, თბილისში ბატონო ვანო, დაიწყო ქალაქის თვალსაჩინო ადგილებში, ქუჩებში ასფალტის დაგებით, ხოლო დანარჩენი ქუჩები, წარმოუდგენლად დანგრეულია (ასეთ უმსგავსობას ანალოგს ვერ უპოვით). ეს თქვენი პირველი პოპულისტური ქმედება, თქვენი კარიერის დემარში იყო ახალ-ახალი უბედურებებისაკენ მიმართული. უშუქობას, უწყლობას, სიცივეს დაემატა „დაბომბილ" ქუჩებში მიმოფანტული ნაგავი. წლების მანძილზე ქალაქის კეთილდღეობისათვის არაფერი კეთდება, პირიქით, თუ რამე ქალაქს სიკეთე გააჩნდა, დაიკარგა, გაიყიდა. თქვენ საქართველოს დედაქალაქი ბაზრად გადააქციეთ, სადაც უთვალავი „მარშრუტკა" უწესრიგოდ დადის, ზედახორას ქმნის ქუჩებში. აკაკის ძეგლზე, უფრო სწორად, მის ჩანგზე გამობმულ თოკებზე მოვაჭრეთ საცვლები აქვთ გამოფენილი გასაყიდად. სტადიონი სავაჭრო ცენტრადაა ქცეული. ქალაქში ვირთხების შიშით ბავშვებს ეზოში არ ათამაშებენ. თქვენ ამაყობთ იმით, რომ დღესასწაულების დღეებში ქალაქელებს იაფფასიან ხახვსა და კარტოფილს ჩამოუტანთ (ყოველი ზეიმის შემდეგ მოქალაქენი ნაგავში იხრჩობიან). თქვენი კომკავშირული ღონისძიებები, ნაძვის ხეზე ბავშვებს ტკბილეულს რომ ურიგებთ და ტელევიზიით ამუქებთ, უზნეობაა, როცა ამ დროს ქალაქის ყოველ კუთხეში, ცივ ასფალტზე პატარა ბავშვები სხედან ხელგაწვდილნი (თბილისს მსგავსი არაფერი ახსოვს), მაგრამ, თქვენ თვლით, რომ ეგ თქვენი პრობლემა არ არის. თქვენ ღონისძიებებს მიჩვეულნი, თეატრებს რაღაც კაპიკებით ეხმარებით, მერე ერთხელ პრემიერაზეც დაესწრებით და მიგაჩნიათ, რომ თქვენი დასწრებით კულტურა აზიდეთ მაღლა. ქალაქ თბილისში უწესრიგობის, უკულტურობის და უნამუსობის კასკადია. ამ უბედურებას ბევრი ძველი პარტიული თუ კომკავშირელი კადრების სათავეში ყოფნით ხსნის, რასაც არ ვეთანხმები, რადგან ყოფილი კომუნისტი თუ კომკავშირელი მაშინ თუ კარგი კაცი იყო და კარგი მუშაკი, იგი დღესაც კარგი კაცია და სიყვარულით აკეთებს საქმეს. მაგრამ, ვინც წარსულში კაცობას მოკლებული იყო, ის დღესაც არაკაცია. ასე რომ, როგორც სეირინგს ვერ ამოშლი სხეულიდან, ასევე ვერ ჩამოაცილებ იმ არაკაცებს გულზე მიბნეულ ლენინური კომკავშირის „ზნაჩოკებს", რომელთა მატარებელნი მერიის მუშაკთა შორისაც არიან.

დედაქალაქში, სადაც მეცნიერებათა აკადემიაა, სადაც უნივერსიტეტია, კონსერვატორია, ტექნიკური უნივერსიტეტი, სამხატვრო აკადემია, თეატრალური ინსტიტუტი, სამედიცინო და მრავალი სხვადასხვა უმაღლესი სასწავლებელია, და როცა დედაქალაქს ჰყავს საკრებულო, მრჩეველთა საბჭო, რომლებშიც შედიან ინტელიგენციის თვალსაჩინო წარმომადგენელნი, ასეთ ვითარებაში და გარემოცვაში ქალაქის მერიაში კულტურის დონე მაღალი უნდა იყოს. ქალაქის მერი ვალდებულია თავის მოქალაქეს მეტი ღირსებით და რიდით მოეპყრას, მით უმეტეს, თუ იგი თბილისის საპატიო მოქალაქეა. მართლაც რომ, საფიქრალი აქვთ ქალაქის მერსა და პრემიერს! ისინი კი ჩემზე კარგავენ დროს, უფრო სწორად დავალებებს, შეკვეთებს აძლევენ, რათა გაილანძღო და საზოგადოებას შეაძულონ ჩემი თავი, რომ ჩემი გულისათვის თურმე პენსიებს ვერ არიგებენ, ლტოლვილები თურმე მშიერი ჰყავთ, იქნებ როგორმე ვინმეს აიძულონ, რომ რა დროს ქანდაკებაზე საუბარია – ხალხი მშიერია! როგორც ვხედავ, ქანდაკების საერთოდ აკრძალვა სურთ. ამის ტენდენცია არსებობს, მაგრამ მათ არ იციან, რომ მონუმენტური ქანდაკება ფუნდამენტური ძეგლია ერის სულიერებისა და ნათელ თვისებათა გამომხატველი, როდესაც მსოფლიო ინტეგრაციაზეა საუბარი, ქანდაკების შესაძლებლობებს ვერ აფასებენ, ვერ ხედებიან, რომ იგი ყოველგვარი თარგმანის გარეშე ახერხებს საუბარს მსოფლიო ხალხებთან. ქანდაკებას აქვს უნარი ადამიანთა მშვენიერება მარადიული გახადოს. ამიტომ, მერიის კულტურის განყოფილებამ უნდა შეიგნოს, რომ პრიორიტეტების ძებნა შოუ ბიზნესით არ უნდა იფარგლებოდეს. ხელოვნებაში ეს კი მხოლოდ მათი კულტურის ნაკლოვანებაზე მეტყველებს. მისი აკრძალვა უდიდესი დანაშაულია, რაზეც მომავალი თაობები პასუხს მოსთხოვენ. უმჯობესი იქნება, მოუარონ არსებულ ქანდაკებებს, ერთხელ მაინც გარეცხონ მათი კვარცხლბეკები.

უმჯობესი იქნება, თავად აიკრძალონ ძვირადღირებული ავტომანქანების ყიდვა და უზარმაზარი ბინების შეძენა. საუბედუროდ, მერიაში ბევრს ჰგონია, რომ მთავრობის დამწვარ სასახლეს და გვერდზე მდებარე სახლებს თუ აღადგენ, ეს აღმშენებლობაა (მხატვართა სახლზე და ხელოვნების ისტორიის ინსტიტუტზე მაინც ეფიქრათ და შეეყვანათ ამ სიაში). თბილისში სიახლე მხოლოდ კერძო სახლებით აღინიშნება და ისიც მხოლოდ მაღალ ეშელონებს ეკუთვნის. ახალი სტადიონი ქალაქისათვის შენაძენია, მაგრამ არა მერიის დამსახურებით.

კვლავ მოგმართავთ, ბატონებო, რამდენიც უნდა ეცადოთ, ტყუილზე აგებული თქვენი ბრალდება ჩემდამი უსუსური ჩანს. მე კი თქვენი საქმიანობის მცირეოდენი რეალობა აღვნიშნე, და საკმაოდ მძიმე სურათი დაიხატა, ჩვენ ის განგვასხვავებს, რომ მე პირნათლად შევასრულე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყველა პირობა და კანონი არ დამირღვევია, თქვენ სწორედ კანონის დარღვევით გინდათ დამდოთ ბრალი, რათა თქვენი დანაშაული მიაჩუმათოთ. გიჯობთ, ყოფილ პლეხანოვის გამზირზე და „ივერიის" წინ „დავით აღმაშენებლის" ძეგლის შექმნისათვის ვეებერთელა თუჯის ყუთში, წლების მანძილზე, თბილისელ მოქალაქეთა ნაგროვები თანხა მოიძიოთ. გიჯობთ, მერიის განკარგულებით ყოველი დაწესებულება, ბენზინის გასამართები და ჯიხურებიც კი ყოველ თვე თანხას რომ გირიცხავდნენ დავითის ძეგლისათვის, ის გამოაჩინოთ. გიჯობთ, ქუჩაში ავტომანქანის გაჩერებისთანავე ფულს რომ გვლეჯენ თქვენი მერიის მუშაკნი, დაუკანონოთ ქვითრის აუცილებლობა, რათა არ იყოს ხარჯი მერიისათვის აკრეფილი (ჩვენს ქალაქში ეგზეკუციაა). დიახ, ბევრი რამ გაქვთ გასაკეთებელი, იფიქრეთ, როგორ უშველოთ ამ ისტორიულ და ტრადიციულ ქალაქ თბილისს, დასახლებულ პუნქტს რომ დაამსგავსეთ. ეს მარტო მერის საფიქრალი როდია, პრემიერმა, ბატონმა შერაძემაც უნდა იფიქროს, მაგრამ, ის, რაც მან იფიქრა და საქმე ჩაიდინა, ჩემთვის სრულიად გაუგებარია, მისი ამოხსნა გამოცდილ „ნასედკასაც" გაუჭირდება.

(იხ. მე-7 გვ.)

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა"!

№ 191. პარასკევი. 3 აგვისტო. 2001 წელი.

მოვლენის კვალზე

(პირველი გვერდიდან)

ოთხი წლის წინათ პროფესორი ზაზა ალექსიძე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში წაკითხულ მოხსენებაში, რომელიც 1998 წელს გამოქვეყნდა, სინას მთაზე აღმოჩენილი ქართულ-ალბანური პალიმფსესტის შესწავლის პერსპექტივებზე საუბრისას აღნიშნავდა:

„ჩვენ ვდგევართ კავკასიოლოგიაში ახალი ეტაპის შექმნის შესაძლებლობის წინაშე. ჩვენს წინაშე ფაქტობრივად დაკარგული ქრისტიანული ქვეყანა იხსნება...".

შეიძლება ითქვა, რომ ეს ახალი ეტაპი უკვე დაიწყო. დაკარგული ქრისტიანული ქვეყნის უმნიშვნელოვანესი და უძველესი სალიტერატურო (ლიტურგიული) ძეგლი მოკლე ხანში გამოიცემა და მთელი მსოფლიოს სამეცნიერო საზოგადოება სხვადასხვა კუთხით გულდასმით შეისწავლის.

ალბანეთი, ანუ კავკასიის ალბანეთი (ბალკანეთის ალბანეთში რომ არ აგვერიოს) მდებარეობდა აღმოსავლეთ ამიერკავკასიაში, ძირითადად თანამედროვე აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე. ალბანეთი ამ ქვეყანას ბერძნული წყაროების მიხედვით ეწოდება. სომხურ წყაროებში იგი ალუან-ქ (აღუან-ქ)-ად მოიხსენიება, ხოლო ქართულში გვხვდება რანი, ალუანი, პერეთი. ამიტომ იყო, რომ აკაკი შანიძე ძველ ალბანელთა ენას პერულს უწოდებდა.

ისტორიკოსებისა და ფილოლოგების წინაშე დიდი ხანია დგას საკითხთა მთელი რიგი: როდის ჩამოყალიბდა ამ ტერიტორიაზე სახელმწიფო, როგორი იყო მასში კულტურული და ეთნიკური კონსოლიდაციის პროცესი, შექმნა თუ არა ამ კულტურამ საკუთარი დამწერლობა და მწერლობა, და თუ შექმნა, რა ხასიათისა უნდა ყოფილიყო იგი ან როგორ და სად უნდა ვეძიოთ ეს წერილობითი ძეგლები.

დღემდე კავკასიის ალბანეთის ისტორიისა და კულტურის კვლევა შესაძლებელი იყო მხოლოდ ქართული, სომხური, ბერძნული წყაროებით და არქეოლოგიური მასალის საფუძველზე.

რაც შეეხება კავკასიური ალბანეთის დამწერლობისა და ენის შესწავლას, ამ მეცნიერების დასაბამად ითვლება 1937 წლის 28 სექტემბერი, როდესაც ილია აბულაძემ ეჩმიაძინის სომხურ ხელნაწერთა შორის აღმოაჩინა სახელმძღვანელო წიგნი (XV საუკუნის ხელნაწერი), რომელშიც ბერძნულ, ლათინურ, ქართულ, სირიულ და სხვა ანბანებს შორის მოყვანილი იყო ალბანურიც. ეს ხელნაწერი შეისწავლა აკაკი შანიძემ და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ აღნიშნული ანბანი ნამდვილად ალბანურია, ხოლო მისი ბგერათა სისტემა ყველაზე ახლოს დგას თანამედროვე უდიურ ენასთან, რომელიც დაღესტნურ ენათა ჯგუფს მიეკუთვნება. აკაკი შანიძის ეს ძირითადი დებულებები მთლიანად გაიზიარეს სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერებმა.

სულ რაღაც ათიოდე წლის შემდეგ ამ აღმოჩენას დაემატა აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე არქეოლოგიური გათხრების შედეგად მიკვლეული რამდენიმე ლაპიდარული წარწერა და გრაფიტი, მაგრამ მათი დამაკმაყოფილებელი გაშიფვრა სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერთა დიდი მცდელობის მიუხედავად მაინც ვერ მოხერხდა. მიზეზი უბრალო იყო: არსებული მასალა არ იყო საკმარისი ამისთვის, ხოლო სომხურ ხელნაწერში აღმოჩენილი ანბანი გასაღების როლს ვერ ასრულებდა, იმდენი შეცდომა იყო მასში დაშვებული გადამწერების მიერ.

ალბანური დამწერლობის აღმოჩენისა და გაშიფვრისათვის გადამწყვეტი გამოდგა 1975 წლის 26 მაისს სინას მთაზე შემთხვევით აღმოჩენილ ქართულ ხელნაწერთა აღსაწერად 1990-2000 წლებში საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ხელნაწერთა ინსტიტუტის მიერ მოწყობილი ოთხი ექსპედიციის მუშაობა. წმინდა ეკატერინეს მონასტერში აღმოჩნდა ორი პალიმფსესტი, რომელთა ქვედა ტექსტი ალბანური ენის ძეგლს წარმოადგენდა. ეს „ლექციონარი" ერთ-ერთი უადრესია აქამდე აღმოჩენილ უძველეს „ლექციონარებს" შორის. მნიშვნელოვანი არის ის, რომ ამ ძეგლის რაობის დადგენის (იდენტიფიკაციის) შემდეგ, შესაძლებელი გახდა შესატყვის სხვაენოვან ტექსტებთან შედარების გზით დადგინდეს და დაზუსტდეს ალბანური ანბანი და დაიწყოს ალბანური ენის რეკონსტრუქცია, რამეც ამ ძეგლთან ერთად მეცნიერებს უდიური ენაც დაეხმარება, რომელიც ალბანურის ჩამომავლად (ახალ ალბანურად) მიიჩნევა.

ჩვენ რამდენიმე კითხვა დავუსვით ამ ექსპედიციების ხელმძღვანელს, ხელნაწერთა ინსტიტუტის დირექტორს, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს, პროფესორ ზაზა ალექსიძეს, რომელმაც გამოავლინა და ამოიკითხა ქართულ-ალბანური პალიმფსესტის ქვედა, ალბანური ტექსტი.

ერთი კულტურის ამეტყველება

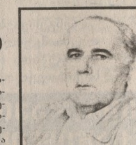

— ბატონო ზაზა, ხომ არ შეიძლება აგვიხსნათ, თუ როგორ აღმოჩნდა ეს ძეგლი, როგორ გაირკვა მისი რაობა და გაიშიფრა ტექსტი?

— ეს ძალიან ვრცელი და რთული საკითხია გაზეთის ფურცლებზე განსახილველად, ამიტომ შევეცდები, რომ უფრო ზოგადი პასუხი გავცეთ.

სინას მთაზე ახლად აღმოჩენილ ქართულ კოლექციაში ბევრია პალიმფსესტი, ანუ ორჯერ დაწერილი ტექსტი: საწერი მასალის ნაკლებობის გამო ან იდეოლოგიური მოსაზრებებით ძველ ტექსტს წამლიდნენ და პერგამენტს ახლიდან დააწერდნენ ხოლმე. საბედნიეროდ, ძველი ტექსტი ყოველთვის უკვალოდ არ იკარგება და ძნელად, მაგრამ მისი ამოკითხვა ზოგჯერ შესაძლებელია. მით უფრო, თუ ახალი ტექსტი ძველის პერპენდიკულარულად არის დაწერილი. სწორედ ასეთ შემთხვევასთან გვქონდა საქმე, როდესაც 1990 წლის დეკემბერში ქართული ანბანური პატერიკის (მამათა ცხოვრების) ქვეშ დავინახე არაქართული ტექსტი. მაშინ ჩვენ (პროფესორ მ. ქავთარიას და მე) ძალიან ცოტა დრო გვქონდა ქართულ ხელნაწერთა პირველადი კატალოგის გასაკეთებლად, ყოველი მომდევნო ხელნაწერი რაღაც დიდ სიახლეს გვიქადდა ქართული კულტურისთვის, ამიტომ პალიმფსესტების ქვედა ტექსტებისთვის დიდად ვერ ვიცლიდით. ამასთანავე, სწორედ ამ ხელნაწერში ქვედა ტექსტი შედარებით ცუდად ჩანდა. მაშინ მე ქვედა ტექსტი სავარაუდოდ ეთიოპურად მივიჩნიე და ასეც შევიტანე ჩემს სამუშაო რვეულში. როგორც შემდეგში გაირკვა, არც ასეთი იდენტიფიკაცია ყოფილა შემთხვევითი, ალბანურის 10-მდე გრაფემა (ასო) ძლიერ ახლოს არის ეთიოპურთან.

1994 წლის ექსპედიციაში მონაწილეობდნენ რესტავრატორებიც. მათ მოახერხეს ხანძრისაგან ერთ მთლიან ქვად გადაქცეული რამდენიმე პერგამენტის ხელნაწერის (რომელთა რაობა ჩვენ იმ დროისთვის არ ვიცოდით), უდანაკარგოდ გახსნა. ექსპედიციის უკანასკნელ დღეს გაიხსნა კიდევ ერთი ხელნაწერი, რომელიც კვლავ პალიმფსესტი აღმოჩნდა. ამ ხელნაწერის ზედა ტექსტი ისევ იმავე ხელით ნაწერი ქართული ანბანური პატერიკი იყო, ხოლო ქვედა — ისევ ის, რომელიც მე წინა ექსპედიციის დროს სავარაუდოდ ეთიოპურად მივიჩნიე. ამ ხელნაწერში ხანძრის სიმხურვალისგან ქვედა ტექსტი ბევრად უფრო უკეთ ჩანდა, თუმცა, გვერდები ძლიერ მოშვარი ჰქონდა. ახლა უკვე დანამდვილებით მივხვდი, რომ ტექსტი არ იყო ეთიოპური, ჰგავდა ქართულსა და სომხურს, მაგრამ მხოლოდ ჰგავდა და მეტი არაფერი. თეორიულად ეს შეიძლებოდა ყოფილიყო მხოლოდ კავკასიის ალბანური, რომლის ანბანი სომხური ხელნაწერით და რამდენიმე წარწერით მეცნიერთათვის უკვე ცნობილი იყო. სამწუხაროდ, სამუშაო დრო ისევ სრულიად არა მქონდა და არც შესადარებელი მასალა გამაჩნდა.

მომდევნო ექსპედიციისთვის უკვე შესადარებელი მასალით მომზადებული წაველი და, როდესაც საბოლოოდ დავრწმუნდი, რომ საქმე ნამდვილად ალბანურ ტექსტთან გვქონდა, შესაძლებლად მივიჩნიე, საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოებისთვის კავკასიის ალბანეთის მწერლობის ძეგლის აღმოჩენა შემეცნო.

ალბანური ტექსტის საბოლოოდ გაშიფვრა და მისი რაობის დადგენა შესაძლებელი გახდა მხოლოდ მეოთხე ექსპედიციის (2000 წლის ნოემბერ-დეკემბერში) დროს და მის შემდეგ. ამ ექსპედიციის დროს ულტრაიისფერი განათებით გადავიღეთ მთელი ტექსტი (ფოტოგრაფი დავით ცხადაძე) და მე შევძელი ასევე ულტრაიისფერი განათების ქვეშ ამომეკითხა და გადმომეწერა ტექსტის დიდი ნაწილი. ახლა უკვე მასალა საკმარისი იყო იმისთვის, რომ ტექსტის გაშიფვრაზე რეალურად მემუშავა. თბილისური ზამთრის მძიმე თვეებში ალბანური ტექსტი ალაპარაკდა.

პირველ რიგში, შევეცადე, რომ მიმეგნო მისი შესატყვისისთვის რომელიმე სხვა ძველ მწერლობაში, რაც დიდად გააადვილებდა ტექსტის გაშიფვრას. თეორიული გათვლებითა და ალბანური ტექსტის ფორმალურ-კოდიკოლოგიური ანალიზით მივედი დასკვნამდე, რომ იგი, დიდი ალბათობით, ლექციონარი უნდა ყოფილიყო („ლექციონარი" არის მთელი წლის ლიტურგიული საკითხავი, რომლის ძირითადი შემადგენელი ნაწილი ბიბლიური წიგნებიდანაა ამოკრებილი). ამის შემდეგ საჭირო იყო გადაბმით ნაწერი ტექსტის დაშლა შემადგენელ ნაწილებად (ძველად გამოყენებული სასვენი ნიშნების, საზედაო ასოების, ქარაგმების, გამეორებული ადგილების დაფიქსირების, სიტყვათა სავარაუდო ძირებისა და აფიქსების გამოყოფის მეშვეობით), საკვანძო ადგილების მონიშვნა და მათი ანალიზი. შედეგი იმდენად აშკარა იყო, რომ არჩეული გზის სისწორეში ეჭვისათვის ადგილი აღარ რჩებოდა. ალბანური ტექსტი მართლაც ლექციონარი აღმოჩნდა. გრაფემათა ფონეტიკური ღირებულებების სისწორეს ადასტურებდა საკუთარი სახელები, რომლებიც მოწმდებოდა ბერძნული, ქართული და სომხური ახალი აღთქმის წიგნების საფუძველზე.

ამრიგად, დღეისთვის წაკითხულია ალბანური ლექციონარის ორმოცამდე საკითხავის სათაური (მაგალითისთვის მოვიყვან ერთი სათაურის ქართულ თარგმანს: „კორინთელთა მეორე ეპისტოლეთაგან პავლე მოციქულისა. ალილუია სრულდება"), რომლებშიც დადასტურებულია საკითხავები ახალი აღთქმის ყველა წიგნიდან (ძველი აღთქმა ჯერჯერობით არა ჩანს): დადგენილია თერთმეტი საკითხავის ზუსტი ტექსტი და მათი შესატყვისები სხვა ენებზე; ცნობილია სამოცი სიტყვის (მათ შორის, საკუთარი სახელების) წაკითხვა და მნიშვნელობა; ზემოთ აღნიშნულ სომხურ ხელნაწერში მოყვანილ 52 ალბანური ასოდან პალიმფსესტის გრაფემებთან იდენტიფიცირებულია 42 (10 ასოს მოხაზულობა სომხურ ხელნაწერში იმდენად დამახინჯებული ჩანს, რომ მათი შესატყვისი პალიმფსესტში არ იძებნება); გარკვეულია 36 ასოს ზუსტი ფონეტიკური ღირებულება (ანბანში 8 ასოს ფონეტიკური მნიშვნელობა აშკარად შეცდომით აქვს მიწერილი).

— კიდევ რჩება პრობლემები, თუ ალბანური დამწერლობა საბოლოოდ გაშიფრულია?

— ალბანური დამწერლობა, რა თქმა უნდა, გაშიფრულია, თუმცა, გასაკეთებელი მაინც ძალიან ბევრი დარჩა. პალიმფსესტის ამოკითხვა ნაცნობი დამწერლობითა და ნაცნობ ენაზეც უაღრესად ძნელია. ბუნებრივია, ჩვენს შემთხვევაში ეს შეუდარებლად უფრო ძნელია. ამას სჭირდება დიდი დრო, ტექნიკური აღჭურვილობა, აქ მიღებული შედეგების შემოწმება ადგილზე, ორიგინალთან შედარებით და, რაც მთავარია, მოთმინება. პალიმფსესტებზე მუშაობის დამთავრებისთანავე ან, შესაძლოა, უფრო ადრეც, საჭირო იქნება ალბანური ეპიგრაფიკული ძეგლების გაშიფვრაზე გადასვლა, რომელიც მე ჯერ კიდევ არ დამიწყია.

— კიდევ ერთხელ, რა მნიშვნელობა აქვს ამ აღმოჩენას და მეცნიერების რომელ მიმართულებებისთვის წარმოადგენს ის ინტერესს?

— თქვენ წარმოიდგინეთ, იგი მთელს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა კომპლექსს შეეხება. პირველ რიგში, რა თქმა უნდა, დამწერლობათმცოდნეობას, ვინაიდან, ალბანური დამწერლობა ანბანურ დამწერლობათა შორის ერთ-ერთი ორიგინალური და უნიკალური შემთხვევაა. ასევე დიდად მნიშვნელოვანი იქნება ძველი ალბანური ენის აღდგენა არა მარტო იმიტომ, რომ მეცნიერებას შეემატება ცოდნა კიდევ ერთი ენის შესახებ, არამედ იმიტომაც, რომ ლინგვისტებს პირველად მიეცემათ შესაძლებლობა მთის კავკასიის ენათა შედარებითი შესწავლისას გამოიყენონ უძველეს ხანაში ლიტერატურულად ფიქსირებული ენა; ქრისტიანული მწერლობის სპეციალისტებს ხელთ ექნებათ ჩვენამდე შემონახული, დღემდე არსებულთაგან, ჩემი აზრით, ყველაზე ძველი ლექციონარი (VI-ის შუახანებზე უფრო ადრინდელი). და ბოლოს, მაგრამ სხვებზე არა ნაკლები, ჩვენ უკვე ზუსტად ვიცით, რა ენისა და კულტურის მატარებლები იყვნენ კავკასიის ალბანელები. უკვე ცხადია, რომ ეს კულტურა თავისთავადი და დამოუკიდებელი მოვლენაა, თავისი დამწერლობითა და ლიტერატურით.

— რამდენად არის თქვენი აღმოჩენა ცნობილი საქართველოში და საერთაშორისო მასშტაბით?

— პირველი მოხსენება მე, რა თქმა უნდა, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის სხდომაზე გავაკეთე. რომელსაც მოწვეული მეცნიერებიც ესწრებოდნენ. მაისში გამოკვლევის ძირითადი შედეგები მოხსენდა ბაქოში ალბანოლოგიის საკითხებზე გამართულ საერთაშორისო კონფერენციას. მაისშივე შეხვედრა და საუბარი მქონდა ფრანკფურტის უნივერსიტეტში სპეციალისტების ვიწრო წრესთან. ჩემთვის და საქმისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო 6 ივლისს საფრანგეთის მეცნიერებათა აკადემიაში წაკითხული ვრცელი მოხსენება (სათანადო მასალის დემონსტრაციით), რომელზეც მოწვეულები იყვნენ შესაბამისი დარგების სპეციალისტები და გამომცემლები საფრანგეთის სხვადასხვა ქალაქიდან და მეზობელი ქვეყნებიდან. გამოკვლევის წინასწარი შედეგები და გარკვეული რაოდენობის სადემონსტრაციო მასალა მეტანილია ინტერნეტში.

— მომავალში?

— სექტემბერში მოხსენებებს წავიკითხავ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და აკადემიის ერთობლივ შეკრებაზე და, როგორც ჩანს, საქართველოს პარლამენტის მეცნიერების, განათლებისა და კულტურის კომიტეტში. კომიტეტის თავმჯდომარე, აკადემიკოსი ნოდარ ამაღლობელი ადრეც დიდი ყურადღებით იყო ჩვენი ექსპედიციების მოწყობისა და მისი შედეგების მიმართ და ახლაც განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენს. ნოემბერში მონაწილეობას მივიღებ ალბანოლოგიის საკითხებზე ბაქოს საერთაშორისო სიმპოზიუმში, რომელსაც აწყობენ ჩვენი ნორვეგიელი კოლეგები. დეკემბერში დაგეგმილი მაქვს სინას მთაზე წასვლა, ახლა უკვე სპეციალურად და მხოლოდ ქართულ-ალბანურ პალიმფსესტებზე სამუშაოდ. მომავალი წლის დასაწყისისთვის განზრახული მაქვს ქართულ და ინგლისურ ენებზე გამოვცე მცირე მოცულობის წიგნი, რომელშიც აღწერილი იქნება გაშიფვრის მეთოდები, პროცესი და შედეგები შესაბამისი დოკუმენტაციით. დიდი, ფაქსიმილური ალბომის გამოცემა ქართულ-ლათინური ტრანსკრიპციით, შესატყვისი ტექსტით ქართულ და ლათინურ (ან ბერძნულ) ენებზე, გამოკვლევითა და კომენტარებით უკვე დაგეგმილია ევროპაში (ბრეპოლსის გამომცემლობაში), მაგრამ ამას მეტი დრო დასჭირდება.

ესაუბრა
მამუკა ასათიანი.

ნეპალელ მაოისტთა თამამი გეგმები

ბი-ბი-სის სამხრეთაზიელი კორესპონდენტი ადამ მაინოტი გახდა ერთ-ერთი პირველი დასავლელი ჟურნალისტი, რომელიც ნეპალის დასავლეთით როლპის მთაგორიან რაიონს ეწვია. აქ არიან ბაზირებული მეამბოხე მაოისტები, რომლებმაც ადამს გააცნეს თავიანთი გეგმები ნეპალთან და დანარჩენ მსოფლიოსთან დაკავშირებით.

სოფელი ხოლერი მაღლა მთაში, ჰიმალაის კალთებზე მდებარეობს. ეს არის სწორედ ის ადგილი, სადაც ამ ოციოდე დღის წინათ ინსურგენტმა მაოისტებმა განახორციელეს თავიანთი ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული იერიში ნეპალის სამთავრობო ძალების წინააღმდეგ.

ოპერაციის შედეგად ტყვედ არის აყვანილი 72 პოლიციის ოფიცერი, ერთი დაიღუპა. 50-ზე მეტი პოლიციელი კვლავ მძევლად ჰყავთ მაოისტებს. ჩვენი ჯგუფი ჩამოხდა პოლიციის ერთ-ერთი ინსპექტორის სახლში, რომელიც მაოისტებს ჰყავთ დატყვევებული. ჩვენ ერთობ სტუმართმოყვრულად შეგვხვდნენ, წერს ადამ მაინოტი და განაგრძობს:

მაოისტური პიარი

მაოისტების ლიდერები, რომლებმაც საბოლოოდ ბი-ბი-სის წარმომადგენლებს მისცეს შესაძლებლობა, დაეთვალიერებინათ მათი ერთ-ერთი ბაზა, თავდაპირველად ამ იდეას ეჭვის თვალით მოეკიდნენ. მაგრამ მოძრაობის კომიტეტის ერთ-ერთმა ადგილობრივმა მდივანმა, რომელიც „ამხანაგი სიზალის" სახელით გამეცნო, მითხრა, რომ მას სურს, ადამიანებმა მეტი იცოდნენ მაოისტთა აჯანყებასა და იმაზე, თუ რისთვის იბრძვიან ისინი.

ერთ-ერთ ქოხში, პარტიელ თანამოსაგრეთა ამალით მოსულმა ამხანაგმა სიზალმა თქვა, რომ მაოისტები არიან არა ტერორისტები, არამედ თავისუფალი მებრძოლები. მან განაცხადა, რომ ახლანდელი დაზავება ნეპალის მთავრობასა და მეამბოხეთა შორის არ შეუშლის ხელს მაოისტებს, განახორციელონ თავიანთი ამოცანა — დაიკავონ ქვეყნის მთელი ტერიტორია.

სიზალმა აგრეთვე თქვა, რომ ეს გახდება მხოლოდ პირველი ნაბიჯი — შემდეგ მეამბოხეებს განზრახული აქვთ, მაოს იდეები მთელ მსოფლიოში გაავრცელონ. მე დავეძიე, რომ, შესაძლოა, ამხანაგი სიზალი ოდნავ აზვიადებს თავის შესაძლებლობებს, რაზეც მან მიპასუხა, რომ მოძრაობა გამუდმებით იზრდება.

მიტინგი და კოსტიუმირებული წარმოდგენა

ამ მომენტში მაოისტები კონტროლს უწევენ რვა რეგიონს ნეპალის 70-ზე მეტი ოლქიდან. არსებითად, ისინი მართავენ ამ ტერიტორიებს, კრეფენ გადასახადს, ქმნიან ჯანდაცვისა და განათლების სისტემებს.

იქამდე, სანამ ჩვენ შეგვხვდებოდა, ამხანაგი სიზალი გამოვიდა ახლომდებარე სოფლების ხუთი ათასი მცხოვრების მასობრივი კრების წინაშე, რომლებიც მოვიდნენ, რათა გაეგოთ მაოისტური ამბოხების ამბავი და ენახათ კოსტიუმირებული წარმოდგენა.

ეს იყო ჭეშმარიტად საოცარი სანახაობა — მაყურებელთა გრძელი ჯაჭვები, რომელთაგან ბევრს ნაირფერი ეროვნული კოსტიუმები ეცვა, უწყვეტ ნაკადად მოდიოდნენ ვიწრო მთის ბილიკებით ღონისძიების მოწყობის ადგილისაკენ. გზაში ისინი ერთხმად გაიძახდნენ: „გაუმარჯოს რევოლუციას"!, „გაუმარჯოს მარქსიზმს!", „ძირს მეფე გიანენდრას რეჟიმი!".

ყოველივე იქიდან, რაც ვნახე, მტკიცედ შემიძლია გამოვიტანო ერთი დასკვნა: მაოს იდეები, რომლებმაც უკანასკნელი 15 წლის მანძილზე დაკარგეს მომხრეები ნეპალის გარემომცველ სამყაროში, შემორჩა აქ, და, როგორც ჩანს, სულ უფრო მეტ პოპულარობას იხვეჭს.

სურათებზე: მეამბოხენი სოფლებში კოსტიუმირებულ წარმოდგენებს მართავენ; მოთარეშენი გააქტიურდნენ იმ მკვლელობის შემდეგ, რომელიც მეფე დიპენდრამ ჩაიდინა; მაოისტები მოითხოვენ ინფორმაციას საპყრობილეში მყოფი ამხანაგების შესახებ.

ისრაელი საპასუხო დარტყმის მოლოდინშია

მას შემდეგ, რაც პალესტინელთა ლიდერებმა დაიფიცეს, რომ შურს იძიებენ ჰამასის ორი ხელმძღვანელის მოკვლისათვის, ისრაელის უშიშროების ძალები ფეხზე დგანან.

ოთხშაბათს იორდანეს დასავლეთ ნაპირზე მოეწყო ჰამასის შტაბბინაზე ისრაელთა დარტყმის შედეგად დაღუპული ჰამასელების დაკრძალვა. დაღუპულ რვა კაცს შორის რაკეტამ იმსხვერპლა, აგრეთვე, ორი ბავშვი. პალესტინელთა ხელისუფლებამ ორი დღის გლოვა გამოაცხადეს.

ისრაელმა ცეცხლი დაუშინა ჰამასის რეგიონული სამმართველოს შენობას ქალაქ ნაბლუსში. აფეთქების შედეგად დაიღუპა ჰამასის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი ჯამალ მანსური, რომელიც ამ ექსტრემისტული დაჯგუფების ლიდერი იყო იორდანეს დასავლეთ ნაპირზე. გარდა ამისა, დაიღუპა დაჯგუფების კიდევ ერთი მაღალი თანამდებობის წევრი ჯამალ სალიმი.

შეიხმა იასინმა, რომელსაც ჰამასის სულიერ ბელადს უწოდებენ, განაცხადა, რომ ისრაელის ხალხს ძვირად დაუსვამენ ნაბლუსის ტრაგედიას და შურისძიების აქციების საკითხს მისი ორგანიზაციის სამხედრო ფრთა გადაწყვეტს.

ნაბლუსის ცენტრში აღმართული შეიდსართულიანი შენობა არ დანგრეულა — ზუსტი მოხვედრების მასში მხოლოდ ორი ფანჯარაა შენგრეული, პალესტინური წყაროები ამტკიცებენ, რომ მათ შორის იყო ორი — რვა და ათი წლის ბავშვი, რომლებიც შენობასთან თამაშობდნენ.

შარონის წარმომადგენელმა სინანული გამოთქვა მშვიდობიან მცხოვრებთა დაღუპვის გამო, მაგრამ დასძინა, რომ შესაძლოა, ჰამასი ბავშვებს ცოცხალ ფარად იყენებდა.

ორშაბათს, ქალაქ ჯენინის გარეუბნის ნაგავსაყრელზე, ასევე დასავლეთ ნაპირზე, აფეთქებამ იმსხვერპლა ექვსი პალესტინელი — იასირ არაფატის „ფათჰ" პოლიტიკური მოძრაობის შეიარაღებული ფრთის — „ალაქსის" ბრიგადის წევრები.

ისრაელის ხელისუფალნი ამტკიცებენ, რომ აფეთქება მოხდა ბომბთან მოუფრთხილებელი მოპყრობის გამო, რომელსაც თავად დაღუპულნი ამზადებდნენ.

პალესტინელმა ექსტრემისტებმა დაიფიცეს, რომ შურს იძიებენ ჯენინის აფეთქებისა და ისრაელის შეეულმფრენების მიერ ღაზის პოლიციის შტაბბინის დაბომბვისათვის. ისრაელმა განაცხადა, რომ ამ შენობაში იარაღის ფაბრიკა მოქმედებდა.

დსთ სამიტი სოჭში

ბუშინ გრძელდებოდა დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის ქვეყნების მეთაურების სოჭის არაფორმალური შეხვედრა. წინა დღეს რუსეთის პრეზიდენტმა პუტინმა განაცხადა, რომ დსთ ქვეყნებთან ერთიერთობა რუსეთის საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტული საკითხია. მან, აგრეთვე აღნიშნა, რომ საჭიროა უფრო მეწონასწორებული პოლიტიკა სამრეწველო განვითარების, საგარეო ურთიერთობის დარგში, თავდაცვისა და უშიშროების საკითხებში. შეხვედრაზე განიხილავენ, აგრეთვე რეგიონულ საკითხებს, კერძოდ, პოლიტიკურ უთანხმოებებს კასპიის ნავთობის რეგიონში და სომხეთ-აზერბაიჯანის ტერიტორიულ დავას მთიანი ყარაბაღის გამო. როგორც კორესპონდენტები აღნიშნავენ, საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძისა და თურქმენეთის სახელმწიფოს მეთაურის საფარმურატ ნიაზოვის არყოფნა გამოხატავს უთანხმოებას დსთ-ში, რომლის ზოგიერთი წევრი ბრალად სდებს მოსკოვის მცდელობას, აღიდგინოს ძველი გავლენა.

„ხარხოსანი" მეფე

იორდანიის მეფე აბდულა აღმოსავლეთის მბრძანებელთა ტრადიციისამებრ იყენებს ყალბ წვერსა და ძველ ტანსაცმელს იმის შესამოწმებლად, თუ როგორ ცხოვრობენ და რით სულდგმულობენ მისი ქვეშევრდომები.

39 წლის მეფის საიდუმლო ვიზიტებს „ხალხში" კონკრეტული მისამართები აქვს: სულ ბოლოს, მიიწება რა თეთრი წვერი, დაიხურა ტრადიციული ქუდი და ჩაიცვა დახეული ტანსაცმელი, მეფე აბდულა ამანის საგადასახადო დეპარტამენტში გამოცხადდა.

იგი დიდხანს იდგა რიგში თავის ნახევარძმასთან, პრინც ალისთან ერთად (ბუნებრივია, ისიც გადაცმული იყო), მაგრამ ვერავინ იცნო, მიუხედავად იმისა, რომ მეფის სახე აღბეჭდილია იორდანიის ფულის კუპიურებსა და საფოსტო მარკებზე.

საგადასახადო სამსახურის გაოგნებული მუშაკები მერელა მიხვდნენ, თუ ვინ იყო მათი ერთ-ერთი სტუმარი, როდესაც მეფის ავტოკავალკადა ჩართული სირენების ყურთასმენისწამლები ხმაურით გაეცალა შენობას.

ჯერჯერობით არავინ იცის, თუ სახელდობრ, რა აღმოაჩინა აბდულა მეფემ საგადასახადო ინსპექციაში რიგში დგომისას.

ამბობენ, რომ მისი თანამგზავრი პრინცი ალი, შეეცადა მეტანა განცხადება არასწორად გაანგარიშებული გადასახადის დასაბრუნებლად.

ეს არ არის პირველი შემთხვევა, როდესაც მეფე ამგვარ შენიღბვას იყენებს: იგი აქამდეც გასულა ხალხში, ხან როგორც ტელერეპორტიორი, ხან, როგორც ტაქსის მძღოლი.

შარშან იგი სახელმწიფო საავადმყოფოში მივიდა, ხალხს შეერია და ისმენდა, რას ლაპარაკობდნენ პაციენტები სამედიცინო მომსახურებაზე.

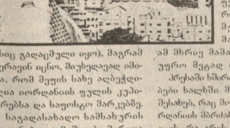

აბდულას მამას, ჰუსეინ მეფეს, ასევე უყვარდა ქვეშევრდომებში გასვლა, მაგრამ აბდულა ამ მხრივ მამაზე გაცილებით უფრო მეტად დახელოვნდა.

პრესაში ხშირად იბეჭდება ცნობები ხალხში მეფის სიარულის შესახებ, რაც მოწმობს, რომ იორდანიის მბრძანებელმა კარგად იცის, რა არის პოპულიზმი.

სურათზე: დაახლოებით ასე გამოიყურებოდა მეფე აბდულა, როდესაც საგადასახადო ინსპექციაში მივიდა.

პოლიციელი 10 წლით ჩასვეს

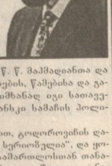

გაეროს ჰააგის ტრიბუნალის გადაწყვეტილებით, ბოსნიელ სერბთა პოლიციის ყოფილ მეთაურს, რომელმაც აღიარა ადამიანობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულობანი, 10 წლის პატიმრობა მიესაჯა.

43 წლის სტეფან ტოდოროვიჩი პასუხს აგებს 1992-1993 წ. წ. მაჰმადიანთა და ხორვატთა მკვლელობების, წამებისა და გაუპატიურებისათვის. იმხანად იგი სათავეში ედგა ქალაქ ბოსანსკი სამაჩის პოლიციის განყოფილებას.

მოსამართლის თქმით, ტოდოროვიჩის დანაშაულობანი „ძალზე სერიოზულია", და ყოფილ პოლიციელს სასამართლოსთან თანამშრომლობა რომ არ გადაეწყვიტა, განაჩენი გაცილებით უფრო მკაცრი იქნებოდა. არ არის გამორიცხული, რომ ტოდოროვიჩს სამუდამო პატიმრობას მიუსჯიდნენ.

პროკურატურის დასკვნაში ნათქვამია: „სტეფან ტოდოროვიჩმა აღიარა ერთი მკვლელობა, წამების გამოყენების და სხეულის დაზიანების მიყენების რამდენიმე შემთხვევა, აგრეთვე ის, რომ აიძულებდა თავის მსხვერპლთ, შეესრულებინათ სქესობრივი აქტები ერთმანეთთან. ტოდოროვიჩის მსხვერპლნი ფიზიკურ და მორალურ ტანჯვას განიცდიდნენ, და ზოგიერთ მათგანს დღემდე ვერ დაუძლევია ცხრაწლისწინანდელი ძალადობის შედეგები".

უცხოეთის სააგენტოებისა და ჟურნალ-გაზეთების მიხედვით უძღვება
არჩილ მანჯგალაძე.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა"!

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი
მოწვევა საკონკურსო ვაჭრობაზე
3 აგვისტო, 2001 წ.

ქ. თბილისში მარუხის გმირების ქუჩის და წყნეთი-ახალდაბის დამაკავშირებელი ქუჩის გზის საფარის რეაბილიტაცია

1. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაზე (ტენდერზე) დაინტერესებულ ორგანიზაციებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ დალუქული კონვერტები საკონკურსო წინადადებით ქ. თბილისში მარუხის გმირების ქუჩის და წყნეთი-ახალდაბის დამაკავშირებელი ქუჩის გზის საფარის რეაბილიტაციის სამუშაოების წარმოებაზე, რაც მოიცავს 1233 მ. სიგრძის მონაკვეთზე დეფორმირებული ბორდიურებისა და დაზიანებული ა/ბ საფარის მოხსნას, ახალი ბორდიურების მოწყობას, საფუძვლის მოწყობას, გზის საფარის მოწყობას, ტროტუარის საფარის მოწყობას, მიერთებების მოწყობას და სხვა სამუშაოებს (კონტრაქტის № **TBILICI/NCB**-026/01).

2. საკონკურსო დოკუმენტაცია (და, აგრეთვე, დამატებითი ასლები) კონკურსის მონაწილეებს შეუძლიათ შეიძინონ მუნიციპალური განვითარების ფონდში მისამართზე: **თბილისი, 380077, ვაჟა-ფშაველას გამზ. №41. ტელ: 94-32-40; 94-29-47. ფაქსი: 94-04-39,** თითოეული კომპლექტისათვის აუნაზღაურებადი 50 ლარის გადახდისას შემდეგ ანგარიშზე:

თბილუნივერსალბანკი
თბილისი, კოსტავას 70
ანგარიშის № 3608000763
ბენეფიციარი: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი.

დაინტერესებულ მონაწილეებს შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ოფისში.

3. საკონკურსო წინადადებები ძალაში უნდა იყოს 90 დღის განმავლობაში კონკურსის გახსნის დღიდან და მათ თან უნდა ახლდეს **წინადადების საბანკო გარანტია 6.000 ლარის ოდენობით (ან ეკვივალენტურ თანხაზე კონვერტირებად ვალუტაში).** საკონკურსო წინადადებები წარმოდგენილი უნდა იყოს საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში ზემოთ აღნიშნულ მისამართზე არაუგვიანეს **2001 წლის 3 სექტემბრის 12 საათისა.** ყველა საკონკურსო წინადადება გაიხსნება კონკურსის იმ მონაწილეთა თანდასწრებით, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს, დაესწრონ წარმოდგენილი წინადადებების გახსნის პროცედურას.

ქ. რუსთავში ლეონიძის ქუჩის რეკონსტრუქცია

1. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაზე (ტენდერზე) დაინტერესებულ ორგანიზაციებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ დალუქული კონვერტები საკონკურსო წინადადებით ქ. რუსთავში ლეონიძის ქუჩის რეკონსტრუქციის სამუშაოების წარმოებაზე, რაც მოიცავს 862 მ. სიგრძის მონაკვეთზე დეფორმირებული ბორდიურებისა და დაზიანებული ა/ბ საფარის მოხსნას, გრუნტის დამუშავებას, სანიაღვრე ჭების გაწმენდას და ამოწევას, ახალი ბორდიურების მოწყობას, საფუძვლის მოწყობას, გზის საფარის მოწყობას და სხვა სამუშაოებს (კონტრაქტის № **RUSTAVI/NCB**-005/01).

2. საკონკურსო დოკუმენტაცია (და, აგრეთვე, დამატებითი ასლები) კონკურსის მონაწილეებს შეუძლიათ შეიძინონ მუნიციპალური განვითარების ფონდში მისამართზე: **თბილისი, 380077, ვაჟა-ფშაველას გამზ. №41. ტელ: 94-32-40; 94-29-47. ფაქსი: 94-04-39,** თითოეული კომპლექტისათვის აუნაზღაურებადი 50 ლარის გადახდისას შემდეგ ანგარიშზე:

თბილუნივერსალბანკი
თბილისი, კოსტავას 70
ანგარიშის № 3608000763
ბენეფიციარი: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი.

დაინტერესებულ მონაწილეებს შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ოფისში.

3. საკონკურსო წინადადებები ძალაში უნდა იყოს 90 დღის განმავლობაში კონკურსის გახსნის დღიდან და მათ თან უნდა ახლდეს **წინადადების საბანკო გარანტია 8.000 ლარის ოდენობით (ან ეკვივალენტურ თანხაზე კონვერტირებად ვალუტაში).** საკონკურსო წინადადებები წარმოდგენილი უნდა იყოს საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში ზემოთ აღნიშნულ მისამართზე არაუგვიანეს **2001 წლის 3 სექტემბრის 12 საათისა.** ყველა საკონკურსო წინადადება გაიხსნება კონკურსის იმ მონაწილეთა თანდასწრებით, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს, დაესწრონ წარმოდგენილი წინადადებების გახსნის პროცედურას.

ქ. რუსთავში თოდრიას ქუჩის რეკონსტრუქცია

1. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაზე (ტენდერზე) დაინტერესებულ ორგანიზაციებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ დალუქული კონვერტები საკონკურსო წინადადებით ქ. რუსთავში თოდრიას ქუჩის რეკონსტრუქციის სამუშაოების წარმოებაზე, რაც მოიცავს 900 მ. სიგრძის მონაკვეთზე დეფორმირებული ბორდიურებისა და დაზიანებული ა/ბ საფარის მოხსნას, სანიაღვრე სისტემის გაწმენდას და აწევას, საკანალიზაციო ჭების აწევას, ახალი ბორდიურების მოწყობას, საფუძვლის მოწყობას, გზის საფარის მოწყობას და სხვა სამუშაოებს. (კონტრაქტის № **RUSTAVI/NCB**-006/01).

2. საკონკურსო დოკუმენტაცია (და, აგრეთვე, დამატებითი ასლები) კონკურსის მონაწილეებს შეუძლიათ შეიძინონ მუნიციპალური განვითარების ფონდში მისამართზე: **თბილისი, 380077, ვაჟა-ფშაველას გამზ. №41. ტელ: 94-32-40; 94-29-47. ფაქსი: 94-04-39,** თითოეული კომპლექტისათვის აუნაზღაურებადი 50 ლარის გადახდისას შემდეგ ანგარიშზე:

თბილუნივერსალბანკი
თბილისი, კოსტავას 70
ანგარიშის № 3608000763
ბენეფიციარი: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი.

დაინტერესებულ მონაწილეებს შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ოფისში.

3. საკონკურსო წინადადებები ძალაში უნდა იყოს 90 დღის განმავლობაში კონკურსის გახსნის დღიდან და მათ თან უნდა ახლდეს **წინადადების საბანკო გარანტია 7.500 ლარის ოდენობით (ან ეკვივალენტურ თანხაზე კონვერტირებად ვალუტაში).** საკონკურსო წინადადებები წარმოდგენილი უნდა იყოს საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში ზემოთ აღნიშნულ მისამართზე არაუგვიანეს **2001 წლის 3 სექტემბრის 12 საათისა.** ყველა საკონკურსო წინადადება გაიხსნება კონკურსის იმ მონაწილეთა თანდასწრებით, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს, დაესწრონ წარმოდგენილი წინადადებების გახსნის პროცედურას.

ქ. რუსთავში დავით აღმაშენებლის გამზირის ნაწილის რეკონსტრუქცია

1. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაზე (ტენდერზე) დაინტერესებულ ორგანიზაციებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ დალუქული კონვერტები საკონკურსო წინადადებით ქ. რუსთავში დავით აღმაშენებლის გამზირის ნაწილის რეკონსტრუქციის სამუშაოების წარმოებაზე, რაც მოიცავს 272 მ. სიგრძის მონაკვეთზე დეფორმირებული ბორდიურებისა და დაზიანებული ა/ბ საფარის მოხსნას, გრუნტის დამუშავებას, სანიაღვრე ცხაურების მოწყობას, ახალი ბორდიურების მოწყობას, საფუძვლის მოწყობას, გზის საფარის მოწყობას და სხვა სამუშაოებს. (კონტრაქტის **RUSTAVI/NCB**-007/01).

2. საკონკურსო დოკუმენტაცია (და, აგრეთვე, დამატებითი ასლები) კონკურსის მონაწილეებს შეუძლიათ შეიძინონ მუნიციპალური განვითარების ფონდში მისამართზე: **თბილისი, 380077, ვაჟა-ფშაველას გამზ. №41. ტელ: 94-32-40; 94-29-47, ფაქსი: 94-04-39,** თითოეული კომპლექტისათვის აუნაზღაურებადი 50 ლარის გადახდისას შემდეგ ანგარიშზე:

თბილუნივერსალბანკი
თბილისი, კოსტავას 70
ანგარიშის № 3608000763
ბენეფიციარი: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი.

დაინტერესებულ მონაწილეებს შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ოფისში.

3. საკონკურსო წინადადებები ძალაში უნდა იყოს 90 დღის განმავლობაში კონკურსის გახსნის დღიდან და მათ თან უნდა ახლდეს **წინადადების საბანკო გარანტია 3.000 ლარის ოდენობით (ან ეკვივალენტურ თანხაზე კონვერტირებად ვალუტაში).** საკონკურსო წინადადებები წარმოდგენილი უნდა იყოს საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში ზემოთ აღნიშნულ მისამართზე არაუგვიანეს **2001 წლის 3 სექტემბრის 12 საათისა.** ყველა საკონკურსო წინადადება გაიხსნება კონკურსის იმ მონაწილეთა თანდასწრებით, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს, დაესწრონ წარმოდგენილი წინადადებების გახსნის პროცედურას.

ქ. რუსთავში კლდიაშვილის ქუჩის რეკონსტრუქცია

1. საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაზე (ტენდერზე) დაინტერესებულ ორგანიზაციებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ დალუქული კონვერტები საკონკურსო წინადადებით ქ. რუსთავში კლდიაშვილის ქუჩის რეკონსტრუქციის სამუშაოების წარმოებაზე, რაც მოიცავს 450 მ. სიგრძის მონაკვეთზე დეფორმირებული ბორდიურებისა და დაზიანებული ა/ბ საფარის მოხსნას, სანიაღვრე სისტემის გაწმენდას და აწევას, საკანალიზაციო ჭების აწევას, ახალი ბორდიურების მოწყობას, საფუძვლის მოწყობას, გზის საფარის მოწყობას, ტროტუარის საფარის მოწყობას, მიერთებების მოწყობას და სხვა სამუშაოებს (კონტრაქტის **RUSTAVI/NCB**-008/01).

2. საკონკურსო დოკუმენტაცია (და, აგრეთვე, დამატებითი ასლები) კონკურსის მონაწილეებს შეუძლიათ შეიძინონ მუნიციპალური განვითარების ფონდში მისამართზე: **თბილისი, 380077, ვაჟა-ფშაველას გამზ. №41. ტელ: 94-32-40; 94-29-47. ფაქსი: 94-04-39,** თითოეული კომპლექტისათვის აუნაზღაურებადი 50 ლარის გადახდისას შემდეგ ანგარიშზე:

თბილუნივერსალბანკი
თბილისი, კოსტავას 70
ანგარიშის № 3608000763
ბენეფიციარი: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი.

დაინტერესებულ მონაწილეებს შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი ინფორმაცია საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ოფისში.

3. საკონკურსო წინადადებები ძალაში უნდა იყოს 90 დღის განმავლობაში კონკურსის გახსნის დღიდან და მათ თან უნდა ახლდეს **წინადადების საბანკო გარანტია 5.500 ლარის ოდენობით (ან ეკვივალენტურ თანხაზე კონვერტირებად ვალუტაში).** საკონკურსო წინადადებები წარმოდგენილი უნდა იყოს საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში ზემოთ აღნიშნულ მისამართზე არაუგვიანეს **2001 წლის 3 სექტემბრის 12 საათისა.** ყველა საკონკურსო წინადადება გაიხსნება კონკურსის იმ მონაწილეთა თანდასწრებით, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს, დაესწრონ წარმოდგენილი წინადადებების გახსნის პროცედურას.

როგორია წლევანდელი იმპორტი?

უმსხვილესი საიმპორტო სასაქონლო ჯგუფი 2001 წლის იანვარ-ივნისში ნავთობი და ნავთობპროდუქტებია, რომელთა წილი გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 3,5 პროცენტით გაიზარდა. მისი წილი ქვეყნის იმპორტის საერთო მოცულობაში აღნიშნულ პერიოდში 10,9 პროცენტს შეადგენს. შემდეგ მოდის ნავთობის აირები და აირისებრი ნახშირწყალბადები – 9,7 პროცენტი; სამკურნალო საშუალებები – 5,5 პროცენტი; ელექტროენერგია – 3,2 პროცენტი; საფრენი აპარატები – 3,2 პროცენტი; ფქვილი – 2,5 პროცენტი; სიგარა და სიგარეტი – 2,3 პროცენტი; რადიო-სატელევიზიო აპარატურა – 2,0 პროცენტი; მსუბუქი ავტომობილები – 1,9 პროცენტი და სხვა.

ივლისის აქციზური შემოსავალი

ადგილობრივი წარმოების ალკოჰოლიან სასმელებზე გაყიდული აქციზური მარკებიდან მიღებულმა თანხამ მიმდინარე წლის ივლისში 212971 ლარი შეადგინა, ხოლო იმპორტული წარმოების საქონელზე გაყიდული მარკებიდან – 21 545 ლარი. ამ პერიოდში, შესაბამისად, გაყიდულია 4 მილიონ 110 ათასი და 53952 აქციზური მარკა. აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ადგილობრივი წარმოების ალკოჰოლიან სასმელებზე გაყიდულია 26412 აქციზური მარკა.

ქატოთი შენიღბული სპილენძი

მიმდინარე კვირის დამდეგს საგანგებო ლეგიონის საბაჟო სამართალდარღვევათა წინააღმდეგ მებრძოლი სამმართველოს მუშაკებმა ალექსეევკის დასახლების ტერიტორიაზე (თბილისის მხარე) დააკავეს აზერბაიჯანში რეგისტრირებული „მაზის" მარკის სატვირთო ავტომანქანა, რომელსაც მიკრული ჰქონდა საქართველოს სანომრე ნიშნები და თანმხლები დოკუმენტაციის გარეშე გადაჰქონდა 7 ათასი კილოგრამი ქატოთი შენიღბული 20 ათასი კილოგრამი სპილენძის ჯართი.

ავტომანქანა შეყვანილია „ლილო-1" ტერმინალში, ხოლო მასალები სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნებით გადაეცა საგანგებო ლეგიონის მოკვლევის სამმართველოს.

გაიხსნება ნადირობის სეზონი

ბადამწერენ ფრინველებზე ნადირობის სეზონი 20 აგვისტოს გაიხსნება, – განაცხადა საქართველოს მონადირეთა და მეთევზეთა ასოციაცია „მონკავშირის" ვიცე-პრეზიდენტმა გივი საბაშვილმა.

მისი თქმით, მოსამზადებელი პერიოდი პრაქტიკულად დასრულდა. ამჟამად, ორგანიზაციულ და სხვა საჭირბოროტო საკითხებთან დაკავშირებით, ასოციაციის რაიონულ კლუბებში მონადირეთა შეკრებები ტარდება. სამონადირეო მაღაზიები ტყვია-წამლით და სხვა საჭირო მასალებით მომარაგებულია.

ინფორმაციები მოგვაწოდეს საქინფორმმა, „ინტერ-პრესმა".

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა"!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მოულოდნელი რაკურსი

პატიოსნება, წესიერება, ქვეყნისთვის სიკეთის კეთება დღეს ზოგიერთებისთვის სალანძღავ სიტყვებად იქცა

(მეოთხე გვერდიდან)

იგი სპეციალური დავალებით მესტუმრა სახელოსნოში, მთელი საღამო ვისხედით სამნი, ის მთელი გულწრფელობით, მერიის სახელით მიხდიდა ბოდიშს, რომ მერიამ ვერ შეძლო ჩემი ვალის გადახდა (საოცრება, სწორედ ამ სასიამოვნო საღამოს შემდეგ დაავალა მან ჩემი საქმის შესწავლა საგადასახადო ინსპექციას). თავის დროზე ქალაქის მერი ვ. ზოდელავა შემპირდა, რომ მოკლე დროში ჩემი კუთვნილი თანხიდან ნაწილს მაინც გამომიყოფდა საზღვარგარეთ ოპერაციის გასაკეთებლად. ამიტომ მე მოველაპარაკე საფრანგეთში უდიდესი ნეიროქირურგიული ცენტრის წამყვან პროფესორს, ბატონ ფილონს, რომელმაც ნახა რა ჩემი გადაგზავნილი მასალები, სასწრაფოდ მიიჩნია ჩემი ჩასვლა, მერიის იმედით, რომ თანხას საელჩოში გადმოგზავნიდა, მეც სასწრაფოდ გავემგზავრე. ვინაიდან პირობა არ შესრულდა და თანხა არ გამოიგზავნა, იძულებული გავხდი, დავბრუნებულიყავი. დროული ნეიროქირურგიული ოპერაციის გაუკეთებლობის გამო მე ხეიბარი დავრჩი!

„დოქსოპულო, შენ კარგი დედა გყავდა!“

ფუი, თქვენს კაცობას! მე თქვენ მომატყუეთ! საქართველოს სახელმწიფოს დედაქალაქის მერია ატყუებს თავის საპატიო მოქალაქეს, რომელსაც ამ ქალაქში სასიკეთო წვლილი მიუძღვის. ეს სამარცხვინოა! უფრო მეტიც: ბრინჯაოსა და ბრინჯაოში ჩამოსხმის თანხას, რომელიც კომბინატს ეკუთვნის და მოგებულიც აქვს სასამართლოს წესით, მერია აერთიანებს ჩემს ჰონორართან, რათა თანხა შეამცირებად გახადოს და ამ საერთო რაოდენობას მე მამაწეროს. ხალხი რომ შეცდომაში შეიყვანოს (შეცდენილია, უფრო უკეთ დავუმტ ყანალები ამ არეულ დროში!). ყველაფერი ეს კი ხერხდება ე.წ. ჟურნალისტების გამოყენებით. მაგრამ სასამართლომ არ დააკმაყოფილა ბატონ შერაძის სამარცხვინო მოთხოვნა და სარჩელი, რომელიც საგადასახადო ინსპექციას აღაძვრევინეს, უსაფუძვლოდ ჩათვალა (თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონულმა სასამართლომ, 21.02.2001 წ. ბათილად ცნო ვაკე-საბურთალოს საგადასახადო ინსპექციის 2000 წლის 19 სექტემბრის შემოწმების აქტი). სიმართლეს ვერ გაექცევით!

თქვენ ძალზე გიჭამლიდით იმიტომ, რომ პრეზიდენტმა რამდენიმე გზის სანაქებო სიტყვა გიიხრათ, დაგაჯილდოვათ. გახსოვდეთ, პრეზიდენტს მაღლობა ბევრისთვის უთქვამს, მაგრამ ტყუილისათვის დაუსჯია!

თქვენმა სითამამემ არაერთგზის გაგაკეთებინათ უკანონო საქმენი. ხოლო უკანასკნელმა თქვენმა მოქმედებამ თავამჯებულობის (კანონიერების ფეხებზე დაკიდების) უმაღლეს ზღვარს – კულმინაციას მიაღწია.

ქანდაკების კომბინატისაგან „დავით აღმაშენებლის“ ძეგლის ბრინჯაოში ჩამოსხმისა და ტექნიკური სამუშაოების (ხელშეკრულებით გათვალისწინებული) თანხის დღემდე გადაუხდელობის გამო სასამართლოს წესით მერიას დაედო ყადაღა (ერწანისი-მთაწმინდის რაიონული სასამართლოს 2001 წ. 1 მაისის № 805 სააღსრულებლო ფურცელი). თქვენ „კომკავშირულად“, ელვის სისწრაფით, „დამკვრელურად“, მაგრამ უკანონოდ არშემდგარი სასამართლოს გადაწყვეტილება შეთხზეთ. თქვენებრ მოაზროვნე მოსამართლეთა ხელშეწყობით (მონებად რომ გყავთ გახდილი) გადაწყვეტილება შეაჩერეთ. ეს უხეში, უნიჭო ქმედებაა, რისთვისაც, გახსოვდეთ, ჭეშმარიტი მოსამართლენი პასუხს მოგთხოვენ. ყველაფერ ამას თან ცინიზმი ახლავს. თქვენ მერიის ხლომაზე აცხადებთ, რომ ბერძენიშვილი ბრალს გვდებს, თითქოს ჩვენ სამკურნალო თანხა არ მივეცით (დიახ, ეს ჭეშმარიტებაა, საფრანგეთში ჩვენი საელჩოა ამის მოწმე), ამ ძეგლზე 8000000 (რვა მილიონი) ლარი დაეხარჯეთ, მეტი რა უნდაო?! ბატონო ვანო, ქალაქის მერია თბილისის სისუფთავის დასაცავად მილიონებს ხარჯავს, მაგრამ ქალაქს არაფერი ეტყობა. რა ბრძანებაა – მეტი რა უნდაო. თქვენ რამდენი დახარჯეთ, ან ვისზე გაეცით, ან რატომ გაეცით, მე ეს არ ვიცი, ხოლო ჩემი შრომის გასამრჯელო თანხა ჩემთვის გადასახდელი გაქვთ!

თუმცა სათქმელი ჩემდამი თქვენმა დავალიანებამ კი არა, უწინარესად, ჩემდამი თქვენმა, რბილად რომ ვთქვა, არაკეთილსინდისიერმა დამოკიდებულებამ მათქმევინა.

* * *

საქართველოში კორუფცია ბატონობს, ეს ყველასათვის ნათელია, ყველა ამაზე ლაპარაკობს, ყველა ამას ებრძვის, დამარცხებული კორუმპირებული პირი ჯერ არ გვინახავს. ცნობილია, რომ საქართველოდან სახელმწიფოსა და ხალხის სიმდიდრე უზომოდ გაედინება, ტრაილერებით, თვითმფრინავებით, მატარებლებით, გემებით, ამ უკანასკნელს იქვე ტოვებენ. იკარგება მილიონები, ურიცხვი დახმარებები. ერთი სიტყვით, ქვეყანას კორუფცია ჭაობში ძირავს. ამ დროს, როცა უმაღლეს ეშელონებში ვინმე პასუხისმგებელ პირს ჟურნალისტები (ჭეშმარიტი ჟურნალისტი) შეეხებიან კრიტიკით, იმწამსვე იწყება გამმაგება, წყენა, საყვედურები ჟურნალისტების მიმართ „ჩვენ ამას ასე არ დავტოვებთ“, – გაჰკივიან სახელმწიფო ჩინოვნიკები და მთელი საღამოები ეთმობა მათ მუქარას ტელევიზიის ეკრანებზე.

რა არის ეს?! როცა ინტელიგენციის წარმომადგენელს, ყველასათვის ცნობილ პიროვნებას, ქვეყნისათვის თავდადებულ ადამიანს, მოამაგეს ჭუჭყს სცხებენ, უსაფუძვლოდ ლანძღავენ (თანაც შეკვეთით) თქვენ, ჩემო ძვირფასო ხელისუფალნო, სდუმხართ, გასუსულები უცდით, მერე რა იქნება?! მერე ის იქნება, რომ ეგ დრომოჭმული კომუნისტური ხერხი, პიროვნების განქიქება, რომელიც ამას არ იმსახურებს, თქვენთვის წარმტებიანი აღმოჩნდება. ბევრმა მაღალმა ჩინოსანმა ვერ შეცვალა ინტელიგენციასთან დამოკიდებულება, როგორც ჩანს, განსწავლულობა ყველა დროში ნერვებს უშლიდა და უშლის კორუმპირებულთ, რადგან მოაზროვნენი ყველაფერს ამჩნევენ, ყველაფერს ხედავენ და შესწევთ უნარი, ხმამაღლად ყველაფრის განცხადებისა. ამიტომ არიან ისინი საშიში ხელისუფალთა შორის მყოფ კორუმპირებული ჩინოვნიკებისათვის. იმისათვის, რომ მძარცველი ავაზაკი ჩვეულებრივ მოქალაქედ ჩანდეს, სხვებიც უნდა იყვნენ გასვრილნი. ეს ჩვეულებრივი, უბრალო არითმეტიკული გათვლები ცნობილია, თუმცა ეს კორუმპირებულთ ძალას მატებს, მომხვეჭელობას და უსამართლობას მეტი საშუალება და გზები ეხსნება. ამიტომაც, სდუმან ხელისუფლებაში მყოფი კორუმპირებული პირები, რომლებიც, საუბედუროდ, მრავლად არიან.

მე ვეკითხები იმ სახელმწიფო მოღვაწეებს, რომლებიც თავიანთ სამშობლოს საკეთილდღეოდ იღვწიან. რად გინდათ ისეთი სახელმწიფო, სადაც ნათელი ადამიანის სახეები არ გეყოლებათ, რად გინდათ ქვეყანა, რომელშიც მხოლოდ ბაზარია და რომელსაც სპეკულანტური აზროვნება მოიცავს მხოლოდ. რატომ გავნამტკიცეთ ცხოვრებისათვის აუცილებელ პირობად ტყუილი, ნუთუ თქვენს შვილებს და შვილიშვილებს არ სჭირდებათ სამაგალითო ადამიანები, სამშობლოს წინაშე ვალმოხდილი, სუფთა, ნათელი სულისა. ნუთუ მომავალ თაობას არ დაუტოვებთ გაულანძღავ პოეტს, მწერალს, მხატვარს, განსწავლულ კაცს, რომელიც პატარებს სულიერ საზრდოს აწვდის? აბსურდულ მდგომარეობაში ნუ ჩააგდებთ პატარებს, ვინც მათ უყვართ, ნუ მოუშლით. ეს ყველაფერი, რაც დღეს ხდება, ქვეყანას მხოლოდ მტერმა შეიძლება გაუკეთოს. ოდეს მშვენიერი ქვეყანა – საქართველო, სადაც ღირსებით ცხოვრობდა ქართველი, დღეს დაბალი, უხეში ცხოვრებით არსებობს „დედის გინება“, „კორუფცია“, „ბიზნეს-კონტრაბანდა“, ნიჭიერება, უნიჭობა, კარგი კაცი და ცუდი კაცი (ბავშვური, სუფთა ხედვა) ისე აითქვიფა ერთმანეთში, ისე გაუბრალოვდა, რომ სამშობლოს ღალატიც არაფრად გვილირს (რამდენი ღალატი იყო ომში მერე?), მნიშვნელობას კარგავს ადამიანის ღირსება, ქართველი კაცის ცხოვრებაში უპირველესი ადგილი რომ ეჭირა. ქვეყნის ხელისუფალთა ასეთმა უსულო დამოკიდებულებამ ბევრი სხვადასხვა სპეციალისტი და ხელოვანი დააკარგვინა საქართველოს, ისინი უცხოეთში გაიხიზნენ. იქნებ ვინმეს ჰგონია ნიჭიერ მეცნიერთა და ხელოვანთა არსებობა ჩვენში ხელისუფლების ზრუნვის შედეგია. ნიჭიერს რა გამოლევს საქართველოში, იგი ყველა სფეროში იჩენს თავს. მაგრამ ქვეყანაში არსებული სულიერი მდგომარეობა აიძულებთ მათ სხვაგან იღვაწონ.

რატომ არ ფიქრობს ხელისუფლება და რატომ არ უწევს ანგარიშს იმას, რომ ინტელიგენცია უმძიმეს მდგომარეობაშია, ლტოლვილების მსგავსად შეციებული და მშიერი, უშუქობით გამწარებული, მაგრამ ისეთივე სიყვარულით, როგორც ყოველთვის, კეთილსინდისიერად, უხმაუროდ, ემსახურება სამშობლოს. მისთვის სამშობლოს წინაშე პირნათლად ყოფნა სიცოცხლის მომნიჭებელი ძალა და სიამაყეა. დიახ, ერთადერთი საამაყოდ დარჩენილი განცდა აქვთ და იმასაც უსამართლოდ უბითურებენ. თქვენ ეს არ გაწუხებთ. ამას, როგორც ჩანს, არაფრად თვლით, რადგან ფიქრობთ, დემოკრატია ამის საშუალებას იძლევა. აგერ, მთავრობის წარმომადგენლებს თოჯინების საშუალებით აპამპულებენ. უკაცრავად, მაგრამ უნდა აღვნიშნო, რომ თოჯინები რომ არა, ბევრი კორუმპირებული ჩინოვნიკი ამდენ ხანს ქვეყნის სათავეში ვერ გაჩერდებოდა (ხალხის გართობა ძველი მეთოდია, ამიტომაც ეამრავა თამაშმა იჩინა თავი). გაპამპულებული მთავრობა ხალხის ქილიკსაა!

დემოკრატია არ ნიშნავს ადამიანის სიძულვილს, არც თავამჯებულობას და არც წაყრუებას (რომელიც სუფევს ჩვენში).

მე მაოცებს ერთი რამ, საქართველოს პრეზიდენტი ცნობილია, როგორც „უშიშო, ვითარცა უხორცო“ და საიდან მოიყარა თავი მის გარშემო ამდენმა შეშინებულ-უსახურმა ჩინოვნიკმა. თავის სკამის დაკარგვის შიშით სხვისი თანადგომა ცოდვად რომ მიაჩნია (ყველაფერი სასამართლომ არეგულიროს?). ასეთ ჩინოვნიკთა სიმრავლე სახელმწიფოს სათავეებში მძიმე მდგომარეობაში აგდებს ჩვენ ბეჩავ ქვეყანას და ხალხს. საბედნიეროდ არიან ისეთებიც, რომელთა წარმმართველი ძალა სიმართლეა, ჭეშმარიტებაა და არა საპარძელი.

იმედს ვიტოვებ და მჯერა, რომ საქართველოს ხელისუფლებაში არიან გულწრფელი ადამიანები, საქართველოს კეთილ მომავალზე მოფიქრალნი, ქვეყნისათვის თავდადებულნი, რომლებიც ერის გამთლიანებისათვის, ადამიანის უფლებებისა და ღირსების დაცვისათვის იბრძვიან.

მერაბ ბერძენიშვილი.

P.S. მავიწყდებოდა. იმის გამო, რომ გაერკვეულიყავი ბატონ შერაძის მოქმედებაში, შევეცადე მასთან ტელეფონით საუბარს, მაგრამ ეს ადვილი საქმე არ გამოდგა. ამიტომ წავედი მერიაში მასთან შესახვედრად. ნურას უკაცრავად, არც ეს გამოდგა უბრალო საქმე. მთავარი შესასვლელიდან (მოედნის მხრიდან) არ შემიშვეს, აქედან მხოლოდ „ხაზეინები“ დადიან (ამ დროს წარვუდგინე თბილისის საპატიო მოქალაქის მოწმობა და ამავე დროს ნათლად ხედავდნენ, რომ მათ წინაშე ხეიბარი იდგა), იძულებული გავხდი, წავსულიყავი იქით, საიდაც მიმითითეს – ტაბიძის ქუჩიდან შესასვლელ სადარბაზოში. აქ კი მოხდა ის, რისი დაჯერებაც ძალზე ძნელია. შენობაში არ შემიშვეს იმ მიზეზით, რომ თბილისის საპატიო მოქალაქის მოწმობაში არ არის აღნიშნული თარიღი, თუ როდემდეა მოწმობა ძალაში. ხომ შესაძლებელია, დრო-ჟამი გასულიაო!

საოცრებაა, როგორ ჰგავს მერიის გარემოცვა „ხაზეინებს“.

მ.ბ.

ფეხბურთი

ევროპის სტადიონებზე

ქართული ფეხბურთი კიდევ ერთხელ გამოაპანღურეს ევროპიდან. ძალიან გვიმძიმს ამის აღიარება, მაგრამ ფაქტი ჯიუტია – ქვეყნის საუკეთესო კლუბი – ქუთაისის „ტორპედო“ ჩემპიონთა ლიგის მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპის საპასუხო რაუნდში სტუმრად დანიის „კოპენჰაგენთან“ დამარცხდა – 1:3 და მორიგი სირცხვილი გვაჭამა (პირველი მატჩი – 1:1). პრესტიჟის გოლი (დაგვრჩა კი ასეთი გრძნობა – **რედ?**) შეხვედრის ბოლო წუთებზე ქუთათელაძემ გაიტანა. საინტერესო დამთხვევა: ქუთაისში გამართული პირველი მატჩის მსგავსად, ანგარიში ამჯერადაც სკანდინაველთა აღრიცელმა ბომბარდირმა ზუმამ გახსნა, თანაც კვლავ პირველი ტაიმის 43-ე წუთზე. დანარჩენი შეხვედრები ასე დასრულდა:

„ლუგანო“ – „შახტარი“ 2:1 (0:3),
„შერიფი“ – **„ანდერლეხტი“** 1:2 (0:4),
„ვისლა“ – „სკონტო“ 1:0 (2:1),
„მაქაბი“ – „პაკა“ 4:0 (1:0),
„პალმსტადი“ – „ბოჰემიანსი“ 2:0 (2:1),
„ინტერი“ – „მოზირი“ 1:0 (1:0),
„ცრვენა ზვეზდა“ – „ომონია“ 2:1 (1:1),
„ვლაქნია“ – **„გალათასარაი“** 1:4 (0:2),
„სლოგა“ – **„სტიაუა“** 1:2 (0:3),
„ჰაიდუკი“ – „ფერენცვაროში“ 0:0 (0:0) პენ. 5:4,
„ბარი თაუნი“ – **„პორტუ“** 3:1 (0:8),
„ბრანი“ – **„ლევსკი“** 1:1 (0:0),
„რეინჯერსი“ – „მარიბორი“ 3:1 (3:0).

ამრიგად, ჩემპიონთა ლიგის III საკვალიფიკაციო წრეში 7-8 და 21-22 აგვისტოს ითამაშებენ:

„გალათასარაი“ – „ლევსკი“,
„ცრვენა ზვეზდა“ – „ლევერკუზენი“,
„აიაქსი“ – „სელტიკი“,
„შახტარი – „ბორუსია“,
„პალმსტადი“ – „ანდერლეხტი“,
„ვისლა“ – „ბარსელონა“,
„პორტო“ – „გრასჰოპერსი“,
„ლოკომოტივი“ – „ტიროლი“,
„რეინჯერსი“ – „ფენერბახჩე“,
„ინტერი“ – „რუსენბორგი“,
„სლავია“ – „პანათინაიკოსი“,
„პარმა“ – „ლილი“,
„სტიაუა“ – „დინამო“,
„კოპენჰაგენი“ – „ლაციო“,
„მაქაბი“ – „ლივერპული“,
„ჰაიდუკი“ – „მალიორკა“.

X X X

დასასრულს მიუახლოვდა ინტერტოტოს არარსებული თასის გათამაშება. გაუწყებთ საპასუხო ნახევარფინალური მატჩების შედეგებს:

„ლოზანა“ – **„ბაზელი“** 2:2 (0:3),
„ვოლფსბურგი“ – **„ტრუა“** 2:2 (0:1),
„პარი სენ-ჟერმენი“ – „გენტი“ 7:1 (0:0),
„ბრეშია“ – „ბლმანი“ 2:2 (2:1),
„ნიუკასლი“ – „მიუნხენი“ 3:1 (3:2),
„ასტონ ვილა“ – „რენი“ 1:0 (1:2).

ფინალში მეტოქენი ასე დაწყვილდნენ:

„ბაზელი“ – „ასტონ ვილა“,
„პარი სენ-ჟერმენი“ – „ბრეშია“,
„ტრუა“ – „ნიუკასლი“.

ფინალური შეხვედრები 9 და 23 აგვისტოს გაიმართება. ამ წყვილებში გამარჯვებულნი უეფას თასზე იასპარეზებენ.

X X X

ფინეთი. ევროპის ჭაბუკთა ჩემპიონატი. ფინალი. **პოლონეთი** – ჩეხეთი 2:0.
მატჩი III ადგილისათვის. **ესპანეთი** – იუგოსლავია 8:2.
ამხანაგური მატჩი. კიევის „დინამო“ – „ბრიუგე“ 3:0.

ჩვენებურები

მესამე ქართველი

ვაჟთა წლევანდელი მსოფლიო პირველობის ქართველ მონაწილეთა რიცხვი სამამდე გაიზარდა. ზურაბ აზმაიფარაშვილმა ეს უფლება, როგორც მაღალი რეიტინგის მქონემ, ამჯერადაც პერსონალურად მოიპოვა. საერთაშორისო ოსტატმა ხვიჩა სუპატაშვილმა შესანიშნავად ითამაშა ბათუმში, შავიზღვისპირეთის ქვეყნების ჩემპიონატში, სადაც მსოფლიო პირველობის ერთადერთ საგზურს დაეუფლა. ჩვენებს კარგად აუბა მხარი ახალგაზრდა მოსკოველმა დიდოსტატმა მიხეილ ქობალიამ, რომელმაც მსოფლიო პირველობის საგზური ევროპის პირველობაზე ჩინებული თამაშის შემდეგ მიიღო.

მიხეილ ქობალია რამდენიმე საერთაშორისო ტურნირის პრიზიორი, შარშანაც თამაშობდა მსოფლიო ჩემპიონატში ნიუ-დელიში და საკმაოდ კარგადაც.

მამ ასე, სამი ქართველი! მსოფლიო ჩემპიონის წოდების მოპოვებას აპირებს ვიშვანათან ანანდი (ინდოეთი), ემზადებიან გამოჩენილი დიდოსტატებიც. სპეციალური მიწვევა გაეგზავნებათ გარი კასპაროვსა და ვლადიმერ კრამნიკს, თუმცა წინასწარ არის ცნობილი, რომ ფიდეს ეგიდით მოწყობილ შეჯიბრებებში არც ერთი მონაწილეობს და არც მეორე.

ავტოსპორტი

საქართველოს საავტომობილო ფედერაცია (პრეზიდენტი ვიქტორ თოდაძე, გენერალური მდივანი შალვა ოზბაიძე) 1995 წელს ჩამოყალიბდა და იმავე წელს საერთაშორისო საავტომობილო ფედერაციის (FIA) და საერთაშორისო ტურიზმის ალიანსის (AIT) წევრი გახდა. ეს ორი საერთაშორისო ორგანიზაცია წარმოადგენს გაეროს ეკონომიკური და სოციალური საბჭოს საკონსულტაციო ორგანოებს სათათბირო ხმით. აერთიანებს 120-ზე მეტ ქვეყანას ნახევარ მილიარდამდე ინდივიდუალური წევრით. მათი საქმიანობის უმთავრესი მიზანია ავტოსპორტის განვითარება, ტურიზმისა და აქტიური დასვენების ორგანიზება, ტურისტული ინფრასტრუქტურის შექმნის პროექტების შემუშავება, ეკოლოგიის საკითხების დამუშავება, გზებზე უსაფრთხო მოძრაობის წესების კულტივირება და სხვა. მსგავსი მიზნებითა და ამოცანებით ხელმძღვანელობს საქართველოს საავტომობილო ფედერაციაც.

– ჩვენი საქმიანობა ძირითადად ორი მიმართულებით წარიმართება, მითხრა **ვიქტორ თოდაძემ**. – ეს არის ავტოსპორტისა და ავტოტურიზმის განვითარება. ექვსი წლის განმავლობაში ჩვენმა ორგანიზაციამ მეტად შრომატევადი სამუშაო შეასრულა. ყველაზე მნიშვნელოვანად მიგვაჩნია 1997 წელს გზებზე საავარიო და ტექნიკური დახმარების სამსახურის შექმნა. 18 სპეციალური მანქანა და სადისპეტჩერო ცენტრი 24 საათის განმავლობაში ემსახურება დაზარალებულთ. ყოველდღიურად 15-18 გამოძახება გვაქვს სხვადასხვა რეგიონში. სპეციალური მანქანები გერმანიის და ავსტრიის მონათესავე საავტომობილო კლუბებიდან მივიღეთ გრანტის სახით, ფაქტობრივად, საჩუქრად. ამ დღეებში საქმიანობას შეუდგება გზებზე სასწრაფო-სამედიცინო დახმარების სამსახური, რომელიც საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევებისას ადგილზე აღმოუჩენს სამედიცინო დახმარებას დაზარალებულთ, თუ აუცილებელი იქნა, უზრუნველყოფს მათს ევაკუაციას უახლოეს სტაციონარში. საამისოდ გვყავს სამი სასწრაფო დახმარების მანქანა, უახლესი სამედიცინო ტექნიკით აღჭურვილი და კვალიფიციური მედპერსონალით დაკომპლექტებული.

„შევრონი-რალიდან“ — ევროპის ჩემპიონატისკენ

– მერედა, დახმარებისთვის გაწეულ საზღაურს ვინ გადაგიხდით?

– თითოეული მძღოლი მანქანის ტექნიკური დათვალიერებისას იძლევა მესამე პირის სავალდებულო დაზღვევით სატრანსპორტო და უბედური შემთხვევებისთვის. ამდენად, ყველა ის სადაზღვევო კომპანია, რომლებიც ამგვარ დაზღვევას ხელმძღვანელობენ, მოვალენი არიან, თავიანთი ვალდებულება შეასრულონ. ასე რომ, დაზარალებულს თანხის გადახდა არ მოუწევს. რაც მთავარია, საგრძნობლად შემცირდება სატრანსპორტო შემთხვევებისას დაზარალებულთა სიკვდილიანობის ფაქტები, რაც, ხშირ შემთხვევაში, გამოწვეულია დაგვიანებული სამედიცინო დახმარებით ან არასწორი ტრანსპორტირებით. ამ სამსახურის შექმნა და მათი მასშტაბების გაფართოება იმითაც არის გამოწვეული, რომ საქართველო თავის გეოპოლიტიკური მდგომარეობით სულ უფრო მნიშვნელოვან ადგილს იჭერს მსოფლიო რუკაზე, როგორც ევროპა-აზიის საერთაშორისო სატრანსპორტო დერეფანი. საგრძნობლად გაიზრდება საერთაშორისო დანიშნულების ტვირთბრუნვა ავტოსატრანსპორტო საშუალებებით, ტურიზმი და სატრანსპორტო მიმოსვლა, რასაც უეჭველად სჭირდება ხელშეწყობა, გარკვეულწილად რეგულირება და კონტროლი.

– რამდენადაც ვიცი, „მართვის ოსტატობის ამაღლების აკადემიაც“ გაქვთ გახსნილი...

– იგი შარშან დავაარსეთ, რომლის პირველი კურსდამთავრებულები არიან სახელმწიფო სტრუქტურის წარმომადგენლები. ამჟამად ჩვენს აკადემიაში კვალიფიკაციას იმაღლებენ ძალოვანი სტრუქტურებისა და სპეცსამსახურების წარმომადგენლები. შარშანვე გავხსენით სპეციალიზებული ავტოსკოლა დამწყები მძღოლებისთვის. აკადემიასა და ავტოსკოლაში ინსტრუქტორებად ყოფილი და ამჟამად მოქმედი პროფესიონალი ავტომრბოლები მუშაობენ.

– ავტოსპორტის შესახებ რას იტყვით? ჩვენთან ხომ ამ სახეობას მდიდარი ტრადიცია აქვს. ყოფილი საბჭოთა კავშირის ჩემპიონები და პრიზიორები არიან გურამ დგებუაძე, გურამ თვაური, ვლადიმერ გლურჯიძე, ოთარ მამრიკიშვილი და სხვები.

– დღესაც ჩინებული პილოტები გვყავს, სათანადო სახსრები რომ იყოს. ჩვენმა ავტომრბოლებმა 1997 წლიდან სამჯერ თურქეთსა და ერთხელ ავსტრიაში ევროპის ჩემპიონატის მაღალრეიტინგულ ეტაპებში იასპარეზეს. წლეულს უცხოური მარკის მაღალტექნიკური მანქანებით გამოვედით შეჯიბრებაზე (შეგახსენებთ, რომ წლეულს თურქეთში სამი ეკიპაჟი გამოდიოდა: ვიქტორ თოდაძე და ვიქტორ ბაგრამოვი („სუბარუ-იმპრეზა“), ჯემალ გულარამშვილი და ზაზა იაშვილი („ოპელ-კალიბრა“), დავით წიკლაური და გიორგი არჯევანიძე („ლადა-სამარა“ – ვ. დ.). დიდი დახმარება გაგვეწია რუსეთის „სუბარუს“ კლუბმა – უსასყიდლოდ გამოგვიგზავნა თურქეთში მაღალტექნიკური სერვისი მექანიკოსებითურთ. საგულისხმოა, რომ სწორედ „სუბარუს“ 10 ეკიპაჟი მიიღებს მონაწილეობას 17-19 აგვისტოს შეჯიბრებაში „შევრონი-რალი: საქართველო – 2001“, რომელიც ევროპის ჩემპიონატის კანდიდატი ღონისძიებაა. პარალელურად გათამაშდება „ჯეოსელის“ ამიერკავკასიის თასი. რუსეთის, ავსტრიის, ჩეხეთის, იტალიის, ინგლისის, ბულგარეთის, თურქეთის, სომხეთისა და აზერბაიჯანის 40 ეკიპაჟი გამოვა სტარტზე. ამ ასპარეზობის მასპინძლობას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენთვის, რადგან მას დაესწრებიან საერთაშორისო ფედერაციის დამკვირვებლები. დადებითი შეფასების შემთხვევაში საქართველოს გაისად ევროპის ჩემპიონატის კალენდარში ჩართავენ. ამას ჩვენი ქვეყნის იმიჯისთვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს.

– ცხადია, ამ მასშტაბის შეჯიბრების გამართვას სათანადო მხარდაჭერა და დაფინანსება სჭირდება.

– ამის გამოცდილება გვაქვს – შარშანწინ ხომ საქართველოს ისტორიაში პირველად „პარიზ-დაკარის“ (მსოფლიო თასის – „მასტერ-რალის“ VII ეტაპი) საერთაშორისო რალი-მარათონის თანაორგანიზატორი ვიყავით.

წლევანდელი შეჯიბრების მაღალ დონეზე ორგანიზების მიზნით, სახელმწიფო მინისტრის განკარგულებით შეიქმნა სამთავრობო კომისია. რალის გენერალური სპონსორი და თანაორგანიზატორია „შევრონი“, ხოლო ამიერკავკასიის თასისა – „ჯეოსელი“.

ყველაფერს ვილონებთ, ჩინებული მასპინძლობა გავუწიოთ ასპარეზობის მონაწილეებს, რათა საერთაშორისო ორგანიზაციის დამკვირვებლებისგან დადებითი შეფასება მივიღოთ და გაისად ევროპის ჩემპიონატის ერთ-ერთი ეტაპი საქართველოში გაიმართოს.

ესაუბრა **ვაჟა დანელია.**
სურათზე: ვიქტორ თოდაძე.

ყოველი მხრიდან

მძლეოსნები მილიონებს გაინაწილებენ

დღეს, პარასკევს კანადის ქალაქ ედმონტონში სტარტს აიღებს მერვე მსოფლიო ჩემპიონატი მძლეოსნობაში. ტურნირის პირველ დღეს გაიმართება საზეიმო გახსნის ცერემონია და შეჯიბრება პროგრამის მხოლოდ ერთ სახეობაში – კაცთა მარათონი.

ვინაიდან თბილისსა და ედმონტონს შორის დროში განსხვავება მთელი 9 საათია, პირველი ჩემპიონის ვინაობას მხოლოდ ხვალ, შაბათს შევიტყობთ. ამბობენ, რომ ჩვენი პაპანაქება სიცხისაგან განსხვავებით შორეული კანადის ამ ქალაქში საკმაოდ ციკა. განუწყვეტლად წვიმს და ქარია. ყველგან გუბეები დგას. ჯერჯერობით ტემპერატურა 15 გრადუსს არ აღემატება, რამაც შეიძლება გააძნელოს რეკორდების დამყარებაც და, საერთოდ, მაღალი მაჩვენებლების მოპოვებაც.

არადა, შესანიშნავი პრიზებია დაწესებული. თითოეული ინდივიდუალური ფინალი (ის კი 42 უნდა გაიმართოს, 22-კაცებში და 20-ქალებში) შეფასებულია 150 ათას დოლარად. გამარჯვებული მიიღებს 60 ათას დოლარს, „ვერცხლის“ მფლობელი – 30.000, ხოლო „ბრინჯაოსი“ – 20.000, არც მეოთხედან მერვე ადგილზე გამოსულნი დარჩებიან ხელცარიელნი, მათთვის 15-ათასიდან 4 ათას დოლარამდეა გათვალისწინებული.

ოთხი ესტაფეტის საპრიზო ფონდში 744.000 დოლარია, თითოეულისათვის 186 ათასი. პრიზიორთა სამეული გაინაწილებს 80.000-40.000-20.000 დოლარს, დანარჩენები კი 46 ათას დოლარს გაიყოფენ.

მოდი და, ნუ გაიმარჯვებ!

ესეც ქველმოქმედებაა?

დიდი ბრიტანეთის მთავრობამ გადაწყვიტა, გადახედოს კანონს, რომელიც ფეხბურთელებს შესაძლებლობას უქმნის, მიიღონ დაუბეგრავი შემოსავალი მათ სასარგებლოდ გამართული საქველმოქმედო მატჩებიდან.

ასეთი საფეხბურთო მატჩები ინგლისში შემოიღეს, რათა დახმარებოდნენ მძიმე ტრავმების გამო გაჭირვებაში ჩავარდნილ მოთამაშეს, ანდა იმ ფეხბურთელებს, თავიანთი კლუბისადმი ლოიალობას რომ გამოიჩენდნენ (ვთქვათ, გუნდში 10 წლის უწყვეტი თამაშის შემდეგ).

იმ წლებში ფეხბურთელები კვირაში მხოლოდ 10-14 გირვანქა სტერლინგს იღებდნენ. როგორც ქვეყნის სპორტის მინისტრმა რიჩარდ გარბოხმა განაცხადა, ახლა ასეთმა პრაქტიკამ დრო მოჭამა.

მაგალითად, ამას წინათ გამართულმა ასეთმა საქველმოქმედო მატჩმა „მანჩესტერ იუნაიტედის“ ნახევარმცველს სულ ცოტა დაუბეგრავი მილიონი გირვანქა მოუტანა.

თანაც ამ ფეხბურთელს არავითარი ქველმოქმედება არ სჭირდება, რადგან მისი ყოველკვირეული ხელფასი 50.000 გირვანქა სტერლინგია (?!).

ზიდანის პირად ანგარიშზე

ყველაზე ძვირადღირებულმა მოთამაშემ, მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელმა ზინედინ ზიდანმა თავის ახალ კლუბში – მადრიდის „რეალში“ გახსნა პირადად გატანილი ბურთების ანგარიში. ეს მოხდა შვეიცარიის ქალაქ ნიონში, სადაც გაიმართა ესპანური კლუბის ამხანაგური შეხვედრა ადგილობრივ კლუბთან. „სამეფო კლუბმა“ დიდი უპირატესობით დაამარცხა მასპინძელი – 12:1.

სურათზე: ზინედინ ზიდანი.

დაზუსტება

გუშინ ჩვენს გაზეთში დაიბეჭდა გულბათ ტორაძის წერილი „ქართული ფეხბურთის გლადიატორი“, რომელიც მიეძღვნა ქართული ფეხბურთის აღიარებული დიდოსტატის გოგი ანთაძის ხსოვნას. გაზეთის სპორტის რედაქციის თანამშრომელმა გოგი ანთაძის სახელის უკვდავება პირდაპირი მნიშვნელობით გაიგო და წერილის ბოლოში მიაწერა: „ღვაწლმოსილი ფეხბურთელი 80 წლისა გამხდარა, მაგრამ დღესაც ჭაბუკური შემართებითაა. ღმერთმა ნუ მოაკლოს მხნეობა“.

რედაქცია ბოდიშს უხდის წერილის ავტორსა და მკითხველებს ამ კურიოზული შეცდომისათვის.

სპორტის რედაქცია.

ინდივიდუალური მეწარმე „რ. ცინცაბაძე“ აცხადებს ლიკვიდაციას. დაინტერესებულმა პირებმა და ორგანიზაციებმა, გთხოვთ მოგვმართონ მისამართზე: თამარაშვილის ქ. №8.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“!

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

პროფესორები ალექსი გორგიძე და ადამ ჩახტაური (სხედან – მარცხნიდან პირველი და მეორე) სტუმრად ლონგინოზ არსენიშვილთან (ზის მარცხნიდან მესამე). თელავი, 1963 წელი.

ფოტოსურათი მოგვაწოდა ვანო გორგიძემ.

შეგახსენებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.

სანთელი

„ვინც ღმერთებს უყვართ“...

აგერ, თქვენი თანაკლასელების ტრაგიკული დაღუპვის მეორმოცე დღეც მოახლოვდა...

ვინც ღმერთებს უყვართ, უდროოდ კვდებიანო, უთქვამს მენანდრეს.

მაგრამ არა, თქვენ არასოდეს მოკვდებით. უბრალოდ, ყველაფერში პირველები აქაც პირველობაში შეეცილეთ ყველას. თანაც მხოლოდ თქვენი სხეული დაგვემშვიდობა, სულები კი მარადიულობას მიესალმა...

ბედის უსამართლობით წილად მხვდა გამოსათხოვარი სიტყვაც ეუთხრა უსასრულობის გრძელ გზაზე დამდგარ ჩემს პატარა მეგობრებს დათოს, სოფოს, მირანდას. განგებამ ხანმოკლე, სულ თექვსმეტი წლის სიცოცხლე გარგუნათ.

თქვენს ლამაზ სიცოცხლესთან ერთად ჩაიფერფლა მრავალი ამქვეყნიური აუხდენელი ნატვრა და ოცნება... რამდენი რამ სასიკეთო, რამდენი რამ სასარგებლო და მნიშვნელოვანი უნდა გაგეკეთებინათ ერისთვის, ქვეყნისთვის.

აუხდენელ ოცნებად დაგრჩათ, ჩემო ცქრიალა გოგონებო – მირანდა და სოფო – ჯავახიშვილის სა-

სოფიკო ბოგავა.

დათო გაბელაია.

მირანდა ჩაჩავა.

ხელობის უნივერსიტეტის სტუდენტობა...

შენ, ჩემო ჭკვიანო დათო, შენ ხომ ჩემი გამოშვების პირველი სტუდენტი იყავი და ისიც ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტისა. ოღონდ პირველ ლექციასაც ვერ დაესწარი...

კიდევ ერთხელ დაეშვა აბაშის ცაზე უმძიმესი შავი ფარდა. ამ ბოლო დროს თითქოს შევეგუეთ კიდეც იმ აზრს, რომ უფალი შემოგვწყრა და... თანდათან ხელიდან გვაცლის საუკეთესოთა შორის საუკეთესოებს. მართალია, თავს ვინუგეშებთ, რომ ღმერთს უფრო ჰყვარებია ისინი, მაგრამ მაინც როგორი მძიმეა ჩვენთვის, აქ, ამ წუთისოფელში დარჩენილთათვის, განშორება თქვენს ნათელ სულებთან.

მომენატრებით, ჩემო ანგელოზებო! თქვენი კისკისი, სიმღერა, ლექსი, ცეკვა, თქვენი მოსიყვარულე გული და თვალები მომენატრება.. ძნელია შევეგუო თქვენი არყოფნის მკაცრ სინამდვილეს, რასაც უკვე ხსოვნა დაერქვა.

როცა უკანასკნელ პეშვ მიწას მივაყრით ხოლმე გარდაცვლილის სამარეს, მაშინ იწყება დიდი, უსასოო ტკივილი და სევდა.

თქვენთან განშორება ძნელია, ჩემო თვალხატულა ცქრიალა გოგონებო: მირანდა და სოფო, და ჩემო ქარმეხლა, ვეფხვიეით შემართულო დათო.

უცნაურია ბედი ჩვენი, გამორჩეულ შვილს გამოგვაცლის ხოლმე ხელიდან, ყველა ვემორჩილებით ბედისწერის რკინის კანონებს. ვერც თქვენ გაექცით უბედურებებით სავსე 2001 წლის 1 ივლისს, რომელიც თითქოს დარცხვენილი იდგა თქვენს კუბოებთან, თვითონაც სევდიანი და მოწვიმარი. ბუნებამაც იცის კარგ ყრმათა გლოვა.

იმ დღეს ყალბი ცრემლი არავის დასდენია თვალთაგან. თქვენ ღირსნი იყავით ამ სიყვარულის.

მე არ გემშვიდობებით თქვენ, როგორც გარდაცვლილებს, გეთხოვებით მოგზაურებს, რომლებმაც, ალბათ, ცათა სასუფეველში უნდა იმოგზაუროთ.

მე მწამს სულის უკვდავება და მჯერა, რომ ისევ შევხვდებით ერთმანეთს!

ნახვამდის, ჩემი პირველი გამოშვების დიდო ტკივილო.

სოფო, მირანდა და დათო, დე მუქი ცის და მწველი ცეცხლი სიყვარულისა დაგვეფინოთ შარავანდედად. ჩვენს გულებში დატეული ზღვა სიყვარულის ყრუ საიდუმლო განცხადდება სხივფენილ ზღურბლთან.

მაშ, მოემზადეთ ხელახალი ცხოვრებისათვის!

ამინ!

დოდო დოლიძე,
ქ. აბაშის სკოლა-გიმნაზიის XI კლასის ხელმძღვანელი.

გახსენება

გუგა ხუნწარია

უკვე ორი წელი შესრულდა, რაც ჩვენგან წახვედი, შენ ხომ ზნეკეთილი, თავაზიანი, დიდი შინაგანი კულტურით შემკობილი ახალგაზრდა კაცი იყავი.

მაღალი პროფესიონალიზმი, ტაქტი, ადამიანებთან ურთიერთობის საოცარი ალღო შენდამი სიმპათიურად განაწყობდა ყველას, ვისაც ერთხელ მაინც ჰქონია შენთან შეხვედრის შესაძლებლობა.

შენ დიდი ინტელექტუალი და ერუდიტი იყავი, შენთვის არ არსებობდა გადაუჭრელი პრობლემა, უპასუხო კითხვა, ყველას გულწრფელად ეხმარებოდი.

ყოველივე ამის შესაძლებლობას გაძლევდა შენი ღრმა განათლებულობა, საქმიანობის დიდი პრაქტიკა, ენების ცოდნა, უცხოეთში არაერთგზის სტაჟირება.

შენ გაჭირვების, ავადმყოფობის დროსაც ღიმილიანი და ოპტიმისტი იყავი. არ მოელოდი, რომ შენი დაბადების ორმოცდამეერთე დღე შენი დაკრძალვის დღედ იქცეოდა.

შენი ხსოვნა მარად იქნება შენს მეგობრებში, შენს მშვენიერ შვილებში, ოჯახში.

ჩვენ მუდამ გვექნება შენი საფლავის მოფერების მოთხოვნილება.

მეგობრები, ოჯახი.

საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს ხელმძღვანელობა და პირადი შემადგენლობა სამძიმარს უცხადებს აჭარის არ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს ადმინისტრაციული სამმართველოს პოლიკლინიკის უფროსს, ვიცე-პოლკოვნიკ ზურაბ თენიეშვილს მამის

ვალერიან თენიეშვილის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს ხელმძღვანელობა და პირადი შემადგენლობა სამძიმარს უცხადებს აფხაზეთის არ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს თანამშრომელს, პოლკოვნიკ ჯემალ გვაჯაიას დედის

შურა აკაკის ასულ თირქიას

გარდაცვალების გამო.

ტელევიზია — პარასკევი, 3 აგვისტო

08.00 ალიონი 09.30 ტელესერიალი "ძილის წინ" 09.50, 23.20 ვიდეოპატრული 10.00, 20.55 სერიალი "წვრილვარსკვლავთა ღამე" 10.30 ტელე-სინე-ვიდეო. ლოტრეკი 11.05, 18.20 სერიალი "საზღვაო პოლიცია" 12.00, 15.00, 20.00, 23.10 მოამბე 12.15 თბილისის დროით 12.35 კეისარ კეისრისა და ღმერთს ღვთისა 13.00 ნაშუადღევს 14.05 წალენჯიხის ფრესკები 15.15 მხ.ფ. "აფონია" 16.50 ბავშვები უპირველეს ყოვლისა 17.05 50-50 18.00 ვესტნიკი 19.05 მაესტრო 19.15 გმირი. ედგარ პო "უილიამ უილსონი" 19.40 ბასტი-ბუბუ 21,45 ოლიმპიური დღეები ესპანეთში 22.15 ენა დედაა ერისა 22.35 დრო და ადამიანები 22.50 ტელესერიალი "ძილის წინ" 23.30 მხ.ფ. "ანჟელას ნეშთი".

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.05 იყო და არა იყო რა 19.30 სერიალი "ზაფხულის საიდუმლო" 20.20 მუსიკა 20.25 მხ.ფ. "კოქტეილი" 22.05 აფხაზეთის ტელევიზია 22.45 მხ.ფ. "კოლონია".

07.00 მუსიკა. 07.30 ტექს ავერი, რობინ ჰუდი 08.00, 12.00, 15.00 კურიერი 08.55 სერიალი "გვადალუპე" 09.50 სერიალი "ათასწლეული" 10.40 სერიალი "მამაცი რაინდი" 11.10 სერიალი "იოლი ფული" 12.15 მულტსერიალი 13.30 მხ. ფილმი 18.00, 21.00, 23.00, 03.10 კურიერი 18.30 სერიალი "მამაცი რაინდი" 18.55 სერიალი "სასწრაფო" 19.45 სერიალი "იოლი ფული" 22.00 ტელევიქტორინა "ვის უნდა ოცი ათასი" 00.05 მხ.ფ. "U-571" რეჟ. ჯონათან მოსტოუ. მთ. როლებში ბილ პექსტონი, ხარვი კეიტელი 02.10 სიმფსონები 02.40 სერიალი "წითელი ფეხსაცმლის დღიურები" 03.20 კლასიკა.

მიმდინარეობს არხის რეორგანიზაცია 08.00, 20.00 ანონსი, მულტფილმი 08.15, 20.15 ალსავალი 08.20, 10.00, 11.30, 20.20, 22.00, 00.20 მუსიკა 08.25 მხ.ფ. "ბედნიერი შემთხვევა" 10.30 მხ.ფ. "თავის ქალები" 20.25 მხ.ფ. "დიუნა" ეპიზოდი 1 22.20 მხ.ფ. "დიუნა" ეპიზოდი 2

ევრიკა 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "ვესტი" 10.15 ზღაპრის ტელედარბაზი 10.45 სპორტული პროგრამა 11.45 მუსიკალური კოლაჟი 12.15 "სალონი" 13.45, 15.15 მხ.ფ. "სუპერდანაშაული" 18.30 თქვენი ადვოკატი 19.30 ზღაპრის ტელედარბაზი 20.00 მსოფლიო სპორტი 21.30 კრიმინალი, პოლიცია, საზოგადოება 22.00 ძველი კინოკლასიკა მხ.ფ. "ცოტა მუსიკა ღამით".

ხსოვნა

მურთაზ სამუშია

მოულოდნელად გარდაიცვალა ქართველ მეწარმეთა ერთ-ერთი ნიჭიერი ორგანიზატორი **მურთაზ ალექსანდრეს ძე სამუშია.**

დაიბადა 1948 წელს წალენჯიხის რაიონის სოფელ ლიაში. დედაქალაქში მიიღო უმაღლესი განათლება და მთელი თავისი ცხოვრება იშრომა, ილეაწა ქ. თბილისში. დიდხანს მუშაობდა მსუბუქი მრეწველობის სისტემაში, შემდგომ მონადირეთა კავშირში... და ყველგან დატოვა კაცური კაცის, ღირსეული მოქალაქის და კარგი მამულიშვილის, საქმისთვის თავშეწირული მუშაკის სახელი.

ბოლო ათწლეულზე მეტი ქართველ მეწარმეთა საქმეს ემსახურებოდა. მისთვის უცხო იყო ადამიანურ ურთიერთობაში ღალატი, კომერციის სფეროში – პირის გატეხვა ან დანაპირების შეუსრულებლობა. ამიტომაც, მისი კოლეგები მურთაზ სამუშიას იცნობდნენ, აღიარებდნენ, როგორც სიტყვის კაცს, სანდო პარტნიორს და უგადო მეგობარს.

მან მხოლოდ ორმოცდაცამეტი წელი იცოცხლა, მაგრამ დაიხარჯა ისე, თითქოს საუკუნე ეცხოვრა. არც ერთი წუთი არ ყოფილა მისი მოსვენება. ხელ მუდამ ეჩქარებოდა. ამასთან, თავისი შრომით მსუბუქად უწევდა ამქვეყნიური ცხოვრების უმძიმეს ქაპანს, ყველას გახარებად, ახლობლების სასიკეთოდ დიდი გული და წრფელი სინდისი ჰქონდა. მაგრამ, უტყობა, არ იცოდა, რომ ასეთ გულს გაფრთხილება უნდა, რომ სხვასაც სამუდამოდ არ დაწყვიტო უშენობით გული.

მძიმე დანაკლისია ასეთი ადამიანის უდროოდ დაკარგვა. წავიდა ჩვენგან შესანიშნავი მოქალაქე, ერთგული მეგობარი, ღირსეული მეუღლე, მამა, ახალგაზრდა ბაბუა.

ერისა და ქვეყნის წინაშე პირნათელი კაცი ნათელში გვიმყოფოს ღმერთმა!

საქართველოს მონადირეთა და მეთევზეთა კლუბების ასოციაცია „მონკავშირი“; მეგობართა ჯგუფი.

კონდრატე (კოტე) ხაჯალია

ხანგრძლივი, მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ომისა და შრომის ვეტერანი, შესანიშნავი მოქალაქე **კონდრატე (კოტე) ზაქარიას ძე ხაჯალია.**

ვალმოხდილი წავიდა ჩვენგან მხცოვანი, მართალი, ამოუწურავი პატიოსნებით და სიკეთით შემკული კაცი, რომელსაც უზომოდ უყვარდა თავისი ქვეყანა – საქართველო და უშურველად შრომობდა და ილეწოდა მისი დიდებისათვის.

კ. ხაჯალია დაიბადა 1913 წლის 12 მაისს ქ. სენაკში, ცნობილი ინტელიგენტისა და სახელმწიფო მოხელის ზაქარია ხაჯალიას ოჯახში.

დედამ – ხუთი შვილის აღმზრდელმა ჩატუ (პარასკევა) ნადარეიშვილმა მას ბავშვობიდანვე ჩაუნერგა პატიოსანი შრომისა და სამშობლოს სიყვარული.

საშუალო სასწავლებლის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ ერთ ხანს მუშაობდა რაიონული გაზეთის პასუხისმგებელ მდივნად და ითვლებოდა ნიჭიერ ჟურნალისტად. სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში, საიდანაც გაიწვიეს წითელი არმიის რიგებში. მონაწილეობდა სამხედრო ოპერაციებში პოლონეთსა და ფინეთში. 1941 წელს სმოლენსკისა და მოსკოვის მიდამოებში ბრძოლების დროს, როგორც სატანკო შენაერთის ოფიცერი, დაჯილდოებული იყო „სამამულო ომის“ ორი ორდენით. აქვე მძიმედ დაიჭრა და პირველი ჯგუფის ინვალიდი გახდა.

1943-53 წლებში მუშაობდა სახელმწიფო უშიშროების ორგანოებში. წლების განმავლობაში იყო სამოქალაქო თავდაცვის შტაბის უფროსი, ქალაქის სხვადასხვა რაიონში. ოცი წლის განმავლობაში იყო საქართველოს სსრ უმაღლესი სასამართლოს სახალხო მსაჯული, სადაც თავი გამოიჩინა პატიოსნებით და გონიერებით.

იყო შესანიშნავი მეოჯახე, მუდამ მოფუსფუსე, დაუღალავი მშრომელი, კეთილმოსურნე ადამიანი.

ვალმოხდილი და შუბლნათელი წავიდა იგი ამ ცხოვრებიდან.

ჩვენ, მის მეგობრებს, ნაცნობებს და ნათესავებს, ისღა დაგვრჩენია, რომ ღირსეული პატივი მივაგოთ მის ნათელ ხსოვნას.

მეგობრების ჯგუფი.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალების პუბლიკაციისთვის ჰონორარი არ გაიცემა.

ხსოვნა

ნუგზარ ჩანტლაძე

გარდაიცვალა საქართველოს სამშენებლო დარგის ღვაწლმოსილი მუშაკი, დამსახურებული ინჟინერი, სამშენებლო, საპროექტო და საჯარო სამსახურის უდიდესი პროფესიონალი **ნუგზარ ილიას ძე ჩანტლაძე.**

ნუგზარ ჩანტლაძის – აქტიური პიროვნების ლამაზად განვლილი გზა, მისი შესანიშნავი დახვეწილი ქალაქური ჩვევები კიდევ დიდი ხნის განმავლობაში დაეხმარებოდა ახალგაზრდობას ცხოვრების გზის არჩევაში. მას კიდევ შეეძლო ეკეთებინა ისეთი მოსაწონი საქმეები, როგორიც არის მეგობრების თავკაცობა, შეღუღაბება, კეთილი გრძნობებისა და კაცთმოყვარეობის გაცემა, მაგრამ მძიმე ავადმყოფობამ ნაადრევად მოაკლო ეს გრძნობები ყველას.

ნ. ჩანტლაძე დაიბადა 1939 წ. ქ. თბილისში, მოსამსახურეების ოჯახში. 1957 წელს დაამთავრა ქ. თბილისის პირველი საშუალო სკოლა, 1962 წელს კი – საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტი – ინჟინერ მშენებლის სპეციალობით.

შრომითი საქმიანობა დაიწყო 1962 წელს ქ. რუსთავში საპროექტო ინსტიტუტ – „საქგიპრომეზში“ ინჟინერ კონსტრუქტორის თანამდებობაზე. 1964 წლიდან მოღვაწეობს საპროექტო ინსტიტუტ „საქსახპროექტში“, სადაც გაიარა გზა რიგითი ინჟინრიდან განყოფილების უფროსამდე. 1980-1996 წლებში მუშაობდა საქართველოს მინისტრთა საბჭოს სამშენებლო განყოფილებაში უფროსი რეფერენტიდან განყოფილების გამგემდე. 1996 წლიდან გარდაცვალებამდე იყო ს/ს „საქქალაქმშენპროექტის“ კომერციული დირექტორი. მისი უშუალო მონაწილეობით და ხელმძღვანელობით დაპროექტებულია ისეთი მნიშვნელოვანი ობიექტები, როგორიცაა რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის რეკონსტრუქცია-გაფართოება, გოლიატის, ულიანოვსკის და კამის ავტოქარხნების სამშენებლო ნაწილი, ბოქაროს (ინდოეთი) მეტალურგიული ქარხანა და საქართველოში სხვა მნიშვნელოვანი ობიექტები.

დიდია მისი ღვაწლი ახალგაზრდა სპეციალისტების მომზადებისა და აღზრდის საქმეში.

ყველგან, სადაც კი უმუშავია, სარგებლობდა დიდი ავტორიტეტითა და პატივისცემით, იყო სამშენებლო დარგის თვალსაჩინო სპეციალისტი, ენერგიული და მომთხოვნი ხელმძღვანელი, გულისხმიერი და ჭეშმარიტი მამულიშვილი. მისი თავდადებული შრომა არაერთხელ იქნა აღნიშნული მთავრობის ჯილდოებით.

შეწყდა გულისძგერა შესანიშნავი ადამიანისა. წავიდა ჩვენგან პროფესიონალი, ენერგიული, კაცთმოყვარე, სამშობლოსა და ოჯახის ერთგული, მოსიყვარულე პიროვნება, რომელმაც თან წაიღო უახლოესი ადამიანების დიდი გულისტკივილი.

უსაზღვროა ოჯახის წევრების, ნათესავების, კოლეგებისა და მეგობრების წუხილი.

ნუგზარ ჩანტლაძის ხსოვნა მარად დარჩება მათ გულში, ვინც მას იცნობდა.

მსუბუქი იყოს მისთვის მშობლიური მიწა.

საქართველოს ურბანიზაციისა და მშენებლობის სამინისტრო; სს „საქქალაქმშენპროექტი“.

ნუგზარ ჩანტლაძე

კიდევ ერთი ღირსეული წარმომადგენელი გამოაკლდა ქართულ ტექნიკურ ინტელიგენციას, ჩვენმა საზოგადოებამ უდიდესი დანაკლისი განიცადა, გარდაიცვალა საქართველოს დამსახურებული ინჟინერი **ნუგზარ ჩანტლაძე.**

დაიბადა 1939 წელს თბილისში, 1962 წელს დაამთავრა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტი და განაწილებით დაიწყო მუშაობა „საქგიპრომეზში“, 1964 წლიდან კი მუშაობდა სახელმწიფო საპროექტო ინსტიტუტ „საქსახპროექტში“, სადაც განვლო გზა ინჟინრიდან განყოფილების უფროსამდე.

1980 წლიდან 1995 წლამდე მუშაობდა მინისტრთა საბჭოს სამშენებლო განყოფილებაში, შემდეგ კი სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე – „საქქალაქმშენპროექტში“ დირექტორის მოადგილედ.

მიუხედავად „საქსახპროექტიდან“ წასვლისა, ის ბოლომდე ინარჩუნებდა გულთბილ და საქმიან ურთიერთობას ინსტიტუტის კოლექტივთან.

იგი ყველგან და ყოველთვის გამოირჩეოდა უმაღლესი კომპეტენტურობით, პროფესიონალიზმით, ადამიანებისადმი განსაკუთრებული სითბოთი და მზრუნველობით. მისი შრომა და მოქალაქეობრივი წვლილი დაფასებული იყო მრავალი სახელმწიფო ჯილდოთი.

არც ისე ხანგრძლივი სიცოცხლის მანძილზე, მან თავისი ნიჭითა და კაცთმოყვარეობით შეძლო საკუთარი, განსაკუთრებული ადგილის დამკვიდრება საზოგადოებაში.

მსუბუქი იყოს მშობლიური მიწა შენთვის, ჩვენო ხუჭუჭ, შენი საფლავი გახდება წმინდა ადგილი შენი ახლობლებისა და მეგობრებისთვის.

სს „საქპროექტის“ თანამშრომლები.

ჟურნალ „სამართლის“ რედაქცია ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს და სამძიმარს უცხადებს მთავარი რედაქტორის მოადგილეს გელა ბერძენიშვილს შვილის

დავით ბერძენიშვილის

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს იურისტთა კავშირის გამგეობა ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს და სამძიმარს უცხადებს გელა ბერძენიშვილს შვილის

დავით ბერძენიშვილის

გარდაცვალების გამო.

საბურთალოს რაიონის ადვოკატურის თანამშრომლები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა ადვოკატი

დავით ბერძენიშვილი

და სამძიმარს უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახის წევრებსა და მის ახლობლებს.

პაატა ცნობილაძე ოჯახით თანაუგრძნობს გელა ბერძენიშვილს შვილის

დავით ბერძენიშვილის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

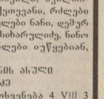

მეგობრები ავთანდილ ჭაჭია, დავით კალანდაძე სამძიმარს უცხადებენ გელა ბერძენიშვილს შვილის

დათოს

ტრაგიკულად დაღუპვის გამო.

მეუღლე მარიამი, შვილები რუსუდანი, დავითი, რძლები ლალი ქურაშვილი, ირინა იაშვილი, სიძე ლევან იოსელიანი, შვილიშვილები სოსო, თამარი, კონსტანტინე, შვილთაშვილი დავითი, ძმა სერგო ხაჯალია, და ნანული ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

კონდრატე (კოტე) ზაქარიას ძე ხაჯალია

პანაშვიდი 2, 3 VIII 5 სთ., გამოსვენება 4 VIII 3 სთ., ვაჟა-ფშაველას № 47, (19 კორპუსი), მეტრო გოცირიძის მახლობლად.

სააქციო საზოგადოება ბიზნეს ცენტრი „მონტაჟსპეცმშენის“ კოლექტივი სამძიმარს უცხადებს რუსუდან და დავით ხაჯალიებს

მამის

გარდაცვალების გამო.

შვილი თამარ ხარაძე, სიძე პაველ გარუჩავა, შვილიშვილები დავითი, რაჟდენი, მიხეილი, შვილთაშვილები ნიკა, მირიანი, თამარი, ქეთევანი, რძლები ნატო იაშვილი, ნინო ანთია, ძმისწულები ნანი, ღემურ სიხარულიძეები, დისწულები ლერი სიხარულიძე, ნინო ბუაჩიძე, ბიძაშვილები, დეიდაშვილები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ლიუდმილა (როზა) მირიანის ასული

სიხარულიძე-ხარაძე

პანაშვიდი 2, 3 VIII 5 სთ. გამოსვენება 4 VIII 3 სთ., ყიფშიძის ქ. 12.

მეუღლე ლილი ცინცაძე, შვილები არჩილ, ლუდანა ჩიხლაძეები, და თამარი, შვილიშვილები სანდრო ბაქრაძე, საბა, ლუკა ჩიხლაძეები, რძლები დოდო ბარამიძე, მაია იანქოშვილი, სიძე რომან ბაქრაძე, ძმისწულები მერაბ, დათო ჩიხლაძეები, დისწულები თემურ, გია ციმაკურიძეები, არჩილ ხომასურიძე, ციცო, მანანა, დათო ერისთავები, გიორგი ცინცაძე, მძახალი ცისანა იანქოშვილი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ალექსანდრე ანდრიას ძე ჩიხლაძე

პანაშვიდი 3, 4 VIII 6 სთ., გამოსვენება 5 VIII 4 სთ., ფალიაშვილის 27/29.

შპს „თბილქალაქპროექტის“ თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ბატონ ზაურ ჩანტლაძეს ძმის

ნუგზარ ჩანტლაძის

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახს.

საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია სამძიმარს უცხადებს გურჯაანის სახაზო-საექსპლუატაციო ფილიალის მთავარ ინჟინერს გივი ჯამატაშვილს დედის

სონია ჯამატაშვილის

გარდაცვალების გამო.

მურთაზ, დოდო, ჯიმი, ნაილე, მზია მიქელაძეები, ლალი, ბახვა მანჯავიძეები, ჯემალ ადამაშვილი ოჯახებით იუწყებიან სიძის

კოტე მიმინოშვილის

გარდაცვალებას.

საქართველოს სპორტის საწყლოსნო სახეობათა ფედერაცია, სააქციო საზოგადოება სპორტკომპლექს „ლაგუნა-ვერეს“ თანამშრომლები მწუხარებით იუწყებიან, რომ სპორტის ვეტერანს, დამსახურებულ მუშაკს სილოვან კალანდაძეს გარდაეცვალა მეუღლე და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

პანაშვიდი 2, 3, VIII 5 სთ. გამოსვენება 4 VIII 4 სთ. ი. ჯავახიშვილის ქ. №21.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
САКАРТВЕЛОС РЕСПУБЛИКА
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გამოცემას უზრუნველყოფს შპს „პრესა-98“

მთავარი რედაქტორი არმაზ სანებლიძე.
სარედაქციო კოლეგია: ალეკო ასლანიშვილი, როლანდ ბასილაშვილი, ზურაბ გოგიაშვილი, ბონდო ბულიაშვილი, გიორგი ლალიაშვილი, ბონდო მძინარაშვილი, რუსლან რუსია, სპარტაკ ქოგულია, ბექა ჭელია, ომარ ხუციშვილი.

დამფუძნებლები – „საქართველოს რესპუბლიკის“ ჟურნალისტები

ნომრის მორიგე რედაქტორი რუსლან რუსია.

ინდექსი 66434

მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა – PRESS-98@CAUCASUS.NET

იბეჭდება შპს „ნეა ინტერმედიის“ სტამბაში რ. აგლაძის 39